

MRS. JENNIE DOBNIKAR
One of the First Gold Star Mothers of
World War II.

Her sailor son, Louis Dobnikar, was first Cleveland war casualty, who lost his life on the S. S. Kearney a month before Pearl Harbor. Two more sons are in the U. S. Navy service. A brave and proud Slovenian mother and member of No. 10, Cleveland, Ohio.

The Dawn OFFICIAL
OF THE SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA

88

**SLOVENSKA ŽENSKA
ZVEZA**

Ustanovljena 19. dec. 1928
v Chicago Ill.

Inkorporirana 14. dec. 1927
v državi Illinois

Duhovni svetovalec—Spiritual Advisor
Rev. Milan Slaje,
1709 E. 31st St., Lorain, Ohio.

Glavni Odbor—Supreme Committee
Predsednica—President
Mrs. Marie Prisland,
1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.
I. podpredsednica—First Vice President
Mrs. Frances Rupert,
19303 Shawnee Ave., Cleveland, Ohio.
II. podpredsednica—Second Vice President
Mrs. Mary Coghe,
4517 Coleridge St., Pittsburgh, Pa.
III. podpredsednica—Third Vice President
Mrs. Mary Shepel,
5 Lawrence St., Ely, Minn.
IV. podpredsednica Fourth Vice President
Mrs. Frances Raspet,
805 Spring St., Pueblo, Colo.
V. podpredsednica—Fifth Vice President
Mrs. Mary Kocjan,
6 Ash St., Calumet, Mich.

Tajnica—Secretary
Mrs. Josephine Erdavec,
527 No. Chicago St., Joliet, Ill.

Blagajničarka—Treasurer
Mrs. Josephine Muster,
714 Raub St., Joliet, Ill.

Nadzornice—Auditors
Mrs. Mary Tomačin,
1902 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.
Mrs. Mary Otoničar,
1110 E. 66th St., Cleveland, Ohio.
Mrs. Mary Smoltz Lenich,
609 Jones St., Eveleth, Minn.

**Zarja
THE DAWN**

URADNO GLASILO
SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE
V AMERIKI

OFFICIAL ORGAN OF THE
SLOVENIAN WOMEN'S UNION
OF AMERICA

Izhaja vsak mesec—Published monthly
Naročnina.....\$2.00 na leto
Za članice SŽZ\$1.20 na leto
Subscription price.....\$2.00 per year
Members of the SWUA....\$1.20 per year

Office of Publication:
"ZARJA"
1135 East 71st St.

Editorial Office:
ALBINA NOVAK: Editor
1135 East 71st St.
Tel.: HENDERSON 1572

Entered as Second-Class Matter
June 28, 1929, at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of
August 24, 1912.

**SLOVENIAN WOMEN'S
UNION OF AMERICA**

Organized Dec. 19th, 1928
in Chicago, Ill.

Incorporated Dec. 14th, 1927
in the State of Illinois

Member of:
National Council of Catholic Women

Glavni Odbor—Supreme Committee
Prosvetni odsek—Educational Committee
Mrs. Albina Novak,
Urednica in upravnica "Zarja,"
1135 E. 71st St., Cleveland, Ohio.
Mrs. Frances Ponikvar,
1030 E. 71st St., Cleveland, Ohio.
Mrs. Frances Sušel,
15900 Holmes Ave., Cleveland, Ohio.
Mrs. Anna Petrich,
2178 Burton St., Warren, Ohio.
Mrs. Emma Shimkus,
717 Fifth St., La Salle, Ill.

Svetovalni in porotni odsek—Advisory
Board

Mrs. Agatha Dezman, predsednica,
649 So. 29th St., Milwaukee, Wis.
Mrs. Anna Kameen,
P. O. Box 767, Forest City, Pa.
Mrs. Rose Jerome,
214 Grant Ave., Eveleth, Minn.
Mrs. Agnes Mahovich,
9525 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Mrs. Olga Mirkovich,
4333 N.E. Broadway St., Portland, Ore.
Namestnica nadzornicam:
Josephine Seelye,
1228 Addison Rd., Cleveland, Ohio.

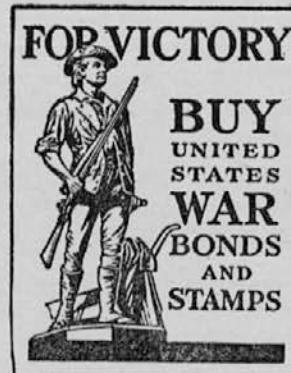
1942 — September — 1942

Month of Queen of Martyrs
Flower: Goldenrod (Success)
Birthstone: Sapphire (Wisdom)

1	Tuesday	St. Guy (Giles)
2	Wednesday	St. Stephen of Hungary
3	Thursday	St. Seraphia
4	Friday	St. Rosalia
5	Saturday	St. Lawrence Justinian
6	Sunday	15th after Pent. St. Zachary
7	Monday	St. Regina
8	Tuesday	Nativity of B. V. M.
9	Wednesday	St. Peter Claver
10	Thursday	St. Nicholas of Tolentino
11	Friday	SS. Protos & Hyacinth
12	Saturday	Holy Name of Mary
13	Sunday	16th after Pent. St. Eulogius
14	Monday	Exaltation of the Holy Cross
15	Tuesday	Seven Dolores of B. V. M.
16	Wednesday	SS. Cornelius & Cyprian
17	Thursday	Stigmata of St. Francis
18	Friday	St. Joseph Cupertino
19	Saturday	SS. Januarius & Companions
20	Sunday	17th after Pent. St. Eustachius
21	Monday	St. Matthew, Apostle
22	Tuesday	St. Thomas Villanova
23	Wednesday	St. Linus
24	Thursday	Our Lady of Mercy
25	Friday	St. Firmin
26	Saturday	SS. Isaac Jogues & Comp.
27	Sunday	SS. Cosmas & Damian
28	Monday	St. Wenceslaus
29	Tuesday	St. Michael Archangel
30	Wednesday	St. Jerome

Supreme Officers' Birthdays

- Sept. 7—Mary Lenich, 609 Jones St., Eveleth,
Minnesota.
Sept. 14—Dorothy Meister, 332 Michigan Ave.,
Pueblo, Colorado.
Sept. 15—Rev. Milan Slaje, our spiritual direct-
or, 1709 East 31st St., Lorain, O.
Sept. 28—Josephine Seelye, 1228 Addison Rd.,
Cleveland, Ohio.

LETÖ XIV. — ŠTEV. 9

SEPTEMBER

VOL. XIV. — NO. 9

REV. MILAN SLAJE:

KAJ NAS UČI VOJNA?

NIČ manj ko zgodovina, je tudi vojna učiteljica narodov. Vojna nas je, oziroma nas še bo naučila stvari, ki jih prej nismo vedeli in vojna nesreča bo vzbudila v nas čustva, ki jih prej mnogi niso poznali. Ko slišimo o zatiranju in preganjanju naših rojakov v domovini, o težkem križevem potu, ki ga mora hoditi naša lepa Slovenija, se nam stiskajo pesti v onemoglem srdu in marsikateri se morda skesan potrka na prsi, ker še-le sedanja nesreča domovine ga je privedla do tega, da je po dolgih, dolgih letih pričel misliti na njo... .

Nesreča nas ne samo pritiska k tlom, ampak nas tudi dviga. Je kakor ogenj, ki žge in čisti obenem. Marsikoga mora Bog težko potipati, da se zave in izpregleda. In le od nas je odvisno, ali nas bo ta vojna naučila prave modrosti.

Človek je čudno bitje. Vedno znova pada v stare zmote in grehe. Mesto, da bi nam bile bride izkušnje preteklosti v svarilo, se tako radi izgovarjamo na razne okoliščine, radodarno delimo krivdo na levo in desno, na svojo lastno krivdo pa često pozabljamamo. Vsi upamo v tej vojni na zmago in potem na trajen mir med narodi. Toda, samo zmaga orožja nam ne bo nikdar prinesla trajnega miru. Kako tudi! V zgodovini človeštva je bilo že nešteto zmag, a kljub temu imamo še vedno — vojne. In vsaka naslednja je grozovitejša od prejšnje. Poleg zmage orožja je treba tudi notranje, duhovne zmage v nas samih. Vojna naj nima le te lastnosti, da mori, ampak da nas tudi dviga in čisti. Ako si bomo zapomnili nauke te vseobče svetovne morije, potem bo to poslednja vojna v zgodovini človeštva.

Čim bolj se zavedamo, kaj je vojna, tem bolj se nam resnijo obrazi. Sinovi, bratje, mladi možje odhajajo drug za drugim v armado in ne bo dolgo, ko se bodo v strelskej jarkih borili na živiljenje in smrt s sovražnikom. Po vseh delih sveta se bodo vsi izmučeni in okrvavljeni opotekali, da priborio zmago pravični stvari. V teh hudič in resnih časih pač ni nikogar, ki bi bil tako propal, da bi se norčeval iz onih, ki molijo za svojce v armadi in na bojišču. Sramotenja naših verskih čustev, ki

smo jih prej morali prenašati od "naprednih," so nekam čudno utihnila. Pač se zavedajo, da jim sami ne morejo ničesar dati in so naše molitve edino in največ, kar moremo nakloniti mladim junakom. "Kdor moliti ne zna, naj se na morje poda." Pa tudi vojna nas je naučila moliti. Tudi mnoge one, ki prej niso nikdar mislili na to opravilo.

Vojna nas je in nas še bo naučila doprinašati žrtve, katerih prej nismo hoteli poznati. Manj sladkorja, manj avtomobilov, manj drugih ugodnosti, o katerih smo še pred kratkim mislili, da so tako neobhodno potrebne k naši sreči in zadovoljstvu — vse, prav vse je mogoče in kar čez noč sno nekako dobili smisel za pozrtvovalnost. Spominjam se, kako je pred leti, v tistih dobrih časih, ko so naše mize kipele izobilja nek časopis se norčeval iz francoskih gospodinj, češ da ameriška gospodinja vrže v smeti več jedi, kot je francoska uporabi. Štedljivost, skromnost in zmernost v letih debelih krav niso bile cenjene čednosti. Pričti je moralo nesreča, da smo jih zopet začeli spoštovati. Marsikateri, kateremu je bila čednost darezljivosti povsem tuja, se ji bo privadil v teh časih.

Pomanjkanje prevoznih sredstev nas bo prisililo, da bomo ostajali več doma in manj zunaj. Imeli bomo več časa premisljati o sebi, cesar morebiti že nismo storili leta in leta. In kakor se tudi sliši protislovno, tudi naši domovi se bodo okreplili in družine tesneje strnile v nesreči. Ker nobena vojska bi ne mogla omajati domov in razrahljati družinskih vezi tako silno, kakor so to storili predvojni časi prosperitete.

Ako bomo torej te družabne čednosti, ki nas jih bo naučila vojna, zanesli v povojo mirno dobo, potem bomo mogli reči, da smo zmagali. Požrtvovalnost, skromnost, nesebičnost, ljubezen do molitve — to so, med drugimi, čednosti, ki nam bodo zagotovile trajen mir. Morebiti nas Bog s to vojno poslednjikrat išče.

MARIE PRISLAND:

PO KRASNI COLORADI

(Nadaljevanje)

KER sem že napravila dolgo pot v Pueblo, sem želela obiskati še ostale podružnice po Coloradi potem, ko je bil končan Zvezin narodni dan.

V pondeljek smo se torej odpravile proti Leadvillu, kjer ima Zveza podružnico št. 78.

Svetovala sem, da vzamemo vlak, ker se mi je zdelo škoda Raspetovega avtomobila. Mr. Raspet je pa drage volje dal svoj avto na razpolago, čeprav ga "mirka" in neguje kot otroka je rekla njegova boljša polovica, a zdaj ga ni bilo pa prav nič škoda. Lepa hvala, Mr. Raspet!

Mrs. Prisland Šofirala je načelnila vežbalnega krožka in sedanja predsednica podružnice št. 87, Carolyn Petros, Mrs. Raspet je bila pa za kažipota. Moja prijateljica Johana Suscha iz Sheboygana, ki je šla obiskat sina Antona, ki je ravnno tisti teden graduiral iz vojaške šole v Denverju kot zdravniški teknik, je bila naša sopotnica. Na drugem avtomobilu sta bili predsednica in tajnica leadvillske podružnice in Mr. Champeon, soprog tajnice.

Predstavljalna sem si, da je Leadville čisto blizu Puebla, saj hodijo eden k drugemu v vas za kratek čas, pa je razdalja celih 180 milj. Spoznala sem, da daljava v Coloradi ne pomeni dosti. Tako pridejo, kar takole na sprehod iz Canon City-ja v Pueblo, dasi je okrog 50 milj. Iz Denverja v Pueblo je 119 milj, pa gredo lju-

V prvi vrsti kleči Anthony Suscha. Stojijo od leve na desno: Johana Suscha iz Sheboygana, Wis.; Matilda Bayuk iz Walsenburga, Colo.; Frances Raspet, Carolyn Petros (v uniformi), iz Leadville; Marie Prisland, Sheboygan; Frances M. Raspet, Pueblo; Rose Champean in Helen Popovich iz Leadville. V zadnji vrsti Alež Prelesnik in F. Champean. Slika je bila vzeta pred domom Mrs. Raspet v Pueblo, Colo.

dje tja za navaden obisk. Prijatelji so me vzeli na večerjo v Prešernov dom, ki je last pevskega kluba istega imena in naj kar tukaj povem, da je stal celih 12 tisočakov; krasna vila, na krasnem kraju, oddaljenim kakih 35 milj iz Puebla, pa gredo tja na piknik kot mi k sosedu. Daljava v Coloradi ni nobena zapreka.

Vožnja proti Leadvillu je bila naravnost krasna. Za vsakim ovinkom, in teh ni malo, se nam je nudilo kaj novega in zanimivega. S prijateljico Johano se kar nisva mogli dočuditi močnim skalnatim oblikam ob potu in pa gorskim velikanom, pokritim z večnim snegom in ledom. Prijateljica ni nikakor mogla verjeti, da bi sneg bil pristen tudi v nižini, saj je bilo že konec meseca junija. Da se dodobra prepriča, ga je šla potipat. Slikali smo jo ob velikem kupu snega, da bo imela za spomin na potovanje po Coloradi.

V Pueblo so nas strašili, da bo v Leadvillu mrzlo, da nam bo zraka zmanjkalo radi visočine, da bo nos krvavel, ušesa se zapirala in kaj še vse. Pa nič takega se nam ni zgodilo. Vreme je bilo naravnost krasno in prav gorko, pogled na snežnike nepozabljiv, nos in ušesa nas niso "badrale," le srce je hitreje utripalo. Prijazna Mr. in Mrs. Champeon sta nas vzela na najvišjo točko v Leadvillu — Climax Mine, — ki je 12,000 čevljev nad morjem. Predsednica leadvillske podružnice Helen Popovich, je v tej visočini takoj glas zgubila, čeprav je iz teh krajev doma. Me smo si pa točno gratulirale, kako smo fest punce, ker se nam ni nič nerodnega pripetilo. Da nam ondotni redki zrak ni nič škodil je veselilo tudi Rev. J. M. Trunka, ki župnikuje "na strehi sveta." Leadville je namreč en tisoč metrov višji, kot Triglav, najvišja gora v Sloveniji, in je najvišje inkorporirano mesto na svetu.

Podružnica v Leadvillu je pripravila banket za tisti večer. Zbrale so se skoro vse članice v lepi hiši sestre Mary Widmar. Navzoč je bil tudi Rev. Trunk. V prijaznem pogovoru s prijaznimi članicami, je le prehitro potekel čas in treba je bilo misliti na počitek. Odbornice so prijateljici Johani in meni hotele postreči z najboljšo sobo, kar jih premore mesto Leadville, pa so najele v največjem hotelu poročno sobo (Bridal Suite), ker je tista soba bila najlepša, so rekle. Niti jaz niti prijateljica nisva imeli poročnega potovanja, ko sva bili ne-

vesti, ker take reči takrat še niso bile v modi med Slovenci v Ameriki, tako sva prvič v življenu spali v poročni sobi. To sva se smejali! Predno sva zaspali mi priateljica vošči, in to prav nežno: "Sladko spančkaj, srček moj!" . . . saj tako pravijo novoporočenci, ne?

REV. J. M. TRUNK

Drugo jutro smo obiskale Rev. Trunka, s katerim sva bila takoj v pogovoru o razmerah v domovini. Rev. Trunka vsi Slovenci spoštujemo kot našega največjega misleca. "To je naš slovenski Brisbane!" je rekel priatelj. Rev. Trunk me je zelo razveselil z pohvalo o leadvillski podružnici. Rekel je: "Če bi vaše delo ne imelo nobenega drugega uspeha kot to, kar je storilo za ženske v Leadvillu, je vaš trud že obilo poplačan." Kako ponosna sem bila na tako pohvalo o naših članicah. Saj priznanje tudi zaslužijo!

Iz Leadville smo se podale k podružnici št. 66 v Canon City. V gostoljubni hiši prijazne predsednice Katherine Jekevec smo se sestale z odbornicami in se pogovorile o načrtih za podružnico. Zanimalo me je, ko so mi pripovedovali, kako daleč imajo nekatere članice na sejo. Raztresene so po ondotnih hribih in farmah po 5, 10 in tudi 15 milj, pa vseeno pridejo na seje. Pri nas je pa vzrok takoj pri roki, da se izostane od mesečnih sej. Imamo pač vse prekomodno, pa nismo vajeni doprinašati žrtev.

V Canon City smo obiskale tudi sloveči benediktinski samostan. Rev. Cyril Zupan je, kot mlad fant in ne kot 80 letnik, hitel razkazovati znamenitosti samostana. Ko nas je vodil v stolp, odkoder je krasen razgled na okolico, je stopal tako naglo, da smo ga komaj dohajale. Nam je zmanjkovalo zraka v pljučih, njemu pa ne.

Samostan je zelo lepo poslopje, stoječ na res krasnem kraju, obdanem s sadovnjaki in cvetlicami. Ni čuda, da v tem lepem gorskem kraju ljudje včakajo visoko starost. Če bi ne bila navezana na dom, ali pa, če bi se dalo "mufati" po zraku, ne bi šla nikamor drugam kot v Colorado. To potrdi tudi Mrs. Suscha, ki kar ne more dovolj prehvaliti tamošnjega milrega podnebja in lepih krajev.

Ko sem se poslovila od prijaznih odbornic in članic v Pueblu, sem odšla v Denver, kjer ima Zveza podružnico št. 63. Tajnica Mary Kvas, je bila letos odlikovana, ker je izmed vseh v Coloradi, v kampanji, pridobila največ novih članic. Odbornice podružnice so priredile prijeten priateljski sestanek na domu zapisnikarice Mary Svigel. Želele so, naj ostanem do nedelje, ker je imela podružnica takrat sejo. Ker nisem znala kdaj me pot spet zanese v Denver, sem želji ustregla, ker bi se zelo rada s članicami seznanila. Žal, da sem bila v nedeljo prehlajena in nisem mogla veliko govoriti.

V petek smo se udeležile graduacije Anthony Suscha, ki je bila imponantna slavnost kot so po navadi vse vojaške prireditve. V soboto nas je pa sestra Martha Popovich, ena izmed novejših članic denverske podružnice, vzela v hribe. Ogledali smo si znameniti naravni teater v "Red Rock" gorovju, kjer je vse iz skale iztesano: klopi, oder in stene. Prostora je za več tisoč ljudi. Od tukaj nas je Mrs. Popovich vzeła vrh gore, kjer je pokopan splošno znani skout in indijanski bojevnik, polkovnik Cody ali "Buffalo Bill." Pot na vrh gore vodi ob robu propaganda in le z dobrim šoferjem kot smo ga imele me na razpolago, se človek čuti varnega na taki

Mrs. Marie Prisland in Mrs. Johana Suscha z Indijanci

poti. Z vrha je krasen razgled na Denver in okolico. Končno smo obiskale še indijanski šotor, kjer smo se slikale z dvema Indijancema kot vidite.

S hribov odhaja človek s čudnim čustvom v srcu. Tu v srednjem zapadu, ko nismo vajeni videti nič naravno visokega, se človeku včasih zdi, da res nekaj šteje. Med gorskimi velikani, med čudnimi umetnostmi narave, med velikanskimi prirodnimi pojavi, se pa človek počuti tako majhnega, tako malovrednega . . .

Torej, če komu kdaj glava zraste, da se divi svoji lastni mogočnosti in veličini, bi zanj bila dobra lekcija, da gre na obisk v coloradske hribe. Tako bo spoznal, kako malenkosten je v resnici.

Po končani seji podružnice v Denverju, katero je posetil tudi domači župnik Rev. Judnič, sva se s prijateljico poslovili od prijaznih odbornic in članic in se odpeljali proti domu. Žal mi je, da radi prevelike daljave in kratkega časa nisem mogla obiskati podružnico št. 92 v Crested Butte. Pa morda drugikrat, če bo prilika nanesla.

V Coloradi sem srečala mnogo Zvezinih članic, našla stare znanke in nove prijatelje. Vse je bilo prijazno, vse radevolje na uslugo. Najbolj me je veselilo, ker sem povsod našla živo zanimanje za Zvezo, ker sem našla skrbne in delavne odbornice in ker sem spoznala, kako odlično mesto zavzema na zapadu naša Slovenska ženska zveza. Vse to je v priznanje pridnim članicam, ki s svojim uspešnim delom širijo Zvezin krog in krog svojih podružnic.

Članice! Bodite ponosne, da spadate pod okrilje Zveze, ki se sicer razteza preko vse Amerike, vendar nas vežejo posebne sestranske vezi, ki smo kot velika družina. To spoznam ponovno, na vsakem mojem potovanju.

Na podružnice naslavljjam poseben apel: Posvečajte največjo pozornost mladini! Sode-

lujte pri vseh mladinskih prireditvah in javnih nastopih. Slovenci vemo, kaj smo, kaj znamo in kaj imamo. Zvedeti pa mora to tudi Amerika. Naša mladina bo Amerikancem slovensko narodnost najlažje predstavila. Treba je torej, da starejše članice mlajšim prijazno prigovarjajo in jih navdušujejo za narodno delo, ter po vseh svojih močeh pomagajo. Ko-operacija med starejšimi in mladino, je za vsako podružnico, in po teh za organizacijo, največji blagoslov.

Končno pride zahvala, katero sem dolžna v tako veliki meri. Nemogoče mi je navesti vse ljubeznivosti, katerih sem bila na potovanju po Coloradi deležna, zato bom izrekla mojo najbolj prisrčno zahvalo vsem skupaj in vsakemu posebej za vse, kar ste zame storili. Hvaležna sem vam iz dna srca. Hvaležna sem podružnicam, krožkom in posameznim, ki so se na tako lep način spomnili mojega rojstnega dne. Hvaležna sem Rev. R. Rojtu, slovenskemu župniku v Pueblu, ki me je prijetno presenetil s svojo naklonjenostjo in skrbjo, ki jo posveča tamošnjim Zvezinim podružnicam in krožkom. Hvala lepa Father Anthony! Končno zahvala tudi onim, ki so držale svojo besedo in pridobile lepo število novih članic meseca julija.

K lepim spominom na moj obisk v Coloradi, bi rada pridjala še fakt, da bo prvi Zvezin dan, ki se je vršil letos, postal redna narodna manifestacija v večji ali manjši obliki, vsako leto. Skupni sestanki in shodi so tista moč in gonilna sila, ki nam daje pobudo za nadaljno delo, od katerega imajo korist naša društva in narod sploh. Torej podružnice, že kar sedaj mislite, in na svojih letnih sejah razpravljajte, kje bo drugo leto Zvezin narodni dan za državo Colorado. Vsaj enkrat na leto stopite skupno na plan, da vas svet spozna in vidi, kako lepo se v narodnem oziru udejstvujejo članice Slovenske ženske zvezze.

ANA FURLANOVA:

PISMO SINU

New York, julija, 1942.

Ljubi sin:

Obljubila sem Ti, da Ti bom večkrat pisala, čeprav Te moja pisma ne morejo doseči. V zadnjem pismu sem tožila, da nikakor ne morem dobiti novic od Tebe. Boge, kam je šel ta klic iz mojega srca, ker resnično so prišle tačas novice od Tebe. Najprej telegram iz Londona: interniran. Kmalu nato po čudnih potih časopis iz domovine: pred vojaškim sodiščem obsojen. In potem pismo s kratko vsebino: Ne skrbite zanj, decembret meseca je odšel za dvajset mesecev na študijsko potovanje.

Kako je to čudno! Zdi se mi, da je komaj nekaj mesecev od tega, ko si bil še čisto majhen, nagajiv in kričeč kakor vrabec, sedaj pa si kar naenkrat politični zločinec! Pristrigli so Ti peruti in Te začrli v kletko, iz katere ne

vidiš niti koščka neba, kaj šele da bi videl, kaj se godi s Tvojo ožjo domovino. Kako boš to prenašal Ti, ki si moral biti pri vsaki stvari zraven, ne vem. Zame je velika tolažba Tanja, ki Te ne bo zapustila. Njena pisma Te bodo dosegla, moja Te ne morejo.

Strašne so novice, ki prihajajo iz domovine. Kaj bomo našli, kadar se bomo vrnilii, če bo to stanje trajalo še dolgo? Več kot leto je tega, kar smo bili v Turčiji. Takrat nismo vedeli, da se bo uboga Jugoslavija po vsej grozi, ki jo je pretrpela prve dni, nenadoma pričela dvigati in upirati. Blagrovali smo Turčijo, ki se je znala ubraniti pred peto kolono. Edino kar nas je spominjalo na Nemce, je bilo nemško blago, ki smo ga sem in tja videli v trgovinah. Kar pa se tiče tujcev, je bila kontrola neverjetno stroga. Hotela sem v Carigradu kupiti zemljevid Turčije, da bi

mogla natančno zasledovati pot, po kateri se bomo vozili. Toda v trgovini so me tako čudno gledali in okrog mene so se začeli zbirati različni ljudje, da sem jo v veliki zadregi popihala iz papirnice zopet na cesto. Ko smo bili že v Mersini, kjer so se zbirali begunci, sta se začela smukati okrog naše družbe dva mlada Turka. Povsod kamor smo šli, sta se nam pridružila. Dolgo nismo vedeli, komu posebno velja njihova ljubezljivost. Šele proti koncu smo videli, da sta to dva detektiva. Mersina je majhno mestec ob morju in ima trideset tisoč prebivalcev. Obrežje je prekrasno, z lepo negovanim parkom in majhno kavarno. V tisti kavarni so imeli radio in gramofon z zvočnikom. Vsi strežniki tam so skrbno pazili, da je bilo slišati samo turške programe in turško muziko. Če se je kateri od beguncev opogumil in vrtel gumb tako, da je ujel program od kod drugod, so ga domačini hitro popravili.

Doživelj smo tam njihov največji praznik. Govori nekončno otožna turška godba, in dolg sprevod. Najbolj so mi ostali v spominu šolski otroci. Ker je v Turčiji mnogo revščine so vsaj navidez odpravili razliko med bogatimi in revnimi otroci v šolah na ta način, da morajo biti vsi enako napravljeni. Vsi brez razlike imajo zelo preproste obleke iz sivega platna. Da se posamezne šole ločijo med seboj, imajo dekllice iste šole petlje enake barve in oblike v laseh. Dečki iste šole pa imajo enake barve čepice. V Turčiji so že mnogo storili, kar se tiče ljudskega zdravja. Vendar pa so nas presenečale velikanske množice muh, ki so nam grenilo živiljenje tam doli. Tudi v najboljših restavracijah ni bilo nič prida, kar se muh tiče.

Naj Ti opišem naš hotel, ki se nam je zdel zelo zaben. Po stopnicah smo prišli v precejšnjo dvorano, kjer je pri pisalni mizi sedel gospodar. To je bil pravi pravcati Turek, mrko je gledal in malo je govoril. Čeh, ki nas je spremil do njega, mu je dopovedal, da bi radi dve sobi po dve postelji, in da bi radi gorko kopelj. Kimal je Turek, pokazal dve sobi, in obljudil kopelj, kadar pride Jakuf. Ker Jakufa tisti dan ni bilo, tudi kopelj ni bilo. V vse sobe se je šlo iz tiste dvorane. Nobena vrata niso imela ključa, in nekatera tudi kljuk ne. Jakuf je bil sluga. Bil je zelo priden, toda samo kolikor in kadar se je njemu zdelo. Nekoli nisem videla, da bi bila gospodar in Jakuf govorila. Jakuf je vsak dan pomil vse sobe in dvorano po tleh. Tudi postelje je postiljal, toda tako, da sem jih potem raje sama. Kar se tiče postelj, smo morali zvečer pristaviti stol, tako so bile visoke. Hotel sploh ni bil zaklenjen, niti ponoči. Samo pri vhodnih vratih je ponoči ležal počez Jakuf, tako da si moral stopiti čezjen, če si hotel domov. Sobe je pomil Jakuf, kadar se mu je zdelo, ali zjutraj, ali pa opoldne, ali pa zvečer, in mu ni bilo prav nič nerodno, če je v kakšni sobi kdo počival. Vedno prijazen in nasmejan, je pa tudi izginil, kadar se mu je zdelo, in je bilo vse v redu. Gospodar se ni razburjal, mi smo se pa tudi privadili.

Še to Ti povem, kako sta šla mama in Staša na izprehod. Ti veš, kako Staša rada hodi, toda sama si ni upala predaleč. Pa je toliko časa prosila papana, da bi šel z njo na daljši pešizlet, dokler ga ni pregovorila. Ob dveh popoldne sta šla, in mama je naročil, naj ga približno ob pol šestih počakam v kavarni na obrežju. Bila je ura pol šestih, in šest, in se-

dem, in osem, in devet, in naših od nikoder. Mene je pričelo skrbeti. Izprehoda v eno smer dve uri in dve uri nazaj, bi človek dejal, da je kar zadost. Kaj sem si mogla misliti drugega, kakor da se je zgodilo nekaj hudega. Ko je že bila ura skoraj deset, sta se pripeljala s kočijo. Kočije so v Mersini edino prometno sredstvo. Zgodilo se jima je tole: hodila sta res približno dve uri v eno smer, in nista srečala žive duše. Vrhu grička sta zagledala razvaline in sklenila, da stopita še te pogledat. Papa si je prižgal cigaret, sedla sta na podrt steber, in sklenila, da po kratkem počitku odideta proti domu. Kar naenkrat sta zagledala vojake z nasajenimi bajoneti, in precej turških civilistov, ki so šli proti njima. Turki so ju bili ves čas opazovali, pa so ju pustili do razvalin, in so si mislili, sedaj je ju pa bomo, špijona nemara. Ko so prišli do njih, so Turki začeli govoriti vsi hkratu, naša dva pa nista nič razumela. Bolj ko sta papa in Staša poskušala dopovedati, da ne razumeta ničesar, bolj so hiteli Turki vsi hkratu trditi svoje. Konč prerekanja je bil, da so vojaki gnali z nasajenimi bajoneti papana in Stašo pet milj daleč čez blatne ceste in močvirja do stražnice, kjer ni bilo mnogo bolje. Niso se mogli in se niso mogli sporazumeti. Turku se je sicer omehčalo srce, da je skuhati črne kave, in Staša pravi, da je bila tisto dosedaj v njem življenju najboljša črna kava, toda ni mu prišlo na misel, da bi ju bil izpustil. Peljali so jih na kolodvor in nazaj v Mersino na policijo. V policijskem zapisniku sta morala poiskati svoje ime in datum prihoda v Mersino, in to ju je rešilo, da sta smela domov. Drugi dan smo zvedeli, da bi ju bil poveljnik prve stražnice zelo rad zaprl do drugega dne, pa niso vedeli, kaj bi z mladim dekletom. In tako je Staša rešila očeta zapora v turški stražnici. Od tistega časa sta hodila lepo ponižno samo gor in dol po obrežju.

Tej svoji strogosti se imajo Turki zahvaliti, da nimajo pete kolone, vsaj tako so mi takrat rekli. Meni se to zdi popolnoma prav. Morda se imajo temu zahvaliti, da še nima vojne. Nezaupljivi so, in zastonj Papen prepričuje Turke, da je njih edina rešitev sodelovanje z Nemčijo. Ni sem še videla ljudi, ki bi tako iskreno ljubili svojo domovino, kakor jo Turki. Tudi oni so junija lani sklenili pakt z Nemčijo, samo da se rešijo še za eno leto. Mislim, da jim je mnogo pripomogla Jugoslavija, da so se res rešili. Jugoslavija, ki se še vedno junaško bori, in s tem drži v šahu mnogo osišene moči. Ali Turki resnično sami zelo pazijo na svoje meje in na svoje ljudi. Mnoge dežele bi si jih lahko vzelo za vzgled. Seveda, Nemci računajo, da jim pada Turčija kakor zrelo jablko v naročje takoj, ko bo Rusija premagana. Turki imajo svojo vojsko mobilizirano že od leta 1939. Dalje, vojaki so preprosto, toda zelo dobro običeni, in so zelo samozavestni. Toda Turki sedaj delajo isto napako, kakor so jo vse druge države pred njimi: čakajo, da bodo napadeni, mesto da bi odkrito stopili na stran zaveznikov in pripomogli k čimprejšnji skupni zmagi.

Ljubi sinko, za danes končam. Še Ti bom pisala, ker si vedno domišljam, da Ti čutiš, kako mislim nate. Bogove, če so Ti dovolili vsaj knjige, če dobivaš pošto in koliko veš o dogodkih. Nič ne maraj, minilo bo, in srečnejši časi se bodo vrnili. Poljublja Te,

TVOJA MAMA.

Ženski svet

SLOVENSKA URA V BROOKLYNU, N. Y.

Ko čitamo ta naslov, nam pride na misel prelepo slovensko petje, katerega smo, žalibog, vse preporedkoma slišali po radiju. Taka novica nas vselej veselo pogreje, ker vsi tako radi poslušamo ljubljene melodije, ki so odmevale po naših prelepih slovenskih pokrajinh. Vsi jih večno hranimo v spominu iz naše zlate mladosti.

Slovenska ura, o kateri hočemo sedaj pisati, pa je nekaj drugega in bo za ves naš narodni živelj imela trajnejši men. Vsi vemo iz lastne skušnje, da je naša mladina po

veliki večini potujčena. Marsikateri mladenič in mladenka, ki je v resnici stoprocentno slovenske krvi, se mnogokrat odreže, da je "An American," kar je čista resnica, a to ni narodnost, kakor se smatra v pravem pomenu besede. Mi vši, ki smo slovenske krvi, smo in ostanemo Slovenci čeprav smo zaeno tudi Američani, kar znači naše državljanstvo. Naša mladina je odršala pod tujimi vplivi, česar se starši niso vselej zavedali in ta greh sedaj obžalujemo in želimo popraviti, kar smo zamudili pri narodni vzgoji naše mladine.

Pod pokroviteljstvom Združenih slovenskih društev v

New Yorku, se je osnovala slovenska šola in upamo, da ne bo treba posebnih vabil, ampak da bodo vse slovenske družine z veseljem pomagale uresničiti to važno idejo. V Brooklynu živi jedro naše slovenske skupine, zato se bo vršila slovenska ura oziroma šola v središču te naselbine, v Slovenskem narodnem domu. Starši, ki imate odraščajoče otroke, pripeljite jih tje, kjer se jim nudi zlata prilika izobrazbe v materinem jeziku.

V svoji sredi imamo izkušeno učiteljico, ki se je več let trudila, ko je varovala slovensko mladino pred potujčevanjem na Ciril Metodovi šoli v Trstu. Gospa Furlan je odlična slovenska žena in vzorna mati svojim trem otrokom. V svoji veliki nesebičnosti in požrtvovalnosti ni čakala, da jo bodo prišli klicat in prosit. Ko je izvedela, da se snuje slovenska ura, se je sama priglasila, kar je nad vse pohvale vredno. Ob grobu pokojnega Janeza Terčka, prejšnjega urednika Glas Naroda, sem jo zagledala in globoko me je ganilo, ko mi je rekla: "Tudi jaz sem čitala Zgagovo kolono, pa sem prišla spremiščati ga na ta kraj večnega počitka." Mislila sem si, tudi mnogi drugi so čitali in se zabavali na račun te kolone, a se niso toliko potrudili, kakor se je ga. Furlan. Ta slovenska učiteljica pojmi otroško dušo, ker pozna tudi položaj, v kakoršnem odrasla naša mladina v Ameriki. Prepričana sem, da je za vsakega slovenskega otroka poseben privilegij imeti tako izkušeno in dobrosrčno učiteljico. Otroci se bodo igraje naučili našega jezika, ker jim bo ona vse v živem slovenskem jeziku raztolmačila bolje, kakor more storiti mrtva knjiga. Nobeden učenec se ne bo dolgočasi in vsi vemo, da bo ta pouk vsem v veliko korist v poznejšem življenu. Čim več se otroci nauče, tem lažje si bodo služili svoj kruh, ko bodo odrasli.

Primorska Slovenka, Mrs. Ana Krasna, ki je sotrudnica pri Glas Narodu, je polna upanja, da bo slovenska ura tukaj v Ameriki uspešnejša, kakor pa so naši potujčevalci v stari domovini. Tudi ona bo poučevala in navduševala našo mladino, da se ne bo več sramovala svoje narodnosti in svojega jezika. Vse prejšnje preziranje in podcenjevanje naše narodnosti bo polagoma izginilo in zavladala bo v srcih mladine narodna zavest in ponos. Slovenska ura vabi in kliče našo mladino na veselo svodenje ob sobotah popoldne v Slovenskem narodnem domu v Brooklynu, N. Y.—T. K.

PRVA OBLETNICA ATLANTSKEGA ČARTERJA

Lansko leto 14. avgusta je naš predsednik Roosevelt skupno z angleškim ministrskim predsednikom Winston Churchill-om postavil osem točk, ki vsebujejo vse take dolobče, ki so in bodo v korist vseh narodov. Pred letom so se posamezne skupine borile za končno zmago a s podpisom Atlantskega čarterja, so se vse te različne narodnosti združile z mogočno Ameriko in Anglijo, da v skupnem boju končno dosežejo mir in svobodo. To je velika bratovščina zatiranih in svobodoljubečih ljudstev, ki imajo skupne ideale, katerim hočejo posvetiti vse svoje sile in moči.

Atlantski čarter zagotavlja svobodo vsem narodom, velikim in malim, a ravno danes, ko obhajamo prvo obletnico ustanovitve teh človekoljubnih točk, se vrše v Indiji velikanski nemiri. V mestu Bombay se je zbrala delegacija indijskih voditeljev, ki so zahtevali svobodo izpod angleške nadvlade. Ta pa se noče zmeniti za take zahteve trdeč, da sedaj ni čas še ugoden. Vse naj ostane tako, kakor je bilo, a po vojni pa bodo držali svojo besedo in prepustili vlado Indijcem. Duša vsega indijskega gibanja, Mohandas K. Gandhi je vztrajal pri svojih zahtevah in vlada je tega moža in njegove sodruge spravila na varno. Ni jih vrgla v kakšne temne ječe, kar bi bilo obsodbe vredno, a tudi če bivajo v kateri izmed številnih palač, jim ne more biti vseeno, ako jim je odvzeta pravica svobodne besede in izražanja.

Pearl S. Buck, znana ameriška pisateljica, ki temeljito pozna tamošnje razmere, svari Angleže, da bo njih nerešeno indijsko vprašanje usodno za vse zaveznike. Aretacija voditeljev kongresa in strelijanje na zbrane množice Indijcev ne odgovarja demokratičnim principom, katere tudi Anglia zagovarja. Komur so znane razmere tam, mora priznati, da se s silo ne bo doseglo sporazuma. Še je čas, da posredujejo

mogočne države kot so Amerika, Rusija in Kitajska. Tretja točka v Atlantskem čarterju govori o samoodločbi viade posameznih narodov in ta točka gotovo velja tudi za to gosto obljudeno Indijo in njeno štiristomilijonsko prebivalstvo.

POLITIČNI PREPIRI DVEH KANDIDATINJ

Naša manjša država Connecticut ima jako aktivne ženske, ki se živo zanimajo za politiko. Za letošnje kongresne volitve sta se priglasili kar dve kandidatinji. Obe ste jako inteligenčni in podjetni, a ena izmed njiju bo morala odjeti. Clare Boothe Luce je pisateljica in žena lastnika magazina Life in drugih publikacij. V zadnji Willkie-ve kampanji je nastopala kot izvrstna govornica v republikanskem taboru. Kljub vsem njenim čarom pa bo imela jako nezanesljivo stališče, ker ima silno odločno in zmožno nasprotnico. Ta je industrijalistka, ki ima svojo tovarno kjer izvršujejo vojna naročila s polno paro. Miss Vivien Kellem očita svoji nasprotnici, da ona sploh nima pravice do nominacije, ker ne živi v državi Connecticut pač pa v svojem 'slonokosčenem' stolpu v hotelu Waldorf Astoria v mestu New York. Nadalje pravi, da ta borba med njo in Mrs. Luce ni nič drugačega kakor borba ljudi iz države Connecticut z milijonarji iz New Yorka, ki hočejo imeti svoj politični vpliv nad njimi. Mrs. Luce ima jako neugodno sodbo o svojem spolu, o ženskah in bi bilo naravnost smešno, ako bi pričakovala pomoč od resnih in smotrenih žensk iz tega volilnega okraja. Miss Kellem je dobro podkovana v vseh vprašanjih, ker si je sama zgradila veliko podjetje, katero sama nadzoruje in vodi jako uspešno.

OBISK KRALJICE WILHELMINE

Spošljeno spoštovana nizozemska kraljica Wilhelmina, ki je tekom vse vojne vodila svoje državne posle iz Londona, se je to poletje pripeljala na obisk k svoji hčeri Julijani v Kanado. Nizozemska vlada je tudi članica tistih združenih narodov, ki se borijo proti nacijskemu barbarstvu. Kot taka ima tudi ona pogodbo z našo državo za dobavo vojnih potrebščin v smislu "Lend and Lease Bill." V prvih časih razvoja mesta New York so Nizozemci igrali vodilno vlogo v velikem mestu in kot spomin na nje pričajo imena ulic in cest. Mnogo vzroka je imela kraljica Wilhelmina, da je obiskala tudi naše države, ko se je mudila že v taki bližini kot je Kanada. Večkrat bi bila rada prišla pogledat, kjer so se njeni rojaki ustavili in si zgradili svoje domove, a najbolj pa si je želela srečati našega predsednika, katerega je ljudstvo že tretjič izvolilo na najvišje mesto v državi.

V Beli hiši je bila kraljica prisrčno sprejeta. Obiskala je tudi kongres, kjer je med svojim govorom povdarila, da njeni ljudstvo ni premagano in se tudi nikdar ne bo podalo. V imenu Amerike ji je naš predsednik podaril novo zgrajen "sub-chaser," katerega je kraljica takoj izročila svojim pomorsčakom z naročilom, da naj zasledujejo in preženejo sovražne podmornice od naše celine. Za časa svojega bivanja je bila silno zaposlena, ker si je hotela marsikaj ogledati pa tudi sprejeti vse tiste, ki so ji in ji še pomagajo nositi silno breme odgovornosti. Marsikomu je pripela odlikovanje za storjene zasluge in med temi se je spomnila hrabrih sester bolničark, ki so večkrat tvegale svoje lastno življeno in varnost.

V New Yorku je bila sprejeta od župana La Guardia, kateremu je potožila, da obžaluje, ko prihaja na obisk v tako žalostnih časih. Tudi tukaj ni pozabila obiskati tistih, ki v večni nevarnosti prevažajo potreben tovor po morju. Na vse je napravila vtis, kot dobrosrčna kraljica in skrbna žena, kateri so vši njeni podaniki zelo naklonjeni in udani.

Prijetna gospa se bolj malo zmeni za modo in lepotičje in vse njeni taktno obnašanje priča o globoki srčni kulturni. Petdesetletnico vladanja je obhajala na tihem v pregnanstvu a prepričana je, da se bo še lahko vrnila med tiste, katerim je bila toliko let skrbna vladarica. Njeno obširno kraljestvo na vzhodnih otočjih je sedaj v rokah Japoncev, a če bodo ti premagani bodo tudi ta ljudstva prišla do svoje besede in če so bili zadovoljni z vlado kraljice Wilhelmine, ni nobenega vzroka, da bi ji zopet ne izročili svoje dežele v varstvo. Princezinja Julijana je ves čas vojne v Kanadi, kjer

vzgaja svoji dve mali hčerki, kateri je srečno rešila pred nemškimi razbojniki.

DOBRA LOGIKA

"Sinko moj, ti imaš največjo oblast v celi Grčiji." Tako je govoril državnik in vojščak Themistokles svojemu malemu sinčku. Deček je očeta začudeno pogledal in ta mu je to svojo trditev po svoje razložil, rekoč: "Jaz sem, kakor veš, poglavar mesta Atene in od tukaj vodimo celo državo. Iz tega razvidiš, da sem jaz vodilna sila vseh državnih poslov in zadev, a nisem prost, ker me ima tvoja mati v svoji oblasti. Le še poslušaj, dragi otrok. Tvoja mati torej meni drži v svoji oblasti in vsi predobro vemo, da si ti tisti, ki imaš pa mater takoreč pod svojo komando. Z ozirom na vsa ta dejstva, lahko rečem, da si ti tisti, ki ima najvišjo moč in oblast v Grčiji."

ŠPANSKI IN NEMŠKI DOVTIPI V SEDANJIH ČASIH

Odkar so španski lojalisti izgubili vojno, se komunistom ne godi posebno dobro pod francosko vlado. Delavske posredovalnice kako pazijo, da ja ne dajo nobenega zaslužka takim ljudem, ki se jim zde sumljivi, da simpatizirajo z komunisti. Nekoč je prišel delavec povprašat, če bi mogel dobiti kakšno delo in takoj se je začelo spraševanje. Vedeti so hoteli koliko ur bi delal za Franco-ta in ta si je mislil, da bo dobro pogodil, ako reče sedem do osem ur. Vedeti so pa hoteli tudi, koliko ur bi delal za Mussolinija. Prebrisan delavec pa reče malo več, delal bi po šestnajst ur za dučeja. Spomnili so se pa tudi poglavarja vseh nacijev in so delavca vprašali po koliko ur bi bil pripravljen delati za Hitlerja. Že so se začudili, ko jim delavec pove, da za tega človeka pa bi bil pripravljen posvetiti vseh 24 ur na dan. "Kaj pa si po poklicu?" ga vprašajo, in ko jim pove, da je pogrebni, so lahko razumeli delavčeve prepričanje.

V Nemčiji so trije gospodje, ki imajo prvo besedo. Po njihovih poveljih se vrti ves nemški narod, ki mu ni treba drugega kakor ubogati in slediti tem trem izvoljenim. Zato so za ves narod tri zapovedi. Nikar ne misli, ker Hitler misli za nas vse. Nikar ne govori, ker Goebels govori za vse. Nikar ne je, ker Goering opravlja ta posel za vse Nemce. Po slikah sodeč, mora biti res dober jedec, ki dosti dobrega spravi v svojo malho.

RUSINJE SE NE BOJIJO MORJA

Znano je, da so se v teh časih ženske pojavile v raznih strokah moških opravkov in česar so se polotile, so tudi iz-

vršile v popolno zadovoljstvo odgovornih nadzornikov. Vedeli smo, da so na ruskih ladjah zapolne tudi ženske in to ne samo kot bolničarke ampak tudi kot mornarji in strojniki. Kakšno presenečenje pa so doživeli v neki ladjedelnici ob naši obali, ko je te dni velika ruska ladja priplula v pristan. Kot kapitan ladje se jima je predstavila ženska in ko so jo povprašali koliko mornarjev je vseh skupaj, jima je vse po vrsti predstavila in bile so vse same ženske. Vsem se je zdel ta slučaj izvanreden dokaz ženskega poguma in zmožnosti.

PARADA ŽENSKE POMOŽNE ARMADE (WAAC)

V Fort Des Moines, Iowa, je zbranih osemsto žensk, ki so prišle iz raznih držav in raznih poklicev. Vse so se pričitali, ker bi rade pomagale domovini, če bi prišla res v take stiske, kakor se je to zgodilo na Angleškem. Previdnejše je, da se vsaj nekaj žensk izvedba sedaj, ko še nimaš moč sovražnika pred našimi vratimi. Vojak mora znati marsikaj, da se uspešno bori in prav tako je potrebno vežbanje za tiste ženske, ki so se odločile, da bodo pomagale kamor jih bodo poklicali na pomoč. V treh tednih se je ta ženska skupina že toliko naučila, da je lahko javno nastopila, ko jih je prišla pogledat načelnica Mrs. Hobby. Gledalci so bili tako zadovoljni, ko so videli tak red in takt v paradi. Vse vojakinja so lepo držale vrsto in stopale so po taktu, kar izkušeni veterani.

ZAKAJ NAJ HRANIMO MAST?

Zivalska mast se rabi za izdelavo glicerina. Za en funt glicerina pa porabijo deset funtov masti. V tovarnah potem predelujejo ta glicerin v nitroglycerin. Da dobijo z raznimi drugimi dodatki dva in pol funta nitroglycerina, morajo imeti en funt glicerina na razpolago. Nitroglycerin je hudo razstreljivo, katerega nujno rabimo v tem boju z našim sovražnikom. Dobro je, da vemo, kako je potrebno hraniti vsak košček masti. V Ameriki gre preveč še užitne in dobre hrane v smeti in v vojem času je naša dolžnost, da vpoštimo ta poziv in shranimo in precvremo vso maščobo, da bo porabna za glicerin. Ta mast mora biti čista, zato jo moramo precediti in tudi ne sme stati predolgo, da ne postane žaltava (rancid). To je prava malenkost za vsako gospodinjo in gotovo ne bo nobene med nami, ki bi ji vest očitala, da ni ničesar naredila za dosego zmage.

Držimo se pa tudi drugih navodil, da ne bomo govorile ali kam kaj takega pisale, kar bi pomagalo našim sovražnikom.

PRIDIGA PRI SV. MAŠI NA AMERIŠKIH BREZJAH

NA ZVEZIN DAN 26. JULIJA 1942

Rev. Kazimir Zakrajšek

Danes smo se zbrali tukaj v tem lepem kotičku božjega sveta, v Lemontu, da počastimo spomin dveh velikih mater in žena, svete Ane in po njej še večjo njeno hčer, Marijo. Naša ženska zveza, organizacija in zastopnica ameriškega ženstva, je pred vsem zbrala tu pri "Mariji Pomagaj," na Brezjah, ameriške Slovenije, svoje članice, da opravi svojo vsakoletno slovensko dolžnost, slovensko romanje, v pozdrav naši Kraljici slovenskega naroda, da se ji pokloni in ji obnovi svojo prisego ljubezni in zvestobe.

Ob vzvišenih zgledih teh dveh velikih mater, naj se slovensko ženstvo navduši za tiste velike ideale krščanskega materinstva in krščanskega ženstva, ki je tako značilno za naše velike slovenske matere, katerih sinovi in hčere smo.

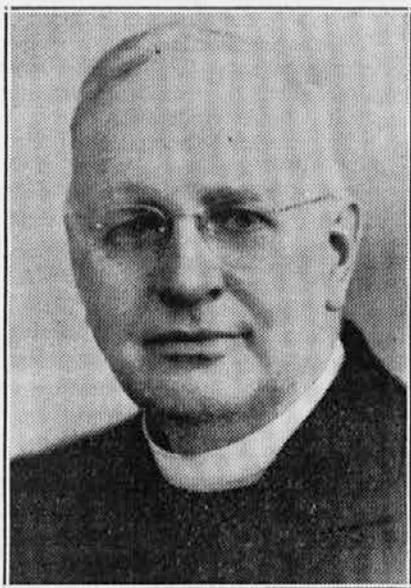
Slovenski narod je imel veliko srečo, da je imel v svoji zgodovini velike slovenske matere, matere velikega duha in srca. Bile so sicer navadne ženske z vsemi ženskimi slabostmi, kakoršna je vsaka druga ženska, kakor smo vsi ljudje. Toda pri tem pa ženske, matere velikega duha.

Slovenski narod je bil nad tisoč let v sužnosti, brez svobode. Nad tisoč let se je germanska Avstrija trudila, da naš narod ubije, mu vzame jezik, morda tudi vero in s tem

sveto slovensko zemljo. Nismo imeli svoje vlade, vladali so nas sovražni Nemci, tepli so nas nemški grofje po naših graščinah. Nismo imeli ne narodnih voditeljev, razen revnih duhovnikov po naših kmetskih župnjah, ne svoje slovenske knjige. Naš meščan, naša inteligencija, je bila nemškatarsko zastrupljena. Narod je bil "kmetauzarski." Samo slovenska mati je ljubila svoj jezik in z njim zvesti sin, slovenski duhovnik v podeželskih cerkvah. V svoje naročje je jemala svoje otroke in jih učila svojega jezika, v njenem jeziku častiti Boga in govoriti z njim. Slovenski župniki po deželi so jih pa podpirali v cerkvah in v svojih šolah, kjer so po svojih župniščih zbirali samo svojo mladino in učili slovenski jezik govoriti in ga ljubiti. In tako so ga ohranili, ohranili narod, ohranili nam preleplo Slovenijo.

To so pa mogli zato, ker so ljubili in spoštovali slovenski jezik, ki so ga dobili od svojih mater. Ni jim bil ljubši nemški jezik. Učili so svoje otroke to kar je zapisal naš velik škof Slomšek: "Kdor materinski jezik zaničuje, tudi svoje matere ne spoštuje!"

To je tisti velik ideal, ki se ga morajo učiti tudi naše ameriške slovenske matere. Otroci govore angleško. Le

Pater Kazimir Zakrajšek

Slovenska ženska zveza v Ameriki čestita patru Kazimiru Zakrajšku k 40 letnici mašništva ter mu želi še mnogo zdravih let in sreče v misijonskem delu, katerega tako neutrudljivo vodi v Ameriki. Njegovo veliko ljubezen do domovine naj pa Bog blagosloví z največjim uspehom.

naj! Toda, ohraniti slovenski duh je glavno! Poglejmo ameriške Irce. Tretji, četrti rod so v Ameriki, pa so danes prav tako in še veliko bolj irski, kakor oče, mati, ki sta pred veliko let prišla v Ameriko. Veliike irske ameriške matere so naučile svoje otroke ljubezni do irskega naroda zato, da so ga s to ljubezni naučili ljubezen do vere. Irec katolik, katolik Irec. In čast jim zato!

Ljubezen do tvoje krvi, do tvojega naroda, to bo ohranilo pri tvojem otroku ljubezen do tebe. Ta ljubezen naj ga naveže na tvoj grob, kjer boš počivala, da ga ne bo pozabil. Če tvojega naroda, to je svoje lastne krvi, ne bo spoštoval, bo tudi na te pozabil.

Naše velike slovenske matere so bile velike v svoji zakonski zvestobi. Naše matere niso nikdar poznaale nezvestobe. Prisega pred oltarjem, dana Bogu in po Bogu možu, ji je bila sveta. Zavedala se je, da je prisegla in da jo ta prisega veže vsaj toliko kot prisega pri prodaji hiše ali kake druge stvari. Ko je hiša prodana, ni več tvoja, pa je prav ali ne prav, pa je lahko ali težko. Hiša je šla. In ta prisega ni bila dana v cerkvi pred Bogom. Zakonska pa! Zato je slovenska mati z zakonom vedela, da sprejema nase mučeništvo, trpljenje. Zato je vzela ta jarem in ga nosi zvesto, junaško, z zvesto ljubezni do moža, ker je vedela, da to zahteva od nje mož in zlasti pa njeni otroci. Bila je junakinja, da, velika žena, naša slovenska mati!

Kako krasen zgled našim sedanjim slovenskim materam, našemu ženstvu. Na zgledu velike matere sv. Ane in njene še večje hčere Marije, slovenska žena, slovensko dekle, nauči se tudi ti, da boš vredna hči tolikih svojih mater.

Slovenske matere so to zmogle zaradi velike ljubezni do svojih otrok. Zavedle so se svetost materinstva. Nič se ni ustrašila, deset, petnajst otrok. "Glej, dekla sem Gospodova, zgodil se mi po Tvoji besedi" — je ponižno in udano uklonila svojo glavo tudi pri desetem, petnajstem otroku in šla skozi deseto, petnajsto mučeništvo svojega vzvišenega poklica. V resnici velika je bila, junaška je bila slovenska mati v naši zgodovini! Kaj čuda, da smo še danes tu vključ toljim sovražnikom, trpljenju in ubijanju. Naroda takih mater ne bodo nikdar ubili!

Zlasti niso poznaale ubijanja in prelivanja nedolžne krvi nerojenih otrok, ki teče v današnjih časih v mogočnih tekah iz naših, tudi katoliških zakonov.

Danes je ves svet krvav. Ali ne morda krvav samo kot božje maščevanje te nedolžne krvi. Nedolžno prelita kri kriči k Bogu za maščevanje. Ne, ne! Če kdo umori, je krv krv, in kri se bo s krvjo maščevala! Kri je hotel sedanj človek, nedolžno kri je prelival in s krvjo bo maščeval.

Naše slovenske matere so bile zmožne tolikega dela za svoj narod, ker so bile verne, ker so bile božje, ker so bile krščanske, ker so bile matere molitve. Boga v srcu, Boga v zakonu, Boga v družini, Boga pri otrokih, pa je bilo vse lahko, pa se je vse doseglo.

Slovenske matere so bile velike zlasti v ljubezni do Matere Marije. V tem so zgled vsem katoliškim narodom. Ste kje na svetu našli deželo tako posuto z Marijinimi cerkvicami, kapelicami in znamenji, kakor na naši slovenski zemlji? Ljubezen do Marije naših slovenskih mater je bila velika.

Posebna ljubezen do Marije je zato najdragocenejša dedčina, ki so jo zapuščale ob smrti svojim otrokom, nam vsem.

Ko sem kot dijak odhajal od doma in je šla mati z menoj, kolikokrat je ponovila besede: "Otrok moj, Marije ne pozabi, pa Marije tebe ne bo!" Ko sem bil starejši, sem ji oporekal: "Zakaj vedno isto ponavljate?" — "Zato, otrok moj," je dejala, "ker vem, če boš to držal, se ne bojim za te! Če tega ne boš držal, si izgubljen!"

Ali ni tvoja mati govorila tebi prav isto, ko si odhajal iz domovine v Ameriko? Povej mi, da nisi izjokal zadnjo solzo ločitve pri Mariji na Brezjah? Ali ni bila tam s teboj tvoja mati, tvoja žena, in ste pred Marijo jokajte molili: "Marija, pomagaj mi v tujini!"

Da, Marijo je prinesel vsak Slovenec s seboj v Ameriko!

In pozneje, kolikokrat je tvoja mati, tvoja žena, romala tja na Brezje k Mariji in tam jokala zate in molila in prosila sem v Ameriko Marijinega varstva zate? Ne, Marija je morala za teboj sem, molitev in solze tvoje matere, tvoje žene, ki jo je tako milo prosila.

Da, ali niso ravno te solze naših slovenskih mater in te molitve tisto, na katero so postavljene naše ameriške Brezje? Težko je bilo delo, ogromne žrtve dolga leta nas duhovnikov, pionirjev in katoliških ameriških Slovencev od leta 1908 do 1926, da smo dosegli te Brezje, tukaj, da je Marija prišla za svojim narodom. Škof Jeglič je obe Mariji kronal. Leta 1926 je nam kronal tu našo ameriško slovensko "Marijo Pomagaj" in jo dal za Kraljico ameriškim Slovencem.

Ali nismo danes prišli vsi sem zlasti iz ljubezni, kateri nam je dala naša mati, — do Marije? Ali niste romarji in romarice iz mnogih mest in držav žrtvovali težko pot in stroške samo zato, da Mariji poveste, da ste še njeni, da je ona še vaša, da naj vas še nadalje varuje, da naj ostane še nadalje kraljica tudi vse ameriške Slovenije? Letos smo prišli sem v Lemont še iz posebnega vzroka. Kdor ga ni imel, ga naj naredi sedaj.

Zivimo v strašnih časih. Vse na svetu se podira. Strašna vojska po vsem svetu kruto divja in kri teče v potokih. Strašno gorje vsepovsod. Strah nas je samo pomisliti, kaj še bo? Zlasti pa se strašne stvari gode v naši Sloveniji.

Pred leti, vsa leta, odkar si tukaj in dobivalo leto za letom kartice iz Brezij, tvoja mati, tvoja žena, tvoji sorodniki, so bili tam, pa so se nate spomnili in poslali "Pozdrav iz Brezij." Letos nič! Brezij ni več! Svetišče je oskrunjeno. Slika Marijine je uničena.

Da, strašne stvari se gode, take, kot jih svet ni še slišal, da si niti v sanjah ni mogel misliti, da so mogoče take stvari, zlasti sedaj med izobraženimi narodi. Strašno me žge, ko čujem, da so med nami ljudje, ki pravijo da ne verjamajo, da je tako grozno, pač pa je to sama propaganda. Kdor more danes tako govoriti, mu rečem: Brat, sestra, ti si izgubil svojo dušo, zatajil si svojo kri! Ti izdajaš s tem svojo lastno kri, svoj lastni narod. Kako se boš zagovarjal, ko boš slišal po vojski od svojih lastnih sorodnikov o še strašnejših stvareh, kakor ti jih sedaj pripovedujemo. Izjavljjam, da je vse resnica, kar se poroča, da je še več in hujše. To prisegam!

V teh težkih časih, kaj je naša dolžnost, nas srečnih, ko smo kakor ob vesoljnem potoku Noetova družina, da se edini rešimo?

V Readers Digest sem čital angleški prevod kitajske pesmi, katero je leta 675 pred Kristusom zapela kitajska žena v veliki nesreči njeni kitajski državi. Prevedel sem jo v slovenščino in se glasi:

Jaz k Bogu hitela bi v stiski države
da, tekla bi, tekla bi hitro, to vem.
Pa "to je zadeva države," so rekli,
in jaz — ker sem ženska, le ženska, ne smem.

Hodila bi pridno po lilijskem vrtu
in zbirala rožice, bisere bi.
Načrt moj gotovo bi rešil državo,
pa kaj? — Ko državi naj ženska molči.

Državniki, da bi rešili državo,
si belijo glave v obrambni boj.
Načrtov nebroj in posvetov nešteto,
a le eno vem: načrt pravi je moj.
To je molitev!

Tako je mislila pred več kot 2,500 leti poganska kitajska žena. "Samo njen načrt je, pravi — molitev."

Da, v vojski ne odločuje samo orožje, temveč pred vsem pomoč božja. Mogočen Goljat je napadel židovski narod. Pa je poslal proti njemu samo pastirčka Davida s fračo in par kamenčki. Toda Bog je bil z njim. Narod se je zatekel k Bogu za pomoč. In pastirček David je s fračo premagal mogočno oboroženega Goljata. Pomoč božja!

V turških časih so napadli divji Turki našo slovensko zemljo. Pa so šli fantje — moški v boj. Slovenske žene, dečki in otroci pa pred oltar Marijin in jokali in molili Mariji Pomagaj. In kolikokrat imamo poročano, da so bili rešeni!

Doma narod samo joka. Moliti ne sme in nima kje.

Ali ni Marija pomagala, da smo ameriški Slovenci naše Brezje dobili sem, ravno za današnje dni? Doma Brezij ni več! Narod k Mariji ne more. Tu jih imamo mi in Marija je danes Kraljica slovenskega naroda! Ali ni danes najsvetješa, največja zgodovinska dolžnost, da priboge sem k Mariji vsi ameriški Slovenci v imenu naroda doma ter jo

prosim: "Marija Pomagaj, reši nas!"

Tudi naša nova domovina je v nevarnosti. Da reši ves svet je zašla naša država v vojsko. Naši fantje in može umirajo na bojiščih po vsem svetu.

Leta 1918 pred koncem prve svetovne vojske je slovensko ženstvo doma šlo na delo in nabralo nad dvesto tisoč podpisov, takozvane majske deklaracije, ki je izrazila voljo slovenskega naroda po svobodi in jo dosegla,

In kaj je zlasti dolžnost našega ženstva v teh resnih časih? — Molitev, druga fronta, fronta molitve!

Zato se obračam na Slovensko žensko zvezo in jo prosim, da naj je te dni njeno glavno delo — molitev. Razposlal bom nabiralne pole po vsej Ameriki in povabil vse ameriške Slovenke in Slovence, da pristopijo. Ni toliko ustna molitev, kar hoče je toliko več, samo to, da damo ameriški Slovenci svojo deklaracijo v teh strašnih trenutkih, da upamo, da prosim in pričakujemo naše rešitve, naše nove in naše stare domovine, samo od naše "Marije Pomagaj"!

Vsi, ki bi hoteli nabirati člane, prosim, da mi pošljejo pole pole. Vse te nabiralne pole bom dal vezati v lepo "Zlato knjigo," katero bom po vojski nesel domov in poskrbel, da se bo shranila v posebni shrambi pri Marijinem oltarju na Brezjah, da bo tako Marija imela pri svojem srcu vsa imena naše fronte in bo prosila za nas ameriške Slovence. Za vedno napišemo s to akcijo svoja imena pri Mariji Pomagaj.

Tudi danes lahko pristopi, kdor hoče. Tukaj imam pismo stare slovenske matere, ki mi piše: "Podpisana oblubljjam: Moje srce je z narodom doma. Moja molitev je z molitvijo naroda doma. Pristopamo v slovensko obrambeno fronto!"

Do solz me je ganilo to pismo. Tako govori velika slovenska mati.

Zato, matere, žene in dekleta, pa tudi može in fantje: vti pristopite v drugo fronto, v obrambo obeh naših domovin, stare in nove!

Bratje in sestre, posebno članice ženske zveze! Učimo se od velikih mater, svete Ane in Marije, matere velikih misli, velikih idealov, naših slovenskih mater, tistih, ki so skozi 1,600 let ohranile naš narod. Naučite se biti velike ameriške slovenske matere!

Načrt za našo rešitev je edino pravi in danes najpotrebnejši — molitev!

ZAPISNIK POL-LETNE SEJE GLAVNEGA ODBORA vršeče se od 27. do 29. julija, 1942 (Nadaljevanje.)

Poročilo glavne tajnice

Pozdravljeni, cenjene odbornice zbrane na tej pol-letni seji! V teku zadnjih šest mesecev se je nabralo precej stvari za poročati.

V prvih šest mesecih tega leta smo prav povoljno napredovali v finančnem oziru kakor tudi v številu članstva.

Po sklepu zadnje seje sem naložila svoto enajst tisoč v vojne obveznice, tako, da ima organizacija do danes za šestnajst tisoč v vojnih bondih. To je jasen dokaz, da se zavetamo svojih dolžnosti in domoljubnosti. Na čekovnem računu imamo sedaj svoto \$5,995.23 in na tej seji bomo odločile, kako investirati.

Na zavarovalniški urad v Springfield sem poslala nadaljnih tri tisoč bondov ter s tem zadostila državni zahtevi, ki veleva za vsak tisoč članic en tisoč dolarjev varščine. Sedaj imamo na državnem uradu za trinajst tisoč dolarjev bondov. Vsakih šest mesecev nam pošlje obresti.

Kakor vam je znano je bilo en tisoč dolarjev naloženih na Joliet National banki, ki je zaprla vrata v času depresije leta 1931. Od časa do časa so izplačevali gotove dividende in zadnji mesec smo bile obveščene, da bodo popolnoma likvidirali in nam dali zadnje izplačilo v znesku \$70.77. Zveza je pri tej vlogi izgubila svoto \$293.35. To je prvi slučaj, kjer smo izgubile na vlogi. Seveda vse vemo, da nismo bile edine prizadete, ker na tej banki je bilo mnogo vlagateljev in tako se ta zadeva s tem odplačilom konča.

V februarju smo prejeli ček za \$12.72 iz Washingtona, in dalje 53 centov, kar znese \$13.25, kot povrnitev na brezposelni davek v letu 1939.

V odraslem oddelku je bilo 40 slučajev smrti in v mladinskem nobenega. Letos, kot nikdar prej, je bilo mnogo sitnosti pri izplačitvi, ker niso članice premenile ime dediča, ko je slednji umrl in njegovo ime je bilo še vedno zapisano na certifikatu. Za vsak slučaj je bilo treba pisati mnogo pisem tajnicam, kakor tudi sorodnikom, da se je dobilo vse podatke. Nekateri niso razumeli zakaj morajo čakati za izplačilo, kar pa seveda ni bila moja krivda temveč tistih, ki niso pravočasno spremenili imena, namreč, ko je bila članica še pri življaju. Dvakrat je bil zadovoljni opomin v Zarji in upam, da se bodo članice ravnale po navodilih in s tem preprečile vse enake sitnosti. Čekti so vedno točno nakazani ako je vse v redu in zato še enkrat tudi v tem poročilu apeliram na tajnice in članice, da imajo vse v redu na certifikatih. Moja dolžnost je seveda paziti, da dobijo prava stranka izplačilo.

KAMPANJA. Letos se je naša kampanja zopet uspešno zaključila. Pridobile smo 1,035 novih članic, kar je naravnost sijajno v teh časih. Prvo nagrado je že tretjič dobila podružnica št. 20 v Jolietu. To je časten rekord, ker doslej ni še nobena podružnica trikrat zaporedoma bila zmagačka. Da pa je bila zopet zmagačka št. 20 je zasluga marljive agitatorke, blagajničarke, gospo Mary Terlep, ki je tudi trikrat zaporedoma zaslužila prvo mesto med agitator-

cami. Vsa čast št. 20 kakor tudi gospoj Terlep. Takoj za Jolietom so pa na odličnih mestih podružnice št. 24 iz La Salle, št. 16 iz So. Chicage in št. 2 v Chicagi. Veliko zasluga si je iztekel gospa Angela Strukel, tajnica št. 24, ki je na drugem mestu med agitatoricami. Gospa Agnes Mahovlich je na tretjem mestu in gospa Mary Otoničar na četrtem. Vse imenovane so že več let poznane za njih aktivnost pri delovanju za napredok Zvezze. Najlepša hvala za trud, da se je kampanja sijajno obnesla. Voditeljica Agatha Dežman se je trudila po svoji najboljši moči, da je bilo mnogo zanimanja med podružnicami in članicami za kampanjo.

V tej kampanji smo doobile eno novo podružnico, in to angleško poslujočo, v Johnstown, Pa., ki je dobila številko 104. Pri št. 2 je bil pa ustanovljen dolgo zaželeni mladinski oddelek.

JUGOSLOVANSKI RELIF. Zelo mi je pri srcu sklad, ki se nabira za odpomoč rebežem v stari domovini. Z veseljem delam za ta sklad čeravno mi da vsak mesec posebno delo, da se pripravi poročilo, itd. Dosegle smo končno kvoto in imamo sedaj v skladu lepo svoto \$1,029.95. Na tem mestu se najlepše zahvaljujem vsem darežljivim darovalkam v nadi, da boste še naprej podpirale in pošiljate prispevke, ker potreba bo silno velika, ko bo konec vojne.

Zadnjih šest mesecev sem se udeležila več prireditvev podružnic Zvezze. Udeležila sem se kegljaške tekme v La Salle, dalje blagoslovitve zastav krožka št. 16 v So. Chicagi, koncerta pevskega zbora št. 2 in tudi velike slovenske manifestacije v Soldiers Field v Chicagi. Na slednji prireditvi je sijajno nastopil vežbalni krožek od št. 20 in dobil laskavo pohvalo od vseh strank. Kapitanka krožka Jo Mahkovec je neumorno na delu, da se kadetke pridno vežbajo in so pripravljene za velike prireditve. Veseli me, da so članice Slovenske ženske zveze pripomogle k lepi slavnosti v svojih slikovitih narodnih nošah in kadetke v svojih lepih uniformah.

Zvezini dnevi letos so bili tudi zelo uspešni. Romanje v Lemont je bilo zopet v vseh ozirih uspešno in učinkovito. Priše so članice od daljnih kot od bližnjih naselbin.

Lepa hvala urednici Albini Novak, ki navdušuje naše članice do sijajnih posetov vseh Zvezinih prireditev. Lepa hvala tudi vsem odbornicam in članicam za sodelovanje.

Končno najlepša hvala vsem glavnim odbornicam za zvestvo sodelovanje. Posebna hvala naši vrli glavnim predsednicam, urednicam in blagajničarkam, s katerimi imam največ stike kakor tudi vsem ostalim nadzornicam. Hvala tudi vsem tajnicam za sodelovanje ter vsem, s katerimi imam kot glavna tajnica opravka.

JOSEPHINE ERJAVEC.

Poročilo sprejeto.

Poročilo glavne blagajničarke

Spoštovane glavne odbornice!

Najprvo vas lepo pozdravljam, nakar podam kratek račun o napredku zadnjih šest mesecev. Finančno poročilo je isto kot ga je podala naša glavna tajnica Josephine Erjavec, ker računi se v vseh ozirih ujemajo.

V zadnjih šestih mesecev je bilo dohodkov \$19,482.86, in stroškov \$13,033.12. Torej je šest mesečni preostanek \$6,449.74.

Skupno Zvezino premoženje do 1. julija 1942, znaša \$119,936.60.

Kakor smo lepo napredovale finančno, ravno tako lepo se je obnesla kampanja, v kateri je pristopilo 1,035 novih članic. Vsa čast voditeljicam, odbornicam in vsem, ki so se trudile za tako kolosalen uspeh.

Zahvaljujem se vsem odbornicam in članicam, ki ste s svojo navzočnostjo počastile Zvezin dan 26. julija 1942 v Lemontu, Illinois.

Najlepša hvala glavni tajnici za vso naklonjenost pri mojem uradovanju.

JOSEPHINE MUSTER.

Poročilo sprejeto.

Poročilo prve gl. nadzornice

Iskrene pozdrave vsem odbornicam zbranim na drugi glavni seji tega leta!

V prvi vrsti poročam, da smo našle knjige glavne tajnice, glavne blagajničarke in upravnice v najlepšem redu. Čestitam našim vrlim odbornicam na zvestnem poslovanju in točnem uradovanju. Vsa poročila so točno zabeležena v knjigah in vsi podatki so na pravem mestu.

Zelo me veseli lep napredek prvih šest mesecev tega leta, ki znese \$6,449.74, kakor tudi sijajni napredek v številu članstva.

Strinjam se tudi z investicijo Zvezinega denarja, namreč, da se kupuje tudi vojne bonde, ker to ni samo naša dolžnost, temveč je tudi velika varnost za naše premoženje.

Priporočam tudi našim krajevnim podružnicam, da kujujo vojne bonde in varnostne znamke, ker to se pričakuje od vseh domoljubskih skupin in naše podružnice morajo biti prve v tem oziru, ker so članice zavedne državljanke, kakor tudi matere sinov-vojakov, ki se borijo za ohranitev naše svobodne dežele.

Čestitam voditeljici kampanje, gospoj Agathi Dežman, ter vsem pridnim agitatoricam in našim zvestim podružnicam, ki so se trudile, da smo pridobile preko tisoč novih članic. Priporočam vam isto vzajemnost v prihodnji kampanji. Veseli me, da je tudi št. 2, pri kateri sem blagajničarka, to pot na častnem mestu in še posebno me veseli, da se je ustanovil mladinski oddelek, kateri bo gotovo hitro rastel, ker se bodo matere potrudile za lep napredek. Pri št. 2 imamo tudi dobro izvezban pevski zbor, ki je imel svoj prvi koncert meseca aprila, kateri je sijajno izpadel v gmotnem kot moralnem oziru. Vsa čast našim pridnim članicam. Le tako naprej in naša podružnica bo dosegla še mnogo lepih zaslug za korist naselbine, organizacije in članic.

MARY TOMAŽIN.

Poročilo sprejeto.

Poročilo druge gl. nadzornice

Srčne pozdrave vsem glavnim odbornicam na tem sejstanku v nadi, da bomo imele prav uspešno zborovanje, ki bo vsem v zadovoljstvo.

Kot glavna nadzornica najprvo poročam, da sem našla knjige glavne tajnice, blagajničarke in urednice v najlepšem redu in izrekam priznanje našim odbornicam za vestno izpolnjevanje svojih dolžnosti. Da bi le nadaljevale še mnogo let z istim navdušenjem in dobro voljo. — Zdaj pa še nekaj splošnih podatkov:

Kot tajnica največje podružnice pri Zvezzi, ki šteje, kot kaže zadnje poročilo 1,100 članic v odraslem oddelku in 70 v mladinskem oddelku, se razume, da imam precej članic za kolektat mesečnino, kakor tudi mnogo poslov in skrbi. Včasih pride delo precej naporno, ampak sem se že vsemu privadila, namreč dobremu in slabemu, tako, da se ne vzne-mirjam, pač pa vzarem srednjo pot in tako gre delo naprej. V zadnji kampanji je bila naša podružnica na petem mestu, pridobile smo 66 novih članic, toda za prihodnjo kampanjo pa ne bomo odnehale tako hitro, ker nagrada mora priti zopet k naši podružnici. Pri št. 20 vem, da so res pridne in zaslužijo vse priznanje in tem potom izrekam prisrčne čestitke Mrs. Mary Terlep in vsem pridnim agitatoricam, kakor tudi aktivnim podružnicam in še posebno št. 20, ki je na prvem mestu.

Meseca maja je pa imela naša podružnica št. 25 eno najlepših prireditev v svoji zgodovini. Preostanek te prireditve je bil za jugoslovanski relif in ameriški Rdeči križ. Prebitek je znesel do tri sto dolarjev in da je bilo mnogo dela spraviti to svoto skupaj, se razume, ker vstopnina je bila nizka in tudi nismo imele drugih dohodkov kot samo vstopnino. Na pobudo naše urednice, ki je ves program aranžiral in vodila, za kar ji najlepša hvala, smo povabilo dve odlični gostinji, namreč gospo Amalijo Krek, soprogo podpredsednika jugoslovanske vlade, ki se nahaja v Londonu, in gospo Anno Furlanovo, soprogo profesorja vseučilišča v Ljubljani, dr. Boris Furlana. Obe gospe se nahajati začasno v New Yorku in bilo nam je v veliko čast biti prva

skupina v Ameriki, ki je povabila te odlični gospe med nas. Podrobnosti o sprejemu, programu in njunih govorih ste itak brale v zadnji izdaji. Vem, da je bila vsaka odbornica in članica SZZ ponosna na tako odlični obisk in še posebno, ker sta gostinji direktno pomagali k uspešnemu izidu predritev.

Priporočala bi, da bi se tudi druge podružnice zavzele za obiske oseb, ki so važnega pomena za naše v domovini in ki znajo imeti zopet priliko pomagati našim revežem do pravičnega življenja.

Obenem priporočam vsem podružnicam, da bi se bolj navdušeno zanimale za pošiljanje prispevkov v sklad zareveže v domovini kot za Rdeči križ.

Želeč mnogo lepih zaključkov,

MARY OTONIČAR.

Poročilo sprejeto.

Poročilo tretje gl. nadzornice

Prisrčne pozdrave vsem glavnim odbornicam zbranim na drugi pol-letni seji tega leta. Želim, da bi imele najlepše uspehe pri vseh ukrepih.

Knjige, katere smo pregledale so bile vse v lepem redu in čestitam našim glavnim uradnicam, ki točno uradujejo v svojih poslih kar pomeni, da bo naša organizacija vedno na najboljšem ugledu in spoštovanju.

Tekom kampanje, ki se je zaključila zadnjega maja, sem skušala vzbuditi mnogo zanimanja za pridobivanje novih članic pri vseh podružnicah po državi Minnesota. In kakor kažejo poročila iz glavnega urada, so se tudi prav lepo odzvale. Pri št. 19, kjer sem članica, smo pridobile 21 novih, kar je za našo naselbino prav lepo število. Čestitam št. 20, ki je že tretjič dosegla visoko čast biti na prvem mestu, in še posebno čestitam vrli sestri Mary Terlep, ki se je zopet tak osijajno potrudila. Kdor pozna delo agacije, tisti dobro ve, da se je treba res žrtvovati za tako velik uspeh. Želim, da bi njeni uspešno delovanje bilo posmemano pri vseh naših podružnicah. Čestitam tudi voditeljici Agathi Dežman za njeno vestno vodstvo.

V veselje mi je bilo biti navzoča na tretjem Zvezinem praznovanju v Lemontu, Illinois, in zopet srečati mnogo krajevnih odbornic in članic Zveze. Pri nas v državi Minnesota se pa vrši drugi skupni Zvezin dan v nedeljo 16. avgusta na Ely, Minnesota. Posetila sem eno sejo podružnice št. 23, kjer se je ukrepalo o tem prazniku, kakor tudi eno sejo pripravljalnega odbora in pomagala po svoji moći, da so bile vse predpriprave v splošno zadovoljstvo odobrene. Iskrena želja odbora kakor vseh podružnic v Minnesota je, da pride kaj več glavnih odbornic na to veliko praznovanje, ker to bo v največjo reklamo za Zvezo in tudi članicam v čast in ponos. Tudi naše posamezne podružnice bi zelo rade, da bi imeli priliko se osebno spoznati z našimi voditeljicami. Torej upam, da boste to željo vzele v resno razmotrivanje. Posebno bo pa naša mladina vesela srečati gl. odbornice, ker potem bodo še toliko bolj zainteresirane v Zvezo, ko bodo videle kako spretne voditeljice imamo.

Predno sem se pripravila za na pot na to sejo sem obiskala več naših podružnic po Minnesota in vprašala glede kakih priporočil za predložiti na tej seji in so mi povedale, da so prav zadovoljne z vsem poslovanjem in imajo zaupanje, da bomo storile vse v svojih močeh za dobrebit Zveze in članstva.

MARY LENICH.

Poročilo sprejeto.

Poročilo urednice-upravnice Zarje

Najlepše pozdrave vsem odbornicam zbranim na tej seji z željo, da bomo storile mnogo dobrega za članstvo in organizacijo.

Prva polovica tega leta je potekla kot blisk in v veselje mi je poročati, da ni bilo med tem časom nobenih neprilik ali drugih razočaranj pač pa vse kaže, da je pri podružncah mnogo aktivnosti, namreč pri nekaterih je vedno po starem, dočim so druge neprestano na delu.

Na zadnji seji mi je bilo naročeno, da pišem na tajnice in tudi potom Zarje apeliram na članice, da bi se pri dru-

žinah, kjer je več članic na enem in istem naslovu, prosto-voljno odpovedale Zarji. Prišlo je precejšno število ponudb, skupaj okrog 600 in tako ni bilo treba naročiti nadaljnih izvodov za nove članice, pač pa je ostalo pri številu kot smo imeli januarja meseca tega leta. V septembrski izdaji na strani 360 je poseben listek naslovljen na članice v splošnem, kjer še dobivajo po več kot eno Zarjo, ako bi se že zelele odpovedati. Pri tem bi lahko še več sto izdaj prenehalo.

Kar se tiče dopisovalcev in dopisovalk, imamo vedno ene in iste pridne osebe, ki si z lahkoto najdejo čas, da nekaj napišejo. Upam, da bo med nami vedno polno zanimanja kot tudi navdušenja za obdržati Zarjo na visoki stopnji kot je bila doslej.

Drugih posebnih novic nimam sedaj, kot da bi bilo upravnici zelo všeč ako bi prišlo kaj več oglašev, da bi imeli močan upravniki sklad, ampak je že tako, da nekatere prav pridno sodelujejo v tem oziru, in druge so pa kar naprej mlačne. Toda upam, da se bodo potrudile če prej ne, pa vsaj za decembrisko izdajo.

ŠEST-MESEČNI RAČUNI UPRAVNIŠTVA "ZARJE"

Bilanca 1. januarja 1942	\$184.95
Dohodki na oglasih in naročninah	105.61

\$290.56

Sestmesečni stroški:

Za znamke in kartice po 2c za	
spremembe naslovov	\$ 46.10
Daljni telefon klici in brzjavci	7.70
Razne uradne potrebščine	11.18
Kliščki (slike)	40.13

\$105.11

Sestmesečni preostanek	\$186.45
------------------------------	----------

* * *

Dolg na celoletnih oglasih	\$137.00
Denarja na rokah	49.45

\$186.45

Leto nazaj sem prejela delo urednice za Kuharsko knjigo. Priznam, da nisem šla takoj na delo in sem na zadnji seji prav gotovo obljudila, da bo knjiga na trgu to poletje. Ampak razmere so sedaj tako kritične in kuhinjska navodila se tako hitro menjajojo po hitrem teku časa, da ne vem, če bi sploh bilo mogoče ali priporočljivo v tem letu izdati tako knjigo. Ako pa je kje oseba, ki bi se vpoglobila v to delo ter natančno preštudirala sedanje razmere, itd., potem pa prav iz srca rada prepustim to delo njej.

ALBINA NOVAK.

Poročilo sprejeto.

Poročilo predsednice odbora za mladino in razvedrilko

V vse drugačnem razpoloženju in volji bi bila, ako bi vam lahko danes poročala, da so vse članice v tem odboru pridno na delu med mladino. Toda, kakor same razvidite po dopisih v Zarji, imamo edino sestro Albino Uehlein, ki piše za mladinski oddelk. Druge so pa gotovo prezaposlene s svojimi opravki ali drugim delom, da ne najdejo časa za pisati ali se pa ne zanimajo spodbujati mladino.

Sestra Lillian Kozek se udejstvuje ob času kegljaške tekme, to je enkrat na leto, za kar smo ji hvaležne, in sestra Meister, kot vidim v poročilu o programu v Pueblu ob času Zvezinega dne, je takrat vodila in uredila program. Sestra Molly Sumich mi je sporočila, da letos niso bile pripravljene za kegljaško tekmo v Pittsburghu, toda kar se tiče vežbalnega krožka, je sedaj ona načelnica in deluje med kadetkami za napredek in lep ugled krožka. Od sestre Marinshek pa do danes nisem še prejela poročila. Meni je težko priporočati enake načrte za gojitev športa po vseh naselbinah ker mi niso znane tamošnje razmere, toda potom odbornic, bi pa pričakovala malo več aktivnosti po naselbi-

nah, namreč po kraju, ki spadajo v njihovo področje. Včasih si želim biti ptica, da bi kar poletela na vse kraje in pomagala vzbuditi več živahnosti med mladino.

V državi Ohio, kjer imam ožjo stiko z mladino, smo imele v tem letu več lepih nastopov in to posebno z našimi znamenitimi vežbalnimi krožki. Vršile so se velike prireditve in vselej so bile naše kadetke med prvimi. Ista poročila dobivam tudi od drugih krožkov, kot na primer v Pueblo, Jolietu, Pittsburghu, in druge. Sedaj imajo podružnice po vseh naselbinah v svojih vrstah mnogo mladih deklet in upam, da pride čas, ko se bo število aktivnih vežbalnih krožkov podvojilo in da bodo nastopili ob času prihodnje konvencije.

V soboto 29. avgusta se vrši šesti letni Mladinski tabor in tekme za prvenstvo v vežbah in korakanju med našimi vežbalnimi krožki. Iskrena želja kadetk je, da bo navzoča naša "Commander-in-Chief." Kakor veste, je naša glavna predsednica vrhovna načelnica naših krožkov in upam, da poleg nje, obiše Cleveland, kaj več gl. odbornic.

Rdeči križ in civilna obramba

Nekaj mesecev nazaj sem pisala na vse podružnice, da se pridružijo skupinam, ki so se prijavile za pomoč pri velikopoteznom delu ameriškega Rdečega križa. Prosila sem za seznam, oziroma koliko članic šiva, pripravlja ovitke ali v drugem oziru pomaga pri Rdečem križu. Od nekaterih podružnic sem dobila prav pohvalna poročila, so pa zopet druge podružnice, ki se niso v tem oziru še vzdramile, kar pa upam, da se bodo, ko nastopi jesen, ker takrat bo lažje se shajati na sestankih.

Ker vem, da Rdeči križ potrebuje tudi gmotno pomoč poleg vseh drugih pomoči, zato sem že na zadnji seji omenila, da bomo začele zbirati prispevke v ta namen. Stavila sem priporočilo, da bi nabrale skupaj en tisočak in temu naj bi prispevale vse naše podružnice, na kar se svota pošlje na glavni stan Rdečega križa v Washington, D. C. v imenu skupne organizacije Slovenske ženske zveze. Do 10. julija 1942 se je odzvalo 21 podružnic in pa clevelandskie kadetke, ki so nabrale lepo svoto \$265.00. Ako k tej svoti prištejemo še \$150.00, katere je darovala št. 25, to je polovico prebitka od prireditve, ki se je vršila v Clevelandu 24. majnika, potem vidite, da je prišlo dve tretjini sedanje svote ravno iz Cleveland. Z drugo besed rečeno, kakor se vidi, nimam samo delo voditi in spodbujati podružnice do sodelovanja, pač pa se moram tudi sama pobrigati za prireditve. Rek, ki pravi, da kadar hočeš da kdo kaj napravi, prosi tistega, ki ima že itak čez glavo dela in bo gotovo storjeno. Nekako tako je z menoj. Toda dokler imam zdravje in moč mi bo to delo v popolno zadovoljnost. Samo kar bi rada, je to, da bi še druge male posnemale to delo in se vsaj malo ogrele za dobrodelne ustanove.

V Zarji kot na sestankih sem tudi priporočala članicam, da naj bodo velikodušne ter se priglasijo pri Rdečem križu za oddati en pajnt svoje krvi, katero sedaj nabirajo in jo bodo spremenili v plasmo, to je prašek, ki se bo poslal vojnim ranjencem. Tudi v tem oziru sem hotela dati zgled drugim in sem sama dala že trikrat po en pajnt krvi in v priznanje mi je bil poklonjen srebrni znak. Mislim, da je med nami več isto zdravih oseb in bi se lahko priglasile, toda kot je videti, se nekatere bojijo za svoje zdravje in druge zopet odlašajo. Moj namen je pisati na vse podružnice meseca oktobra in dobiti natančen seznam tistih, ki so dale svojo kri, da takoreč vemo vsaj za povprečno število teh blagodušnih darovalk. To bo v obliki karte na kateri bodo vprašanja tikajoča se delovanja pri Rdečem križu; tako bom imela na rokah vse podatke udejstvovanja naših članic, kar bo potem objavljeno v Zarji.

Za civilno obrambo je pa težko kaj posebnega pripotičati podružnicam, ker imajo po vseh naselbinah svoje odbore, ki se s tem bavijo. Več članic se že udejstvuje pri teh odborih in ko potreba naraste, se bodo gotovo vsepovsod odzvale. Kadar dobim kaj posebnih navodil, so pa iste objavljene v Zarji.

V mestu Cleveland sem bila ravno ta teden imenovana za načelnico divizije v kateri je do petdeset tisoč družin, da bom dajala navodila kar se tiče nabiranja raznih pred-

metov, katere prosi vlada od nas, kot na primer maščobe, kavčuk in kangle. Uverjena sem, da ste zadovoljne, da se trudim tudi pri drugih javnih potrebah, ker sedaj moramo vsi pomagati in ne imeti nikake ograje, da smo ene narodnosti, pač pa moramo nuditi vso pomoč za skorajšno zmago Amerike, kot zavedne državljanke in Slovenke.

ALBINA NOVAK.

Poročilo sprejeto.

Glavne odbornice izrazijo svoje priznanje in hvaležnost Albini Novak, predsednici odbora za razvedrilo in mladino, ki poleg svojega dela upravlja tudi druga dela in se udejstvuje v raznih Zvezni koristnih programih.

KAMPANJA. O kampanji je že bilo natančno objavljeno v Zarji. Glavna predsednica omenja, da se je prvi zmagovalki, katera je Mrs. Mary Terlep, blagajničarka podružnice št. 20, na Zvezin dan poleg običajne nagrade poklonilo šopek sestajoč iz vojnih hranilnih znakov (corsage of war savings stamps), kar je dalo kampanji patriotičen pomen.

Voditeljici kampanje Agathi Dežman, se je določila nagrada, ki je običajno poklonjena vsaki kampanjski načelnici, obenem se ji glavne odbornice zahvaljujejo za njeno vestno in uspešno vodstvo.

PRIHODNJA KAMPANJA. Radi konvencije, ki se vrši drugo leto, se prihodnja kampanja prične 1. oktobra in se konča 31. marca 1943. Za načelnico kampanje je bila imenovana predsednica prosvetnega odseka sestra Albina Novak. Kampanjski odbor pa tvorijo ostale članice prosvetnega odseka. Pri podružnicah bodo kampanji načelovale članice prosvetnih klubov in vežbalnih krožkov.

NAGRADE AGITATORKAM: Za tri nove članice, zlato Zvezino broško. Za vsakih pet novih članic, dva dolarja v gotovini. (To je kolikorkrat po pet novih članic, tolkokrat po \$2.)

NAGRADE ZA PODRUŽNICE: Podružnica, ki bo pridobila največ novih članic, bo deležna lepe trofeje, na katerem bo označena številka podružnice in letnica zmage. Obenem dobi deset dolarjev v gotovini.

Druga nagrada podružnici je \$7.50 v gotovini.

Tretja nagrada je pet dolarjev v gotovini ali pa Zvezin charter.

Prva zmagovalka v kampanji dobi naslov "Konvenčna kraljica." Na konvencijo pride na Zvezine stroške. V slučaju, da se ne bi hotela udeležiti konvencije, prejme namesto voznih stroškov razpisano denarno nagrado, kot je označena za kampanjske delavke.

Prihodnjih šest najboljših delavk dobe naslov "Konvenčne princezinje." Prva princezinja bo prejela posebno nagrado.

ČASTNI RED. Na konvenciji, ki se vrši prihodnje leto bodo na posebni način odlikovane članice, katere bodo spadale v Zvezine tri častne rede.

Prv red je 200 novih članic.

Drugi red je 100 novih članic.

Tretji red je pa 50 novih članic.

Posebna nagrada bo podeljena oni članici, ki bi do konvencije imela 500 novih na svoj kredit.

INVESTICIJE. Sklenjeno, da se investira nadaljnih \$4,000.00 v vojne bonde. S tem odlokom bo Zveza imela za svoto \$20,000 U. S. war bondov. Obenem se priporoča vsem podružnicam in članicam, da kupijo vojne bonde in znamke po možnosti, s tem bomo storile svojo patriotsko dolžnost napram naši novi domovini. Ostale investicije izvrši finančni odsek.

ZVEZINI NARODNI DNEVI. Glavne odbornice izrazijo svoje priznanje podružnicam v Coloradi, ki so letos prvič priredile Zvezin dan dne 21. junija. Upajo, da bo to njihova letna prireditev.

Istotako se zahvalijo vsem udeležencem Zvezinega dne za Srednji-zapad, ki se je vršil 26. julija pri Mariji Pomagaj v Lemontu in to že v tretjič.

Poročano je bilo, da se vrši Zvezin narodni dan za državo Minnesota dne 16. avgusta v Ely, Minnesota. Upajo, da bo ravno tako uspešen kakor so bili vsi letošnji skupni shodi. Dolobi se, da glavni odbor zastopa na Zvezinem dnevu v Minnesota, urednica Albina Novak.

Letos se bo vršil Zvezin dan ali Field Day v Clevelandu dne 29. avgusta. Želja krožkov je, da se udeleži tega dneva glavna predsednica, ki obljublja, da se udeleži, če bo le možno.

JUGOSLOVANSKI RELIF. Ker imamo v Zvezinem skladu 30. junija letos nabранo svoto \$1,029.95, katero so prispevale naše podružnice in posamezne članice, se sklene, da se od te svote vzame \$1,000.00, kateremu znesku se doda nadaljnih \$200.00 iz Zvezine blagajne in se pošlje gl. blagajniku JPO,SS, Mr. Leo Jurjevcu, v imenu SZZ, in sicer skupna svota \$1,200.00. Na podružnice se pa apelira še za nadaljnje prispevke v ta namen.

POLITIČNA AKCIJA. Glavna predsednica poroča o sestankih JPO,SS, katerih se je udeležila in kjer se je razpravljalo tudi o politični akciji v prid rodne domovine Slovenije.

Po širši razpravi je bilo sklenjeno, da se iz razloga, ker je politična akcija skoro popolnoma v zastolu, apelira na Jugoslovanski pomožni odbor, slovenska sekacija, da še to leto skliče slovenski narodni kongres, ki bi zedinil vse stranke v eno močno narodno strugo, ter razjasnil pojme in določil smernice za res učinkovito akcijo med ameriškimi Slovenci v prilog združene Slovenije po vojni. Obenem naj bi kongres, z ogorčenim protestom, obvestil ameriško, angleško in rusko vlado o razsajanju podivjanih Nemcev in Italijanov po slovenski zemlji.

Dalje se je tudi sklenilo, da glavna predsednica zastopa S. Ž. Zvezo pri vseh JPO-SS sestankih bodisi političnega ali pomožnega zna-

čaja. V slučaju, da se sama ne more udeležiti, določi svojo namestnico.

RDEČI KRIŽ. Albina Novak, načelnica Rdečega križa pri Zvezi, pojasnjuje, da bo razposlala vsem podružnicam posebne kartice z raznimi vprašanji, tikajoči se delovanja pri Rdečem križu. Obenem izrazi upanje, da se čim prej nabere kvota \$1,000.00 za ta namen, ki se bo poslala na glavni stan Rdečega križa v Washington, D. C.

RAZNO. Glavna predsednica poroča, da je prejela povabilo iz Washingtona, da se udeleži sprejema jugoslovanskega kralja Petra, ki je prišel v Ameriko koncem junij. Ker je bila ravno takrat daleč na zapadu v Coloradi in ker ni bilo nobeni izmed povabljenih glavnih odbornic mogoče pravočasno dospeti v Washington, je gl. predsednica brzojavno pozdravila mladega kralja v imenu vseh Zvezinih članic. Kralj se je potom poslaništva najtopleje zahvalil za pozdrave.

Glavna predsednica omenja več zanimivih slučajev. Poroča tudi o poslovnici za državo California.

Ker je vedno več zapletenih slučajev pri Zvezi, se glavno predsednico pooblasti, da naj dobi rednega legalnega svetovalca za Zvezo.

Sklenilo se je, da Zveza letos izda "Slovensko pesmarico," da se s tem ohrani našo milo narodno pesem, ki se točasno le v Ameriki lahko svobodno glasi.

Prečitano je bilo pismo četrte glavne podpredsednice Frances Raspet, ki pozdravlja zbrane glavne odbornice in jim želi uspešno zborovanje.

Sejo se je ta dan udeležila tudi prva podpredsednica Frances Rupert. Najprvo pozdravi vse zbrane ter obljubi, da bo v prihodnji kampanji pridno delala, da bo "Kraljica konvencije" sigurno prišla iz Clevelandu.

Prečitano je bilo tudi pismo Albine Vesel, tajnice društva št. 6 SDZ, radi oglasa za konvencijo Slovenske dobrodelne zveze. Sklenjeno, da se vzame pol strani za \$8.50.

Sklenjeno, da Zveza daruje \$5.00 za peto sv. mašo za pokojno Mrs. Louise Milavec, ki je bila glavna podpredsednica od leta 1933 do 1936 in je umrla 9. julija letos.

Podružnice, katere že imajo pevske zbole in kjer se bodo še ustanovili in ki imajo štiri javne nastope na leto pod imenom Slovenske ženske zveze vštevši od 1. julija do 1. julija vsako leto, dobijo iste nagrade kot vežbalni krožki. Vsi enaki zbori se imajo prijaviti Albini Novak, predsednici odbora za mladino in razvedrilo.

Sledi obširna razprava o prihodnji konvenciji in provizoričnih pravilih Zveze.

Ker je bil s tem izčrpan program zborovanja se prečita zapisnik, ki se potrdi, nakar gl. predsednica zaključi sejo z molitvijo, ter se zahvali vsem glavnim odbornicam za tako složno sodelovanje. Želeč vsem skupaj zdravja in srečno svidenje na prihodnjem sestanku.

MARIE PRISLAND, gl. predsednica,
JOSEPHINE ERJAVEC, zapisnikarica.

†TILKA LAMPRECHTOVA - DUŠICA:

BELE VRTNICE

"Veste kaj, gospodična? Poslal vas bom na "Protituberkulozno ligo." Tam vam bodo natančno povedali vaše stanje, ker imajo vse priprave, ki so potrebne da se ugotovita resničnost zdravniškega domnevanja. Zdravnik, ki tam uraduje, je sicer še mlad, a zelo izkušen."

Že prileten zdravnik je govoril te besede in njegove dobrohotne oči so polne sočutja zrle na mladenko, ki je stala pred njim. Vsedel se je k mizi in vrgel par besed na papir, ga zganil, vtaknil v ovitek in zapečatil. Na ovitek je napisal naslov in pismo dal mladenki. Ta se je zahvalila in s pozdravom odšla. Preden pa je zaprla vrata za seboj, je še zaklical za njo:

"Le pogum! Mlad človek marsikaj preboli!" Mladenka je slišala te besede le napol. Hitro je oblekla v predobi plašč, se pokrila s čepico in odhitela po stopnicah. Šele, ko je stopila na ulico, je pogledala na pismo v roki: Gospodu Dr. Drago-tu Pšenič, Protituberkulozna liga, Cvetlična ul. 25.

V tem je pridrdrala cestna železnica. Vstopila je. Ozrla se je okrog — vse zasedeno. Pač, tam v nasprotjem kotu je sedel na dvosedu en sam gospod. Opazil je, da mladenka išče prostora. Vljudno jo je povabil:

"Tu je še prostor. Izvolite, gospodična."
"Prōsim!"

Sedla je k njemu. Čutila je, da jo njen vljudni sošed opazuje in nehote je dvignila pogled k njemu. Pri tem pa je srečala dvoje globokih, temnih oči, ki so jo, vsaj tako se ji je zdelo, sočutno gledale. To jo je zmedlo in hitro je spet povesila pogled. Vkljub temu je opazila, da je njen sošed še mlad, da ima nekaj skrivnostnega na sebi, posebno v svojih resnih očeh. Zaželeta je, da bi bil zdravnik, h kateremu je bila namenjena, ali vsaj nekoliko temu človeku podoben. Potem — da, potem bi še upala v svoje ozdravljenje.

Zavedla se je svojih misli in se nasmehnila svojemu navdušenju za človeka, ki ga je slučajno srečala. Ni li nesmiselno baviti se s takimi mislimi?! To pristoji kvečjemu štirinajst do šestnajstletnim deklicam, ne pa njej, ki je že dvajsetletna in še — bolehna po vrhu.

Bolehna. Trpko se je nasmehnila ob tem spominu in njene jasne oči so se stemnile. Povesila je glavo in se zaledala na pismo v roki. Še enkrat je prebrala ime človeka, kateri ji bo mogoče povedal, da je prepozno, da je izgubljena.

Dr. Drago . . .

Lepo ime, — ime, katero ji je zmeraj ugajalo. S tem imenom je v svojih dekliških sanjah nazivala junaka-ljubljence, katerega ji je slikala njena bujna domišljija. Poskusila je obnoviti to bajno prikazen svojih sanj: Srednje velik, vitek, toda to vse se ji ni zdelo važno. Le temne oči naj bi imel, a ne popolnoma črne, visoko čelo in kostanjeve lase . . .

"Gospodična, ako greste na "ligo," morate izstopiti."

Prestrašena se je vzdramila iz svojih sanj. Njen sošed jo je ogovoril, in pokazal na pismo v njeni roki. Dvignila se je, da izstopi. Šele tedaj se je spomnila, da se ni niti zahvalila prijaznemu in postrežljivemu sošedu. Obrnila se je, da vsaj z vljudnim pozdravom poravnava zamujeno. A sedež je bil prazen. Mogoče je že izstopil? Gledala je po ljudeh in ta hip zapazila, da stoji tik nje.

"Oprostite, gospod, pozabila sem, zahvaliti se Vam za opozorilo . . ."

Voz se je ustavil, preden je dokončala stavek. Ljudje so ju rinili naprej, morala je paziti, da pride na prosto. Ko je na cesti iskala spremjevalca, je že izginil med ljudmi. Bilo ji je — skoro žal.

Šla je naprej po ulici in dospela do velikega, parku podobnega vrta. Ob ograji je že prileten mož sekal grmovje. Obrnila se je nanj z vprašanjem, ali je tu kje "Liga."

"Mož je potrdil in pokazal z roko na belo vilu sredi vrta: "Tamkaj je Gospod zdravnik je ravnokar prišel."

Zahvalila se je in odhitela naprej. Čez par hipov je stala pred vhodom in vstopila. Čakalnica je bila enostavno opremljena a zelo snažna. Miza, nekaj stolov, peč, stojalo s cvetjem, na stenah nekaj zdravniško-znanstvenih risb. Na vratih plošča s koledarjem. Odložila je plašč in sedla k mizi. Bila je zelo izmučena. Komaj se je vsedla, že so se odprla nasprotna vrata in postrežnica jo je prijazno povabila za seboj. Peljala jo je skozi eno sobo, ki je očvidno služila za pisarno, odprla vrata v nasprotno sobo in jo peljala naprej. Ob njenem vstopu se je zdravnik, ki je nekaj pisal, takoj dvignil in ji stopil nasproti. Ona pa je obstala in strmela. — Zdravnik je bil — njen prijazni sošed z železnice.

Ker se ni ganila, je stopil še bliže k njej in ji ponudil roko:

"Nekoliko se že poznava, kaj? Moje ime je Drago Pšenič. Pismo, ki mi je izdal vašo pot, je namenjeno meni."

Dala mu je roko in tudi pismo, a še vedno je molčala. Iznenadenje je bilo preveliko. Njen junak, to se pravi, ideal njenih sanj — njen zdravnik.

Stal je pred njo in bral pismo. Trenutek samo, a ta trenutek je zadostoval, da se je pomirila. Bila je hvaležna usodi in hvaležna Bogu, voditelju usode in slučajev.

Prebral je pismo in jo nekaj hipov gledal s prodirnim, izkušenim pogledom zdravnika. Povabil jo je na divan.

"Preiskati vas moram. Slecite se in sedite tja."

Sedla je na divan in se primereno slekla. Zdravnik pa je primaknil stol in začel temeljito preiskavo pljuč. Povesila je trepalnice in jih le tu in tam dvignila. V začetku jo je prirojena ženska sramežljivost spravljala v zadrego in ji vabila kri v lica. Ko pa je dvignila oči in zapazila pred seboj resen pogled, v katerem je bila samo skrb in čuječnost zdravnika, jo je minila zadrega.

Končal je. Vprašajoč je uprla vanj svoje oči. Ni umaknil pogleda, a tudi odgovoril ni. Gledal jo je dolgo časa, kot bi se rad prepričal o njeni duševni moči, kot bi hotel presoditi njen značaj. Zdelo se ji je, da ji bere misli z obraza, da ji gleda skozi oči v dušo. To jo je spravila znova v zadrego, kar pa ji nikakor ni bilo v škodo. Lahna rdečica, ki ji je objela sicer bledo lice, jo je delala lepo in ji dala nežno prikupljiv izraz.

"Gospod zdravnik, kar povejte resnico; pripravljena sem."

Potrdil je: "Saj bo res najbolje, če vam ne prikrivam, da je vaše stanje zelo resno. Leva stran . . . Čakajte, najprej vas še pregledam na Roentgen, potem bova govorila dalje."

Dvignil se je, poklical strežnico in ji ukazal pripraviti stroj. Nato je sedel k mizi.

"Dovolite gospodična, Vaše ime?"

"Vanda Dragojevičeva."

"Skoro sva v sorodu z imeni."

Vanda se je oblačila in ni odgovorila. Ozrl se je in rekel:

"Nikar se še ne oblecite! Greva še v temnico."

Šla sta tja. Stroj je že dredral. Strežnica je stala ob navijalkah. Ko sta vstopila, je ugasnila zadnjo, komaj brele svetlik. Bilo je popolnoma temno in Vanda je obstala na mestu.

"No, kje pa ste obtičali?" je vprašal zdravnik.

"Tukaj sem, pa se bojim prestopiti."

Nasmehnil se je in jo prijel za roko.

"Tako — tukaj sem — zdaj pa le mirno."

Stroj je dredral enakomerno, zdravnik je premikal ploščo sem in tja in opazoval. Polagoma so se njene oči privadile teme vsaj toliko, da je nejasno razločila predmete pred seboj.

"Luč," je zaklical čez čas zdravnik. Prst je držal na levi strani njenih prs in napravil tja s svinčnikom črto.

"Sem vedel," je zamrmral sam zase. Nato se je dvignil:

"Pridite nazaj v sobo, gospodična Vanda."

Medpotoma se je oblekla. Zdravnik se je vsedel k mizi in povabil Vando, naj sede. Sedla je in uprla vanj vprašajoč pogled.

Kaj neki bo povedal, dobro ali slabo? Tedaj je začel. Zelo, zelo resen je bil njegov glas:

"Kakor sem rekel, resna stvar, nevarna, smrtno nevarna. Treba bo vse storiti, da se bolezen ustavi."

Saj veste, z bolezni jo te vrste se ni šaliti. Potuhnjen je zarije v pljuča sto in sto bacilov, množijo se na tisoče in milijone, in preden se človek zave, se ga že popolnoma polastijo. Zdravniška veda se že dolgo bori s to pošastjo, a do danes je doseglj edino toliko, da je znašla sredstva, da se bolezen ustavi. To je malo, — a vendar mnogo. Pa zdravniška pomoč pomaga odporni naravi v boju zoper bolezen. Veliko pa je odvisno tudi od bolnikove volje.

Povedal sem vam to. Upam, da ste me prav razumeli. Tudi vam je potrebna zdravniška pomoč, ako ne želite umriti. Mlado dekle tega gotovo ne želi."

"Kakor se vzame, gospod zdravnik. Včasih tudi mlad človek — rad umrje."

"Mlad človek umrje rad le tedaj, ako je nesrečen v ljubzni, a drugače?"

"Motite se, gospod zdravnik. Jaz si na primer želim smrti, kadar me prevzame žalostno dejstvo, da moje življene nikomur ne koristi. In ravno to dejstvo me tudi odvrača od smrti, ker mi vzbuja željo, vsaj nekaj dobrega storiti v prid drugim, preden umrijem."

Preprosto je izrekla svoje želje in vendar mu je s temi besedami odkrila svojo dušo. Šele, ko je bilo že izrečeno, se je zavedla tega. V zadregi je umolknila in si skoraj upala pogledati njemu v oči. Ko pa je vseeno dvignila pogled, da vidi, ali se ji posmehuje, — se je umirila. Na njegovem obrazu ni bilo ironije, v njegovih očeh ni bilo posmeha, ko je rekla:

"Gospodična Vanda, vi ste izjema."

"Hvala za poklon, gospod zdravnik. Ako smem biti odkritosrčna, tudi vi ste — izjema"

"Jaz? V čem?" se je začudil zdravnik.

"Tega vam ne morem povedati, vsaj zdaj ne."

"Potem je gotovo kaj slabega."

"Nikakor. Nekaj lepega je."

"Res?!" Pogledal jo je šaljivo in neverjetno, da se je nasmejala. Vsled smeja jo je napadel kašelj in takoj pregnal veselo razpoloženje. Nekam očitajoče je reklo zdravnik:

"Vidite, že spet je kašelj tu, niti smejeti se ne smete. Torej, kje sem prekinil prej? Aha, že vem! Potrebna vam je zdravniška pomoč in prvorstna postrežba. Za nekaj časa morate popolnoma mirovati, to se pravi — ostati v postelji. Imate li dom, oziroma mater?"

"Ne!" je vzduhnila Vanda žalostno.

"A gotovo imate teto, ali sicer koga, ki bi vas vzel za čas bolezni k sebi in skrbel za vas?"

Zmajala je z glavo in govorila trpko:

"Dovolj tet in stricev bi imela, če bi bila zdrava, ker bi imeli od mene korist. Ker sem pa bolna, nimam nikogar; prepričena sem sama sebi."

"No, — zaradi tega ni treba kloniti; saj se tako godi že mnogim na svetu, da, še slabše. Poslušajte moj nasvet: Ali vam je znano, da sem asistent na tukajšnji tuberkulozni kliniki?"

"Da."

"Moj predstojnik, primarij N., je odšel na dopust in za ta čas izročil upravo klinike meni. Če hočete, vas vzamem v svojo oskrbo?"

Vanda ni odgovorila. Kakor večina ljudi, je tudi Vanda imela resne pomisleke zoper bolnico, tem bolj, ker še nikdar ni bila v njej. Zdravnik je to zapazil in nadaljeval:

"Zdi se mi, da imate strah pred bolnišnico, kakor večina ljudi, a ta strah je neupravičen. Res, mnogo ljudi umre v njej, to pa samo zaradi tega, ker pridejo tja v poslednjem stanju bolezni, ko so že tako izčrpani, da jim ni več mogoče pomagati. Iz tega pa še nikakor ne sledi, da bi moral vsak

umreti, ki pride tja. In razne bajke . . ."

Omalovažajoče je zamahnil z roko, češ, kdo bo o tem razpravljal?! Vanda pa je še vedno molčala. Po kratkem molku se je obrnil k njej:

"Gospodična Dragojevičeva, povejte, ali mi zaupate?"

"Kot zdravniku zaupam!"

"Zadostuje, dasi ne vem, čemu ste priponili "kot zdravniku." Lahko mi zaupate tudi kot človeku, kot možu."

Zadnji stavek je govoril užaljeno. Vanda se je opravila:

"Napačno ste me umeli. Hotela sem vam samo reči, da vam brezpogojno zaupam, kot za večino zdravnikov ne morem reči."

"Torej imate že skušnje?!" se je nasmehnil.

"Da," je rekla kratko.

"In ker je eden ali drugi izzval vaše nezaupanje, smo ga sedaj deležni vse?"

"Ne vsi. Rekla sem že prej, da ste vi izjema."

"Vkljub temu se obotavljejo mojem predlogu?"

"Ne — ne zaradi vas. Ampak na kliniki je še več zdravnikov in kdo mi garantira, da me boste samo vi zdravili? In potem, — med toliko bolniki . . ."

"Imamo sobe, v katerih sta samo po dve postelji in katere imajo poseben balkon."

"Te so pa samo za tiste, ki jih lahko plačajo — jaz pa . . ."

"Zdaj mi je pa dovolj. Ako nočete — nočete. Priponim le, da sem vam hotel dobro. Ker sem zaenkrat neodvisen, bi vas dal v sobo, ki bi vam ugajala. In kogar jaz prevzemam, tudi jaz zdravim. Prosil vas pa ne bom."

Bil je užaljen. Toliko drugih bi z veseljem in hvaležnostjo sprejelo njegovo vabilo. Dan za dnem prihajajo prošnje za sprejem in vsaka postelja je že zasedena. Nevoljen je bil sam nase, da je stavil ta predlog in nevoljen na Vando, ki, namesto da bi mu takoj segla v roko, — še premišlja.

Vanda je čutila, da je s svojo neodločnostjo žalila zdravnika. Cutila je tudi, da ji res dobro želi. Ni bilo v njeni naravi žaliti tiste, ki so ji bili dobri in tudi zdaj, ko se je zavedla, ji je bilo žal. Takoj je hotela popraviti svojo napako. Mehko in prikupljivo, kakor zna pač samo nežno čuteča ženska, je zaprosila:

"Saj niste hudi, gospod dr. Pšenič? Prosim, lepo prosim, kdaj smem priti k vam?"

"K meni?"

"Da, k vam v bolnišnico?!"

Se vedno užaljen je hotel dati oster odgovor, a preden je kaj reklo, jo je pogledal. Ta pogled mu je pregnal vso nevoljo. Kako ne? Stala je pred njim vsa skesan in vsa ljubka v svoji zadregi. Povesila je glavo, plavi kodri so se vsuli na čelo, se dotaknili zardelih lic, da, eden je bil celo takoj predrzen, da je poljubil njen mali nos. In roke je držala napol sklenjene kakor otrok, ki prosi odpuščanja. In — naenkrat je stisnila ustnice in v bridkosti so ji zadrhtela lica.

"Gospodična Vanda!"

Dvignila je glavo in se nasmehnila, a vendar je opazil v globini njenih oči — solze.

"Kaj vam je, gospodična Vanda?"

Odkrito je priznala:

"Žal mi je, da sem vas užalila!"

Najraje bi se bil sklonil do njene roke in jo poljubil, poljubil v znak občudovanja, v plačilo za neno očarljivo odkritosrčnost in nepokvarjenost, toda ker si to vendarle ni smel in hotel dovoliti, je samo reklo:

"Torej, pridete?"

"Da, če ste tako dobri in me sprejmete. Kdaj smem priti?"

"Pričakovam vas bom od jutri naprej vsak dan."

"Pridem lahko že jutri?"

"Meni je prav?"

Nasmehnil se je in ji podal roko:

(Dalje prihodnjic.)

Št. 1. Sheboygan, Wis.—Spoštovane sestre! Na zadnji seji smo slišale mnogo lepih spominov iz potovanja po Coloradi od naše glavne predsednice gospe Marie Prisland. Najlepša hvala! Žal naj bo vsem, ki ste bile od-sotne.

Sporočam, da je več naših članic dalo kri za naše vojake-ranjence. To je plemenito delo od naših zavednih članic. Priporočam, da se priglasite še druge. Saj to ni težko, se ni treba bati za kakšne nevarne posledice.

Prosim, da se udeležite prihodnje seje v velikem številu, posebno pa tiste, ki rade igrate za dobitke.

Torej ne pozabite na 1. septembra je naša prihodnja seja.

Pozdrav vsem skupaj in na svodenje!
Anna Zavrl, predsednica.

Pojasnilo uredništva

Da se bomo boljše razumeli, zakaj ne pride Zarja takoj ob prvem v mesecu, bo uredništvo nekoliko pojasnili o tem stališču.

Zarja je zdaj tiskana v 12,000 izvodih. To pomeni, da je več kot enkrat toliko dela v tiskarni sedaj, kot je bilo pred 10 leti, ko so bila narejena pravila, da Zarja izhaja na prvega v mesecu. Zdaj vzame približno tri tedne časa, da je nastavljeno gradivo in da pride v forme in nato vse strani tiskane. Da boste še bolj na jasnen, povemo to-le: Zarja ni tiskana kar vse strani naenkrat, pač pa pridejo najprvo na vrsto platnice. Ko so platnice tiskane, potem se tiska prvih osem strani in nato dvakrat po 16 strani. To pomeni, da je treba dati štirikrat po 12,000 strani v stroj, kar vzame do 11 dni časa. Pred tem pa mora biti vse gradivo nastavljeno, kar vzame tudi več kot teden časa. In ko je tiskanje gotovo, gredo pa strani h knjigovezu in ta mora zopet vsaki del posebej zganiti in potem skupaj zložiti. To zopet vzame približno štiri dni časa. Šele potem je v redu za razpošiljanje, kar vzame zopet en dan, da se naslovni vseh 12,000 izdaj.

In zdaj pa vzemimo vpoštev še to: Zadnji čas za dopise je 12. v mesecu. Urednica naglaša, da je to zadnji dan že leta in leta, ampak mnogo vas je, ki dobro veste, da ste 12.. v mesecu ali kasneje poslale in prosile, da se vpošteva, ker bi bila novica prepozna, ako bi čakala za drugi mesec, itd.

Urednica se res trudi, da je list razposlan takor hitro je mogoče, okrog prvega v mesecu. Toda pod sedanjimi okoliščinami je to nemogoče hitrejše preurediti. Treba bo vzeti stvar v re-sen pretres na vaših prihodnjih sejah in ker je važno, da dobijo članice Zarjo v roke pred sejo, zato naj bi se seja premestila na drugi teden v mesecu. Prav za prav bi bilo za tajnice v mnogih oziroma bolj praktično, ako bi se vršila seja v drugem tednu v mesecu, namreč zaradi plačevanja mesečnine. Potem bi ne bilo treba hoditi po domovih in kolektati, ker bi se članice do takrat gotovo spomnile za sejo in bi mogoče bila tudi udeležba večja.

Torej resno svetujemo vsem našim

spoštovanim predsednicam, da že na prihodnjih sejah dajo to točko na razmotrivanje in ako le mogoče, naj se sklene, da se po novem letu premestijo seje na drugi teden v mesecu, na pri mer na drugi pondeljak, drugi tork, drugo sredo, drugi četrtek, drugi petek, drugo soboto, drugo nedeljo. Potem se ne boste pritoževali, da ni prišla Zarja ob času, ker bomo že toliko poskrbeli, da jo boste dobile vsaj okrog 5. dne v mesecu. In kadar bi se seja vršila slučajno na 13. ali 14., to bi bili le redki slučaji, bi se pa že naredila izjema, da se vpošteva dopis po 12. v mesecu. Ampak, kjer pa bo seja do 12. v mesecu, tam pa boste morale vpoštevat zadnji datum.

Tudi ni treba čakat za sejo, predno se poroča o raznih dogodkih v Zarji! Naj vam bo tudi v zgled podružnica št. 20. v Jolietu, Ill., kjer se vršijo seje vsako tretjo nedeljo v mesecu in to že leta in leta. Pa imajo vsak mesec dopis in vselej mnogo novic. Saj novice se naberejo pred sejo in potem se lahko samo še doda kakšne važne skelepe. Kar je napek med našimi cennimi poročevalkami je to, da navadno čakajo do zadnjega dne in potem še napišejo, kar imajo v spominu. Ako bi pa to storile sproti, bi pa bilo za vse lažje. Pri št. 16 v South Chicago imajo seje na vsakega 16. v mesecu tudi že leta in leta in imajo prav dobre posledice.

Ni pravično, da dolžite urednico, kakor da ona ne pazi, da je Zarja ob prvem v mesecu med vami, ker ona dela neprestano in je bolj kot druge članice zainteresirana v točnost razpošiljanja lista, toda kar je njej nemogoče izvršiti tudi zahtevati ne moremo.

Upamo, da boste sedaj boljše razumele glede dobivanja Zarje ob prvem, ker to je nemogoče pod sedanjimi razmerami, ko v tiskarnah itak primanjkuje izurjenih stavcev in tiskarjev, in zna biti še večje pomanjkanje, ko bodo šli še ti k vojakom. Zato prosimo, da z nami sodelujete in potrpite, pa bo za vse prav, namreč to je sploh nemogoče, da bi vsem ustregli, ampak upamo vsaj večini.

SLAV DAY V CHICAGU, ILL.

Dne 19. julija 1942, se je vršil v Chicagi velik slovanski praznik. Zbrali so se skupaj vsi slovanski narodi, da po-kajojo svetu kaj premorejo. Voditelji vseh slovanskih narodov so se trudili, da poklicajo na plan svoje skupine, ki naj bi pred vsem prisostvovale v narodni noši. Tudi Slovenci so se zavezeli in se pokazali sijajno. Ker se naša podružnica št. 2 vselej odzove, kadar gre za reklamo našega naroda, se je tudi to pot pridružila in pomagala k lepemu nastopu Slovencev.

Iz Joljeta so bile kar tri skupine. Prva skupina so bile kadetke št. 20, druga članice v narodni noši, in tretja skupina so bile naše članice mladinskega od-delka tudi v narodnih nošah. Sledče članice so bile v narodnih nošah: Predsednica št. 20, gospa Emma Planinšek, zapisnikarica gospa Anna Stukel, Josephine in Olga Trjavec ter gospa Ca-

roline Gregorich in gospa Frances Horvat.

Kadetke so imele na čelu napis "Joliet — Slovenian Womens' Union." Krasen je bil pogled na veličastni po-hod, ko so se v velikem Soldiers Field stadionu vrstile skupine po narodno-stih. Najbolj impozantna je bila slovenska skupina, ki je sledila velikemu napisu "SLOVENES." V prvih vrstah so bili Slovenci iz Chicago in to v na-rodnih nošah, od katerih sta dva igrala na harmonike, kar je dalo sliko kakor iz starodavnih časih na slovenskih slavnostih. Za tem so korakale skupine iz South Chicago, Waukegan in na-to Joliet. Nastopile so tudi kadetke od št. 16, South Chicago. Bilo je tudi le-po število žena v narodnih nošah iz Chicago in South Chicago. Naša Zvez-za je bila na tej veliki manifestaciji prav pohvalno zastopana. Največjo skupino v narodnih nošah je tvorila skupina "Klub Ljubljana." Ko so se začeli Slovenci pomikati po obširnem prostoru je bilo slišati glasno ploskanje od vseh strani. Saj je tudi bila slovenska narodna noša najlepša!

Bandero je nosil Francis Muster, sin naše glavne blagajničarke gospe Josephine Muster. Bilo je tudi mnogo flotil in tudi Jugoslavija je bila pre-stavljenia po floti, na kateri je bila ve-lica slika Draža Mihačoviča, na desno stran slike je bila Slovenka v narodni noši, na lev strani Hrvatica in na sre-di Srbinja.

Navzočih je bilo nad 60,000 ljudi. V sredini prostora je bila posebna tribuna za govornike in odlične goste. Pre-čitana je bila posebna poslanica od predsednika Roosevelt. Nato je bila prebrana resolucija, ki je bila poslana predsedniku v kateri je bila zaobljuba za vso našo podporo Ameriki v vojni in razsodnost voditeljev pri mirovnih sklepih.

Program je bil prav lepo aranžiran. Nastopil je slavni srbski pevec, v imenu Hrvatov je pela Miss Stermetz in za Slovence pa Miss Beniger. Toda to ni bilo še vse za Slovence, ker nastopile so tudi naše kadetke, katere so že le ogromen aplavz pri različnih vežbah, katere so z vso preciznostjo proiz-vajale. Zaključna vežba je bil nastop naših kadetk v obliki križa, kar je na-pravilo na navzoče najlepši vtiš in s tem je bilo tudi pokazano, da smo Slo-venci krščanski narod. Kadetke št. 20 imajo spremno voditeljico v osebi Josephine Mahkovec, ki se trudi z veliko vнемo z kadetkami, da se pridno vež-bajo in ob javnih prilikah tudi pokažejo nekaj lepega.

V resnici je nastop kadetk tisti dan vzbudil veliko zanimanja med vsemi narodi in tudi za kadetke je bila to prva prilika, da so nastopile pred toliko množico in v tako velikem prostoru. Naš lokalni list v Jolietu je naslednji dan prinesel prav laskavo pohvalo, ka-kor tudi listi Amerikanski Slovenec in Prospekt, glasilo SNPJ, in tudi drugi angleški listi. Kmalu po tej slavnosti sem tudi prejela zahvalno pismo iz glavnega urada "The United Slav Vic-tory Committee," katerega vsebinu je priobčena v angleškem delu te izdaje.

Vsi, ki so se udeležili te slovanske proslave so imeli priložnost videti mnogo zanimivih nastopov, da je bil res užitka poln dan za vse Slovane. Vendar odkrito povedano, da so kadetke SZZ bile največja reklama za slovenski narod, kakor tudi za Slovensko žensko zvezo.

Tako je minil velik slovanski praznik na katerega smo lahko vsi Slovenci ponosni, kajti pokazali smo narodom, da akoravno nismo veliki po številu, smo pa veliki v duhu in narodni zavednosti in to šteje tudi veliko in je tudi važnega pomena za vse narodno zavedne rojake in rojakinje.

JOSEPHINE ERJAVEC.

ZAHVALA ČLANICE ŠT. 1

Soprog in jaz bi se rada tem potom zahvalila Mr. in Mrs. Zupančič iz Indianapoliš, Ind., za prijazen obisk. Mr. Zupančič je bratranec mojega soproga in sta se prvič videla v življenju. Da je bilo veselo snidenje, se lahko razume. Mrs. Zupančič je odbornica pri st. 5 in se pridno udejstvuje v društvenem življenju. Oba sta zelo prijazna družabnika.

Lepa hvala za obisk.

Steve in Johana Radovan.

Št. 2. Chicago, Ill.—Na seji v avgustu smo imele sijajno udeležbo, kar je bilo vsem v veliko veselje.

Moja dolžnost je ob tem času podati vsaj kratko poročilo o Zvezinem dnevu v Lemontu v nedeljo, 26. julija. Najprvo se želim zahvaliti vsem, ki so se trudili in pomagali, da se je vse lepo izvršilo in tudi uspešno obneslo. Bil je res lep dan, le škoda, da je okrog štirih popoldne začel dež padati, ki je kolikor toliko razkropil družbo. Tisti, ki so ostali, so imeli prav prijetno zabavo po tem, ko se je zopet zjasnilo.

Prav lepa hvala gospodu patru Kázmírju Zakrajskemu za lepo pridigo pri sveti maši, ki je bila darovana pred groto, kakor tudi za pomenljiv govor popoldne pri programu. Iskrena hvala tudi spoštovanim pevkam, ki so pele pri sveti maši, kakor tudi vsem, ki so nastopili na programu.

Velika zasluga gre spretni predsednici prizapravljalnega odbora, gospoj Emmi Planinšek iz Jolleta za njeno hvalevredno vodstvo.

Tudi naši moški so nam zopet pridno pomagali in to posebno pri točenju piščice, kjer bi bilo zelo težko, ako bi morale vse delo izvršiti samo ženske. Prav pridni in prijazni so bili: Mr. Bogolin, Mr. Sever, Joseph Oblak, Mr. Polden, Mr. John Železnikar, Mr. Tomazin in D. Paisoli, kakor tudi Mr. Hočevar, ki je skrbel, da je bila zaloga piva točno na mestu. Prav lepa hvala vsem imenovanim, kakor tudi ostalim, ki so pomagali, ker ni mi bilo mogoče dobiti imena vseh, da bi takoj poročala. Oprostite, ako ni bilo poročeno vaše ime, toda bodite uverjeni, da smo vsakemu posamezniku zelo hvaležne. Tisočera hvala vsem skupaj!

Na bolniški listini imamo še vedno sestro Mary Miller, ki bi bila zelo vesela obiskov od članic. Bolna je sestra T. Markoja. Vsem bolnim želimo ljubega zdravja.

Naše globoko sožalje naši sestri

Frances Terselich in njeni družini nad izgubo ljubega sinčka-novorojenčka, ki je preminil 9. avgusta, po treh tednih bolezni.

Srčno bom hvaležna vsem tistim članicam, ki ste zaostale na plačevanju asesmenta, ako boste prispevale na prihodnji seji 3. septembra. Fridite v lepem številu tudi druge, ker po seji bomo imele "presenečenje" za vse. Najlepše pozdrave,

Lillian Kozek, tajnica.

PRISRČNA HVALA!

Cenjene glavne odbornice!

Prav prisrčno se vam zahvaljujem za lepo nagrado, katero sem prejela za vodstvo zadnje kampanje za nove članice.

Nagrade nisem zaslužila, hčem pa storiti vse kar bo v moji moći za Slovensko žensko zvezo.

Bog Vam plačaj in Vas ohrani zdrave še mnogo let.

Mogoče nisem vsega storila tako kot bi moral biti, kar upam, da mi boste oprostite.

Še enkrat, hvala vsem skupaj in še posebno naši priljubljeni voditeljici gospoj Marie Prisland za vso njeni pomoč in te je bilo mnogo.

Kličem Vam: Na mnogo veselih in zadovoljnih let in novopristopilim članicam izrekam čestitke ter toplo dobrodošlico!

Živele!

AGATHA DEŽMAN.

Št. 3. Pueblo, Colo.—Iz dopisov je razvidno, da se povečini članice vse premalo zanimajo za mesečne seje. Mislim sem, da je samo pri nas tako, ki jih pride približno 13, prav za prav, zadnjo sejo nas je bilo 14 z odbornicami vred. Upam, da boste bolj pridne pozimi.

Meseca julija smo imele poseben mesec odločen za kampanjo za nove članice. Koliko je bilo pri podružnicah napredka, mi do danes še ni znano, toda upam, da je bilo povoljno. Veste, pravijo da ženska zveza je ena sveta stvar in zato je naša dolžnost, da se trudimo in nabiramo nove članice, da nas bo še več skupaj. Saj ako bi se Slovence zavedale svojih narodnih dolžnosti, bi ne odlasa pristopiti, temveč bi to storile brez vsačega nagovaranja in prispevale med nas. Slovenska žena v Ameriki zdaj nekaj šteje, ko povsod občudujejo našo močno organizacijo, kakor tudi naše udejstvovanje v izobraževalnem smislu. Zdaj lahko stopimo pred javnost in pokažemo, da nismo zadnje, pač pa v mnogih ozirih med prvimi.

St. Mary's Cadets in mladinski krožek tukaj v Puebli sijajno zastopajo naš narod in vsi Amerikanci občudujejo njihove nastope, kadar so v paradi in pravijo, da to mora biti res hvalevredna organizacija, ki tako lepo združuje mladino v svoje vrste. Jaz priporočam, da bi se sleherna podružnica pri ženski zvezzi zavzela za vežbalni krožek, ker to je najlepša reklama za članice kot organizacijo. Seve-

da je precej žrtev kakor tudi stane denarja, pa se vse težko lahko premaga in tudi v denarnem oziru se lahko uspešno vodi, ker mladina rada pomaga pridobiti potrebljna sredstva.

Vidim pri nas, kako se male deklice pridno vadijo in komaj čakajo, da jih kam povabijo za javen nastop. Zato pa moramo gledati, da imajo deklice tudi nekoliko zabave, kakor tudi, da pridno prihajajo na vaje vsak teden. S tem tudi pridobimo matere v našo sredo, ko jih že hčerke nagovorijo, da pristopijo v organizacijo, kjer hočejo biti tudi one deležne pozornosti kot druge deklice. To je res za pohvaliti!

Torej o Zvezinem dnevnu, ki se je vršil prvič v državi Coloradi v nedeljo, 21. junija je bilo vse točno poročano in tudi naša spoštovana glavna predsednica podaja svoje vtise, ki so zelo zanimivi. Zato ne bom delj o tem razpravljala, pač pa bi rada pripomnila to-le: Prebile smo ledino za praznovanje zvezinega dne enkrat na leto in zdaj moramo to še obdržati letno in se pripraviti za čedalje večje uspehe. V Coloradi imamo šest podružnic in se bo lahko vršil tak velik praznik vsako leto drugje. Drugo leto bi bilo umestno, da se vrši v Denverju, ker je državna prestolica in imajo tudi agilne članice in še posebno zelo pridno tajnico v osebi sestre Mary Kvas (Lessarjeve Micke, ki je Ribnčanka, kakor naša urednica).—(Že spet nas ne moreš pustiti pri miru. Smo kakor cukerček, ki ga vsak ima rad. Op. ured.)

No sedaj se pa le pripravite za drugo leto, da pridemo pa v Denver v goste! Gotovo bomo zopet dobile obisk od naših vrhulj glavnih odbornic, ker kadar pridejo med nas, se kar vsa država pozivi in je res povsod mnogo "eksajmenta."

Zdaj bi pa še rada malo omenila o neuspešnih potih, katere sem imela, ko sem šla agitirati za nove članice zadnjem mesec. Najprvo sem tako napravila, ko tisti Ribenčan (Ja, že spet. Ured.), ki se pojde v pesmi: Cel' teden smo okol' hodil', v nedeljo sem Boga prosila, da bi članic dost dobila! Pa nisem bila uspešna, ker so bili ravno takrat pasji dnevi in v vročini se človek kmalu utrdi. Ampak povem vam, objub sem dobila nič koliko in čez par mesecev grem zopet na to misijo in takrat me pa ne boste tako hitro "los." Takrat bo šlo zares! (Bravo Francka, potruditi se za "kraljico," in bo prišla na prihodnjo konvencijo kot najbolj veličastna oseba in še to Ti povem, za prihodnjo kampanjo, ki se prične 1. oktobra, so naše velikodušne glavne odbornice na zadnji seji meni poverile čast biti načelnica in to pomenu, da bo treba vse povsod potr��ati na blaga srca naših pridnih članic, da boste pomagale. Torej prosim, pripravite se. A. N.)

V zadnji Zarji sem z velikim zanimaljem brala o raznih narodnih manifestacijah, pri katerih prisostvujejo naše brhke članice v narodnih nošah, kakor na primer v Clevelandu in Chicago. Pri nas se ne moremo s takimi rečmi postaviti, toda upam, da za prihodnji Zvezin dan bomo pa tudi v tem oziru pokazale naše drage tradicije.

Naj še dostavim poklon naši Zarji, ki je nad vse liste zanimiva in nam

vsak mesec prinese nekaj novega in nas potom lepih člankov spodbuja k narodnem delu. Naša Zarja je res vsega priznanja vredna in marsikateri moški s ponosom pove, da vso prebere in kako občuje poljudno urejevanje lista, kakor tudi pridnost zavednih poročevalk. To je lep poklon zate, Albina. (Že spet, dobro, da sem široki ram, ker drugače bi bilo težko držati vse te lepe stvari, ki se slišijo.) Ured.

Torej naj zadostuje, pa še prihodnjič kaj in pozdravljam vse članice SŽZ!

Frances Raspet.

Št. 9. Detroit, Mich.—Naše trimesečne počitnice so minile in 13. septembra bomo zopet pričele z mesečnimi sestanki. Seja se vrši ob štirih popoldne v navadnih prostorih. Imamo veliko važnih stvari za razmotritvati.

Umetno je, da kupimo vojni bond tudi od naše podružnice in tudi za Rdeči križ nekaj darujemo, zato je važno, da ste navzoče na seji.

Prosim tudi vse tiste članice, ki dolgujete na asesmentu, da poravnate na prihodnji seji, da bo imela tajnica denar na rokah, kar ji bo olajšalo delo. Torej pričakujemo velike udeležbe.

Pozdrav vsem sestrám Slovenske ženske zvezе!

Angela Stupar, predsednica.

Št. 10. Cleveland (Collinwood), O.—Smrt posega kar naprej v našo sredo. Nedavno je postala njena žrtev sestra Josephine Peterlin, ki jeboleha več let in končno jo je Bog rešil trpljenja. Naša podružnica izreka prizadeviti globoko sožalje. Njej pa naj sveti večna luč.

Vesel dogodek je bil pa pri družini John Lekan na 77. cesti, kjer se veseli male princeze, prvorjenke. Materino dekliško ime je bilo Koželj. S tem je postala Mrs. Koželj, ki je naša zapisnikarica, stara mamica in bo skrbela, da bo deklica postala naša članica. Naše iskrene čestitke, Mrs. Koželj ima vpisane pri podružnici štiri hčere, dve vnučkinji in dve sinahi. Res posnemanja vredno.

Težko operacijo je srečno prestala Louise Glach; zdravje se ji polagoma vrača. Bolne so tudi Katarina Kušlan, Rose Mickovec in Anna Krall. Vsem bolnim želimo, da bi se jim kmalu vrnilo ljubo zdravje.

Pozdrav vsem!

Frances Sušel, tajnica.

OBISK PRI PREDSEDNICI ŠT. 16

V torek večer 28. julija, to je bilo med časom seje glavnega odbora, je imela naša urednica opravek pri krožku št. 16 v South Chicagi glede novih uniform in ker ni bilo predalec iz Joljeta smo se pridružili še druge glavne odbornice. In ko je predsednica št. 16, gospodična Katie Triller izvedela, da nas pride nekaj več, je želeta, da se ustavimo na njenem domu tisti večer in je obljubila pripraviti dovolj tistih slavnih "kolačkov," da bomo gotovo zadovoljni.

Rečeno je bilo, da nas pride mogoče pet ali šest, ampak z vozniki vred nas je bilo v resnici deset. Toda Katie je bila pripravljena na to, ker je imela velike krožnike polne te delikatese. Po pravici povedano, saj nismo pričakovali

li drugega kot kolačke, toda na naše presenečenje je gostoljubna Katie imela pripravljeno vsega v izobilju. Namreč kokšo večerjo, kakor jo zna le ona pripraviti, ker je res kuharica prve vrste. Vrhу vseh dobrot je pa prinesla še steklenico neke okusne "tekočine" katero je prinesla iz starega kraja, kjer je bila na obisku leta 1939. Žal nam je bilo le eno, da nismo mogli delj časa gostovati, kajti Mrs. Novak je imela napovedan sestanek z dekleti in treba se je bilo kar nahitro posloviti. Toda Katie je šla tudi z nami na sejo, ker ona se zelo zanima za krožek, kateri je bil ustanovljen na njeno pobudo in požrtvovalnostjo.

Kadetke so nas tudi prijazno sprejele v cerkveni dvorani, kjer so imele sestanek. Kmalu so izbrali krasen kroj za uniforme in gotovo ne bo dolgo časa, ko jih bomo občudovali v krasnem nastopu. Čas je hitro potekel in morali smo se posloviti, ampak tudi kadetke so nas pogostile z okusnim pecivom in sladoledom. Tako smo bile postrežene kar dvakrat en večer, namreč najprvo z okusno kokšo večerjo in "kolački" pri predsednici Katie Triller na njenem lepem domu in potem ob slovesu po kadetkah v cerkveni dvorani.

V imenu navzočih glavnih odbornic in voznikov se najlepše zahvaljujem gospodični Katie Trillerjevi in prijaznim kadetkam za vso izkazano prijaznost in postrežljivost.

Obisk pri Mrs. Anna Rogel v Jolietu

Za prihodnji dan, namreč v sredo večer smo pa bile povabljeni na dom gospa Anna Rogel in njene hčerke Mayme Mavrich. Gospa Rogel in njena hčerka Mayme sta potovali z izletom SŽZ v staro domovino leta 1938 in zato sta toliko ožje poznani z našimi glavnimi odbornicami, ki so bile tudi na tem izletu in odtedaj je med nami najlepše prijateljstvo. Gospa Rogel nas je postregla z dobrimi okrepčili za kar smo ji zelo hvaležne. Med prijaznimi pogovori tisti večer, smo sklenile, da ko bo konec vojske in ko bodo razmere normalne, da bomo zopet obiskale staro domovino, da vidimo naš rojstni kraj. Bog daj, da bi to bilo kmalu, ker drugače bo vzeloto še toliko delj časa predno bo narod vstal od težav in trpljenja in iz pogorišč zopet začel zidati in živeti kot ljudje. Prisrčna hvala, gospa Rogel in Mayme za gostoljubnost!

JOSEPHINE ERJAVEC.

Št. 17. West Allis, Wis.—Zadnja seja je bila slabo obiskana, toda upati je, da boste vse prisle na sejo 13. septembra ob dveh popoldne, ker imamo važne stvari za razmotritvati, kar je nemogoče, ako vas je le en par navzočih na seji.

Prejele smo prijazno vabilo od "Victory Cadets," to so naše nove kadetke od št. 17 v West Allis, ki bodo vprizorile slovensko opereto in plesno veselico v soboto večer, dne 3. oktobra, ob osmi uri v Labor dvorani na 64. cesti in National Ave. Za ples bosta igrala Mr. in Mrs. Sezon. Preostanek od te prireditve je namenjen za nabavo novih uniform za krožek in odbor toplo priporoča vsem podružnicam in članicam, da se udeleže in s seboj pripeljejo tudi svoje prijatelje in znance. Obljubujejo nam prav pri-

jetno zabavo in z našo navzočnostjo jih bomo tudi gmotno podprle, da čim prej uresničijo svoje sanje. Prosim vas, drage sestre, odzovimo se stodostotno.

Ljubega zdravja želimo sestri Sophie Tusch kakor tudi vsem bolnim sosestram.

Najlepse pozdrave,

Marie Floryan, tajnica.

S I R O T A

(Narodna pesem)

Mati ziblje, lepo poje,
dete milo se smehlja.
Saj ne ve za tuge svoje,
ne za žalosti sveta.

Mati umrje, zlata mama,
milo joka deklica.
Po širokem svetu sama
se ozira Milica.

Le za mamo srce bije,
mamo išče le oko,
mami le ljubezen klije,
mamo usta kličeo.

Tam na grob ji venec dene,
žlahtnih rožic lep cveteč.
Z vencem deklica povene,
nju zdaj nič ne loči več.

Št. 18. Cleveland (Collinwood), O.—Vljudno vabim vse cenjene sestre k prihodnji mesečni seji, da se pogovorimo o nameravani kart pardiji in drugih prepotrebnih dogodkih. Prosim vas, pridite gotovo!

Iskreno čestitam vsem članicam, katere so tokom letošnjih dni praznovale svoj rojstni dan in v spomin na to tudi pustile društvo potrdilo, da jim je podružnica res pri srcu. Upamo k zaključku leta veselo praznovati sestrsko vzajemnost.

Gospoj Angelji Žibert kličem iz srca: Še dokaj zadovoljnih let!

K sklepnu vsem skupaj najlepše pozdrave!

Josephine Praust, tajnica.

Št. 20. Joliet, Ill.—Velike predpriprave, kot delo, ki je bilo vključeno za Zvezin dan, ki se je vršil v Lemontu 26. julija, je že pozabljeno in ostali so nam lepi spomini. Hvaležne smo vsem, ki ste kolikčaj pomagali, kakor tudi glavnim odbornicam, ki so se v tako lepem številu udeležile.

Operacijo so srečno prestale sestre Helen Sak, Agnes Horvat in Frances Kerne iz Broadway. Bolne so tudi sestre Barbara Musech, Anna Čukl in Rose Glavan, ki se zdravijo doma. Lepo bi bilo od članic, ako bi bolnice obiskale. Naše iskrena želja, da se jim zdravje kmalu povrne.

Preminil je Mr. Frank Russ, star 69 let, ki je zapustil soprogo Rose in dva sina in hčer Mrs. Theresa Juricic. Naj počiva v miru. Preostalim izrekamo naše sožalje.

Poročila se je Miss Bernadine Terlep z Mr. Henry Simon. Bernadine je hčerka dobropoznanih Mr. in Mrs. Franki Terlep. Poročila se je tudi Olga Fekol z Mr. Andrew Bostanche iz Plainfield, Ill. Olga je hčerka Mrs. Amalije Pekol iz Vine St. Novim zakoncem želimo zdravje in veselo bočnost.

Najtežje delo za tajnico je ponovno opominjati članice, da plačujete mesečino. Priložnost imate priti k meni na dom, kadar imate čas in tudi na seji imate lepo priliko za plačat, pa za nekatere še ni dovolj jasno, ker moram še s pismi opominjati, da pride plačat. Sedaj so boljši časi in vse služi, zato bi ne bilo lepo za vas, da bi moralna po hišah sama kolektat. Samo poglejte v knjižico in se vidi, ako dolgujete. Človek ne ve, kdaj pride bolezen ali še celo smrt in potem pa z veliko skrbjo poprašujete al' je še članica? Prosim, bodite točne s plačevanjem, ker svota je majhna in najbolj udobno bi bilo, ako bi plačale kar za šest mesecev naprej in potem bi ne imelo vsak mesec skribi in pota.

Vljudno ste vabljene na kart pardi, ki ga bodo priredila skupna ženska društva, to so društvo sv. Ane WCOF; društvo sv. Genovefe, št. 108 KSKJ; društvo sv. Cecilije, DSD, in pa naša podružnica. Odbor je pridno na delu, da boste dobro postreženi in zadovoljni odšli z dobitkom. Torej zapomnite si dan 11. oktobra ob pol treh popoldne v Slovenia dvorani. Torej na svidenje!

S sestrskim pozdravom,

Josephine Muster, tajnica.

Št. 21, Cleveland (West Park), O.—Zadnja seja je bila bolj slabo obiskana. Najbrž je bila vzrok zaposlenost po vrtovih ali pa vročina. Upam, da bo boljši udeležba na bodočih sejah. Ve ne veste, drage sestre, koliko zamudite, ko ne pridete v našo družbo in bi se vsaj za par ur razveselite.

Te dni so obhajali pri sestri Alice Vidmar (Weiss) vesel dogodek, ko jim je teta štorklja prinesla zalo hčerko. Mamica in dete sta zdravi, upam, da bo kmalu naša članica. Alice, le tako naprej! Čestitke tudi blagajničarki, sestri Weiss, ki je postala prvič stara mama, kakor tudi sestri Ceciliji Brodnik, ki je postala za enkrat več stara mama.

Naša sestra Albina Zakrajšek se je preselila v Detroit. Upamo, da ji bo novi dom prinesel obilo sreče in da se kmalu vrne nazaj. Naši sestri Mary Jesen in Karolina Hiti sta se težko ločili od svojih ljubih sinov, ki sta šla braniti našo domovino pred krutim sovražnikom. Bog daj, da bi se zdravi in zmagovalni vrnili prav kmalu.

Sestra Ančka Zupančič in soprog Anton sta slavila 40-letnico zakonskega življenja med svojimi otroki in prijatelji. Da bi zdrava dočakala zlate poroke! Čestitamo!

Naše čestitke mladi sestri Helen Cimperman, katere slika je med angleškim berilom v tej izdaji, ki je promovirana za bolničarko v St. John's bolnišnici. Vsa čast, Helen in srečno bodočnost!

Ko se je ta deklica rodila pred 20 leti, so se njena dobra mamica kmalu rešili smrti. Ko so pa po dolgih mesečih obe okrevale, je bila molitev njenе mame, da bi le toliko časa živel, da bi to ljubo dete odpravilo šolo in bilo preskrbljeno. Helen je bila ves čas pridna in ljubezniha dekle in ko si je izbrala poklic bolničarke, so ji dobri starši privolili n upali biti pri življenju toliko časa, da bi dokončala šolo. Kolikokrat je njena mama po-

novila: "Da bi vsaj toliko časa živila, da vidim Helen v beli obleki!" Toda ljubi Bog je zahteval drugače. Ravno, ko je Helen najbolj potrebovala pomoč svojih staršev, sta bila kmalu oba poklicana v večnost. Umrila sta pred dvema leti in to dva meseča drug za drugim. Mati je umrla 18. avgusta, 1940. Težka je bila ta ločitev, ker v družini so se vsi tako iskreno ljubili.

Tako je tudi Helen v potrtim srcem šla naprej in ni se uklonila radi drage izgube, pač pa jo je vodila materina želja in materni duh jo je štitil pri njenem študiranju. Tako se tudi sedaj njeni starši veselijo njenih uspehov in so kot zvezda vodnica nad njo. Draga Helen, stopila si na prag življenja, katero drži v rokah zate mnogo veselja, kakor tudi razočaranja. Toda drži se načel, katere si pododelava od svojih staršev in ostani pridna in poštena in dolgo naj bo Tvoje odgovorno in človekoljubno življenje.

S prisršnimi pozdravji,

Ančka Pelčič, tajnica.

ČESTITKE K ROJSTNEMU DNEVU

Dne 7. septembra bo praznovala svoj rojstni dan glavna nadzornica gospa Mary Lenich; 15. septembra je pa rojstni dan našega duhovnega svetovalca Rev. Milan-a Slaje.

Na 14. septembra je rojstni dan Dorothy Meister, članice odbora za Mladino in razvedrilo in 28. septembra pa praznuje svoj dan namestnica glavnih nadzornic Josephine Seelye.

Naše iskrene čestitke in želje za mnogo nadaljnih zdravih in srečnih let!

Št. 24, La Salle, III.—Vsem našim sestrám tem potom naznanjam, da je bilo na zadnji seji sklenjeno, da podružnica priredi pardi v petek 18. septembra v šolski dvorani. Prosim vas, da ste naklonjene prireditvi, ko vas bom obiskala z tiketi, ker to delo je tudi zame težka naloga, pa kar mi članice naročite, to moram tudi izvršiti. Storila bom vse v svoji moči in upam, da boste vse sodelovale. Kateri pot nanese mimo mojega doma, prosim, da me obiščete, ker mi boste prihranile pot.

Dolžnost me veže, da se zahvalim našim odbornicam in vsem članicam, za lep spomin, ki ste mi poklonile na zadnji seji, katerega bom ohranila vse svoje življenje, in to je lep rožni venec (crystal). To je bilo od članic in naša predsednica mi je izročila še poseben spomin za moje delo v zadnji kampanji, ker sem pridobil tako lepo število novih članic. Torej prav lepa hvala vsem članicam in odbornicam za ljubezniwo pozornost. Ko bom molila na rožni venec, se bom spomnila tudi na vas.

V minuli kampanji je bila naša podružnica na drugem mestu in tako smo dobile tudi drugo nagrado. Joliet je dobil pa prvo nagrado, za kar izrekamo najlepše čestitke. Novim članicam pa kličem: Dobrodošle, z željo, da boste ostale stanovitne.

Prijazno vabim vse članice na prihodnjo sejo 7. septembra ob pol osmih

zvečer v šolski dvorani. Udeležite se v največjem številu.

Pozdrav vsem sestrám SŽZ.

Angela Strukel, tajnica.

Kupujte vojne bonde in znamke!

Pomagajte Rdečemu križu izvesti svoje plemenite namene!

Št. 26, Pittsburgh, Pa.—Najprvo bi prosila članice, da se udeležite mesečnih sej v večjem številu. Dalje se prosi vse tiste, ki dolgujete na asesmentu, da bolj točno plačujete in s tem prihranite meni mnogo potov in nepotrebnih skrbiv.

Vsem članicam, ki niste bile julija meseca na seji naznanjam, da je naša dobra in dolgoletna predsednica Mary Coghe pustila predsedniški urad. Kaj je vzrok tej odločitvi, nam ni povedala, ampak mislim, da je iz dobrega nameна za Zvezo, kar priča s tem, ko je poslala meni predsedniško kladivo vse v cvetličah zavito, da je bilo kar lepo za pogledat. Torej gre naši bivši predsednici največja zahvala za vso požrtvovalnost in mnoge zasluge v dobrobit naše podružnice.

Na njeni mesto je izvoljena Molly Sumic, ki je navdušena delavka za Zvezo in kakor izgleda, se bo naša nova predsednica lepo zanimala za svoj urad, za kar ji želimo veliko uspeha.

Vas lepo pozdravljam,

Katherine Sneller, tajnica.

Št. 30, Aurora, III.—Dnevi so se že začeli krajšat in noči daljšat. Zadnja dva tedna imamo skoraj vsak dan dež, če ne podnevi, pa ponoči in vsakokrat, ko se ulije ploha, si mislim: "Ubogi vojaki, ti pa morajo biti zunaj, pa če se tudi oblak utrga nad njimi ali če jih sonce peče in žge, ali pa pozimi, ko ko obleka zmrzuje na njih." Res, če samo malo premislimo, kaj vse morajo vojaki prestati (in to ne po njih krvidi), pa bomo takoj pri volji pomagat vsak po svoji moči, do čim hitrejše zmage.

Naša podružnica nima velika blagajne, pa vseeno smo na zadnji seji odločile, da kupimo en vojni bond za \$25.

Zelo lepo je bilo v Lemontu. Lepo število članic in drugih se je zbralokrog Marije, da ji potoži vsak svoje gorje. To se je video na obrazih vseh. Nobeno ok pa ni ostalo suho, ko nam je castiti gospod Zakrajšek govoril o naši trpinčeni in križani domovini Sloveniji. Stali smo in strmeli, noben ni čutil vročine in utrujenosti. Gospod P. Zakrajšek kar naprej bi Vas poslušali, saj se je video, da prihajajo besede iz srca in lastne skušnje. O. Marija, pomagaj slovenskemu narodu!

Ob tej priliki se prav lepo zahvalim sestri Fajfar in soprogu Joe-u za vožnjo v Lemont. On ima vedno tisto lepo navado, da vzame vsako leto toliko potnikov-romarjev, kolikor ima prostora v kari. Naj Vam Marija plača s tem, da Vama pripelje oba snova srečno iz vojne domov!

O, in kadetke! Kadar jih vidim, sem jih bolj vesela in najrajsi bi šla kar z njimi "maršat," seveda, če bi znala. Moj poklon, dekleta! Le pogumno nastopajte! South Chicago team je še prav mlad, za začetek je pa že prav lepo nastopil. Čestitke!

Mrs. Račič si je v avtni nezgodi poškodovala nogo. Želimo ji hitrega okrevanja.

Na univerzi v Madison, Wis., je graduil sin naše članice Antonije Gorenc. Iskrene čestitke fantu in ponosnim staršem!

Sestrski pozdrav,

Frances Kranjc.

Št. 32. Euclid, O.—V septembri bomo obhajale 13-letnico obstanka naše podružnice. Ker so pa žalostni časi in bi ne bilo prav, da bi rajali z godbo, ko drugi ljudje umirajo in trpe, smo sklenili, da bomo bolj duševno kot hrupno praznovale. To bo 20. septembra, 1942. Zjutraj ob sedmih se bomo skupino udeležile svete maše pri sveti Kristini in prejele sveto obhajilo. Sveti maša bo darovana za žive in mrtve članice naše podružnice. Prošene ste, da prideite vse!

Prošene ste tudi, da prispevate sveto 50 centov v društveno blagajno, ker letos vas ne bomo nadlegovali s posebnimi tiketi in vedno so izdatki, zato moramo skrbeti za potrebnna sredstva.

Po septembriski seji bomo imele prostoto zabavo. Pridite v velikem številu, da ne bo tako žalostno kot po navadi. Ena bo dobila lepo darilo.

Naša prejšnja predstavnica in zvesta članica Kristina Filipič se zdravi v Hot Springs, Arkansas. Želimo, da se kmalu zdrava povrne k svoji družini. Sestri Korošec se zdravje počasi povračuje. Vsem bolnim želimo, da bi skoraj okrevale.

Šestre, imam še eno prošnjo: Redno plačujte članarino, za kar bo tajnica hvaležna in bo bolje za vas!

Pozdrav!

Frances Perme, predsednica.

Št. 38. Chisholm, Minn.—Kot bremo v raznih časopisih, so razmere skoraj povsod enake. Eni gredo za delom, oziroma delajo, nekateri se morajo ukloniti smrti, drugi odhajajo na bojne poljane in ti so sinovi naših matjer. Upajmo in molimo, da bo kmalu nastopila nova doba in mir na svetu.

Nekateri se pa pripravljajo za nastop javnih služb in v tem oziru imajo zlasti ženske veliko veljavno, ker nadomeščajo moške, kateri so bili poklicani k vojakom. Stric Sam zdaj zbirja skupaj vse hrabre moške, da bi čim prej prinesli svetu odrešitev pred krvoljčnostjo.

In tudi na političnem polju so se začele ženske gibati in so se tudi ojunala postati kandidatinja za javne urade. Pri naši podružnici smo lahko ponosne, ker imamo v svoji sredi članico, to je Vida Ponikvar, ki se ne ustraši odgovorne službe, temveč je postala kandidatinja za državno zastopnico (State Representative).

Drage sestre! Sedaj je tisti čas, da tudi me postanemo politično aktivne ter napremo vse sile, da pride naša članica do izvolitve. Tudi me moramo pomagati s svojim glasom in priporočati tudi drugim, da oddajo svoj glas za našo brhko sestro Vido Ponikvar, da pride do svojega cilja in s tem bomo pomagali tudi sebi, ker bomo imeli znanko na tem važnem uradu in v slučaju potrebe, se lahko obrnemo do nje in nam bo prav gotovo na uslugo. Torej glasujte za Vido Ponikvar in po-

vejte tudi sosedom, da glasujejo za njo. Pozdrav!

Anna Trdan, predsednica.

Opomba ured. Njene kvalifikacije in drugi podatki glede njenih zmožnosti, so podani v lepem dopisu med angleškim čitivom.

Št. 42. Maple Heights, O.—Vse članice ste vabljene na sejo 1. septembra, ker imamo več važnih stvari za rešiti. Vsem članicam se tudi naznana, da priredimo 5. septembra večerjo (Chicken paprikash) in plesno veselico. Dolžnost vsake članice je, da se udeleži te prireditve. Vabljene ste tudi sodne podružnice. Na svrdenje!

Theresa Glavič, tajnica.

Anton Medved:

JESEN

S planin je mirno v stajo
prignal pastir ovce,
senice ščebetajo,
drevesa rumene.

Zarano čez poljano,
prisopla je jesen,
odeta v mrzlo slano,
po svoj bogati plen.

Pod medlim sončnim bleskom,
vse rožice mrjo,
pa višnjem podleskom,
naročajo v slovo:

“O trate slednji sini,
cvetite dolgo še
zvestobe ste spomini,
pokore same ne.

“Ko v novo se življenje,
ogrne zemlje vrt,
vi znanite vstajenje,
kot znanite zdaj — smrt.”

Št. 43. Milwaukee, Wis.—Seje so zopet začele biti slabo obiskane, kar se veda in v veselje tistim, ki so točne in pridne delavke. Enkrat na mesec bi vendar prišle! Včasih se seveda kaj zgodi, da nas zadriži, toda pri nekaterih se to pojavi vse prepogostokrat. Kje bi bila Slovenska ženska zveza, ako bi bile vse članice brezbrizne? Torej prosim, pokažite svoje zanimanje in dajte pogum tudi drugim s tem, da pride na mesečne sestanke. Tudi mesečnina se slabo plačuje in sedaj, ko se dobro dela, bi tega ne smelo biti, ker en kvoder na mesec vsaka prav lahko odraža tajnici.

Bolne so sledče sestre: Mary Huyday, Anna Gorichar, Josephine Zemlan in Mary Koroshetz. Želimo skorajno okrevanje. Teta štoklja se je oglasila pri družnah Elizabeth Granier in Marion Ureda. Čestitke! Dobile ste vsaka en dolar podpore.

Zvezin dan v Lemontu bo zavedno ostal v lepem spominu članicam, ki so se udeležile romanja. Mimogrede so se ustavile v Hinsdale, Ill., pri sestri Mary Plahuta (Mlinar) in ogledale njen krasen dom, kjer so bile dobro postrežene. Članice se tem potom prav lepo zahvaljujejo za vso govorljubnost.

Pozdrave smo sprejele od sestre Laurich, ki je potovala po daljni Canadi. Lepa hvala!

Opozarjam vse članice na prihod-

njo sejo 13. septembra, ker bomo razmotrivale, kateri dan začnemo kegljati in druge važne stvari. Pridite zato!

S sestrskim pozdravom,

J. Verlick, poročevalka.

Št. 45. Portland, Ore.—Na zadnji seji smo imele lepo udeležbo. Upati je, da odslej, ko se bliža jesen in hladni dnevi, ne bo izgovorov zaradi vremena, temveč boste vse prišle.

Sestra Babich je prinesla drugo ročno izdelano posteljno odejo za Rdeči kriz. Tem potom se opominja vse tiste sestre (16 po številu), ki se niste spletile svoj del, da to storite kmalu. Dve odeje sta doslej dodelani in sedaj se dela na tretji. Naša dolžnost je, da pomagamo kjerkoli moremo v teh kritičnih časih. Zima se bliža in vojaki, ki se bojujejo za našo svobodo, bodo gotovo potrebovali vsakovrstnih topnih odel in obleke. Storimo, kar moremo za Rdeči kriz, ker ta dobrodelna ustanova vedno pomaga potrebnim.

Sestri M. Verderbar je pred kratkim preminul soprog, ki poleg nje zapušča sina in hčer. Večna luč naj mu sveti! Preostalim naše globoko sožalje.

V bolnišnici se nahajajo sestre Satalich, Rubich in Vidak. Prošene ste, da jih ob priliki obiščete. Želimo jim hitrega zdravlja!

Vse, ki dolgujete, ste prošene, da plačate na prihodnji seji.

Z najlepšimi pozdravi!

Louise Stržnik, tajnica.

Št. 46. St. Louis, Mo.—Ko dobim Zarjo, najprvo pogledam za dopis iz St. Louis in potem berem od vse povsod in vidim, kako se pridno trudijo pri drugih podružnicah za jugoslovanski relief. Na žalost povedano, v našem mestu smo prepočasni. Tukaj smo bolj neverni Tomaži in se bojimo, kdo bi dobil tisti cent, ki bi ga mi dali. Dragi Slovenci in Slovenke, mi se moramo tudi v tem oziru pokazati, da se zavedamo velike potrebe, ki bo v stari domovini po vojni in zato se moramo tudi mi pridružiti akciji. Ko bodo prišli tudi tukaj prosit po slovenskih hišah za darove za jugoslovanski relief, upam, da ga ne bo rojaka in rojakinja, ki bi odklonil dati majhen dar svojim dragim na oltar. Brat, sestra, odpri sreč, odpri roke, otirači bratovske solze.

Znano vam je, da sem bila v avtomobilski nezgodi in bila močno pobita po glavi in na desni roki. Ob tem času se želim iskreno zahvaliti vsem dragim članicam in prijateljicam za mnoge obiske in za lepe razglednice, darila in za vso ljubeznost. Hvala pevskemu društvu Zvon, katerega članica sem za lepe cvetlice, katere še danes cvetajo. Hvala mojemu sinu Jožetu, kateri je pri Third Class Coast Guard, ki mi je tudi poslal krasen šopek cvetlic, kakor tudi moji sinahi K. Petrovič, ki mi je delala rezance ko nisem jih mogla sama. Lepa hvala Mrs. Stekar, ki je srajce likala in tako moji hčerkki Mrs. Trost, ki je pridno pomagala pri delu. Hvala vsem in vsaki posebej za vsa darila in obiske. Nikdar ne bom pozabila, kako ste bile vse dobre do mene. Ko je človek bolan, takrat še spozna, koliko prija-

teljev ima. Srčna hvala vsem skupaj!
Vedno hvaležna vas pozdravljam.

M. Zvanut.

Št. 47, Cleveland (Garfield Heights), O.—Ne vem, kako bi začela, ker imam mnogo na srcu. Najprvo se želim zahvaliti Bogu za milost, da me je še puštil pri življenju. Eni ljudje pravijo, da molitev ne pomaga, toda jaz pa priznam, da zares pomaga. Pri meni so bili trije zdravniki v bolnišnici, kjer sem se nahajala nevarno bolna in so jih moje hčere, sin in soprog z jokajočim glasom vprašali: "Doktor, ali bo kaj z mamo?" In odgovor je bil, da težko, če bom ostala. Od njih strani so naredili vse, kar so mogli in znali. Odvisno je bilo od Boga samega in od molitve. In res, ljubi Bog je uslušil moje otroke in vse, ki so molile za moje zdravje. Vse častite sestre v bolnišnici in vse bolničarke, ki so mi stregle, so prišle in rekle, da so molile zame. Ljubi Bog je bil milostljiv. Tudi častiti gospod župnik kanonik Oman so me obiskali in povedali, da so se spomnili name pri sveti maši.

Ker sem bila v omamici radi bolečin, sem mislila, da je trpeло samo eno popoldne, pa je bilo šest dni po operaciji, ko sem prišla k zavesti in sem videla križ in dve sveči na omari. Vprašala sem sina, zakaj to in mi je povedal: "Mama, gospod so vam podelili zadnje svete zakramente!" Hčerkka je pripomnila: "Saj vam nismo hoteli tega povedat, ker smo samo upali v Vaše zdravje."

Zahvaliti se moram našim častitim gospodom Omanu in Slapšaku za obiske v bolnišnici kakor tudi naši pridni in dobri tajnici Helen Tomažič in našemu vežbalnemu krožku Male cvetke ter vsem članicam naše podružnice, kakor tudi sestri Kozar od št. 15, sestri Brodnik od št. 21, glavni predsednica Mrs. Prisland, Mrs. Strnisha od št. 25 in dekletom od Telephone družbe za poslana voščila in vso izkazano ljubeznivost. Prisrčna hvala vsem skupaj in še posebno zdravniku Dr. Anton Perkotu za njegov trud. Bog ga ohrani še mnogo let med nami. Ako bodo njega poklicali k vojakom, potem bodo šli vsi bolniki za njim in teh nas je veliko, ki se zanjošamo na njegovo pomoč. Našim članicam pa kljčem: Na svodenje na seji in prosim, da pridevte v lepem številu in napravite veselje odbornicam. Naša tajnica je zelo razočarana nad vam, ker ne pridevte na seje, torej razveselite tudi njo.

Opozorjam vas vse na plesno veselico dne 3. oktobra, katero priredi naš krožek. Ako bi vsaka vzela eno vstopnico bi jim mnogo pomagalo k uspehu.

Z srčnim pozdravom in hvaležnostjo,
Mrs. Louise Zidanič, predsednica.

Št. 49, Noble, O.—Z veseljem poročam vsem našim članicam, da bodo naše kadetke nastopile v novih uniformah na Mladinskem taboru v Euclid Beach parku. Na zadnji seji je bilo tudi sklenjeno, da nabavimo novo ameriško zastavo in prapor za naš

krožek, kar bo svečano blagoslovljeno v nedeljo, 18. oktobra ob treh popoldne v cerkvi svete Kristine. Podrobnosti o tej lepi in veliki proslavi bodo podane v prihodnji Zarji.

Naša predsednica Mary Stušek se pridružuje vabilu, da se polnoštevilno udeležite prihodnje seje 7. septembra, imamo veliko stvari za ukrepati, ker to bo zadnja velika prireditev v tem letu. Sejo bo posetila urednica, sestra Novak, ki nam bo pomagala pri programu.

Naše kadetke se pridno vadijo v korakanju in v leplih, slikovitih novih uniformah, v katerih bodo nastopale s ponosom in častno zastopale št. 49 pred javnostjo.

Na svodenje na seji 7. septembra!
Jennie Intihar, tajnica.

Št. 54, Waren, O.—Zelo rada bi poročala kaj veselega iz našega mesta, pa žalibog veselih novic ni v teh resnih časih. Vojna je prekrižala vse vesele načrte. Fantje, možje, trumoma odhajajo teden za teden na bojne poljane. Slovo, to je nekaj težkega za vse tiste, ki se morajo ločiti od svojih dragih. In posebno hudo je materam, ko pride ločitev od doma. V zadnjih dveh mesecih sta odšla dva sinova k vojakom in najbrž jima bosta sledila še druga dva. Jaz se prištevam k najbolj sočutnim materam, pa vendar ne smemo izgubiti poguma, ker ta vojna ni prišla od naše dežele, temveč je krič temu Hitler, ki je dal prelivati človeško kri v potokih. In ima druge prileženice, ki mu sledijo. Koll-

Obisk slovanskih zastopnic pri županu mesta Cleveland, F. J. Lauschetu ob priloki vseslovenskega dne 21. junija, 1942. Od leve proti desni so zastopane sledeče narodnosti: Slovaška, Ukrajina, Karpatijska Rusija, Hrvatska, župan F. J. Lausche, Moravska, Srbija, Rusija, Poljska, Slovenija. (Slednjo je zastopala vaša urednica A. Novak.)

ko gorja je povzročil svetu, se ne da popisati.

Nekateri se jezijo, kje je Bog, da to pusti? Pomnimo, da On ni naš hlapec, pač pa naš Stvarnik, ki je dal človeku prosto voljo. In sedaj ni druge pomoci, kot da strmimo vse skupaj v goreči molitvi k srcu Jezusovemu za srečno in skorajšno zmago. Priporočimo naše sinove Materi božji naj jih Ona varuje in ščiti. Na milijone nas je mater, ki smo žalostnih src in koliko žen, ki so v naših vrstah, katerih može so v

vojski! Koliko otrok, ki so brez očetovega varstva in ne vedo ali še kdaj pridejo skupaj, kot so bili prej v družini!

Poročam, da je Johnny Petrič, sin naše predsednice zopet zdrav, kar smo mu vsi želeli. Imel je hude bolečine na vratu. Zdaj mu pa želimo dobrega napredovanja pri učenju in zdravo bočnost. V Columbus je odšel v višjo šolo sin naše tajnice, ki se uči za mechanik inženirja.

Vsem bolnim sestrám želimo sko-

rajšno zdravje. K zaključku tega dopisa želim vsem materam in ženam vztrajnost in veselo svidenje s svojimi dragimi in našemu predsedniku pa božji blagoslov pri vodstvu deželne vlade.

Na svidenje na prihodnji seji, katere upam, da se boste udeležile v lepem številu!

Ivana Šajn, podpredsednica.

Pomagajte Rdečemu križu izvesti svoje plemenite namene!

PRISPEVKI ZA ODPOMOČ UBOGIM V STARI DOMOVINI

Skupni seznam prispevkov od vsake posamezne podružnice kamor članice spadajo ter so darovale do danes za JPO-SS:

Podr.	Mesto	Vsota	
1	Sheboygan, Wis.	\$ 52.25	77 N. S. Pittsburgh, Pa. 5.00
2	Chicago, Ill.	50.50	81 Keewatin, Minn. 1.00
3	Pueblo, Colo.	27.00	88 Johnstown, Pa. 8.75
4	Oregon City, Ore.	10.00	89 Oglesby, Ill. 2.50
5	Indianapolis, Ind.	7.00	91 Verona, Pa. 2.00
6	Barberton, O.	12.50	92 Crested Butte, Colo. 5.00
7	Forest City, Pa.	1.00	93 Brooklyn, N. Y. 25.75
10	Collinwood, O.	55.00	96 Universal, Pa. 12.00
12	Milwaukee, Wis.	30.25	99 Elmhurst, Ill. 4.00
13	San Francisco, Cal.	5.00	102 Willard, Wis. 7.00
14	Nottingham, O.	5.00	
16	So. Chicago, Ill.	52.00	Skupaj nabranega do 30. jun. 1942 \$1,029.95
17	West Allis, Wis.	25.00	Nabрано na Zvezin dan dne 26. julija, 1942, pri Mariji Pomagaj v Lemontu 41.00
19	Eveleth, Minn.	35.35	Gl. podpredsednica Mrs. Mary Coghe od podr. št. 26 2.00
20	Joliet, Ill.	111.90	Frances Prostovich, podr. št. 650
21	Cleveland, O.	5.00	
22	Bradley, Ill.	5.00	Skupaj \$1,073.45
23	Ely, Minn.	16.50	Obresti od denarja na banki 1.79
25	Cleveland, O.	161.00	
26	Pittsburgh, Pa.	10.00	Skupaj na rokah dne 30. jul. 1942. \$1,075.24
27	North Braddock, Pa.	18.50	Kakor je razvidno iz zapisnika letne seje glavnega odbora, se je od zgoraj navedene svote nabранo od podružnic poslalo gl. blagajniku Mr. Leo Jurjevcu na gl. urad JPO-slovenske sekcije, en tisoč dolarjev. Iz Zvezine blagajne se je darovala svota \$200.00, torej je bil poslan ček za \$1,200.00 za naše uboge v domovini. Na rokah smo obdržale svoto \$75.24, kar bo za ponovni začetek nabiranja prispevkov od podružnic in članic, katere do danes niso prispevale kakor tudi za nadaljnje pošiljke v ta namen. Upala sem, da se bodo vse podružnice odzvale do 1. julija t. l., toda kakor je razvidno iz zgornjega poročila, jih še mnogo manjka.
28	Calumet, Mich.	4.00	
30	Aurora, Ill.	13.50	
31	Gilbert, Minn.	52.70	
32	Euclid, O.	10.00	
33	New Duluth, Minn.	5.00	
35	Aurora, Minn.	5.00	
36	McKinley, Minn.	2.00	
37	Greaney, Minn.	8.50	
41	Collinwood, O.	35.00	
46	St. Louis, Mo.	7.00	
47	Garfield Heights, O.	8.00	
50	Cleveland, O.	7.00	
54	Warren, O.	12.00	
56	Hibbing, Minn.	10.50	
59	Burgettstown, Pa.	6.00	
63	Denver, Colo.	10.00	
65	Virginia, Minn.	6.00	
67	Bessemer, Pa.	6.00	
71	Strabane, Pa.	10.50	

Čitamo in slišimo na svoja ušesa od onih, ki so sami doživeli grozovitosti v tej vojni, predno so bili tako srečno rešeni iz dežele sužnosti, kjer morajo naši rojaki čakati na dan rešitve. Vse to jih še ne gane! Še čakajo s prispevkij! Prosim vas še enkrat, ne bodite trdosrčne, drage sestre, dajte vsaj nekaj, ter s tem izpolnite svojo dolžnost v tem delu usmiljenja do rodnih rojakov.

JOSEPHINE ERJAVEC

Št. 88. Johnstown, Pa.—Drage sestre Na seji 2. avgusta je bila zopet majhna udeležba. Vreme je bilo zares neugodno ali bližnje bi pa vseeno lahko prišle, da bi nas bilo vsaj malo več navzočih.

Pred par meseci smo ukrenile gledenje pletenja in šivanja za Rdeči križ in nekaj članic se je že priglasilo, ampak bi rade, da bi se jih še kaj več. Mnoho vas je, ki znate plesti jopiče in nogavice in vse to zbira Rdeči križ za naše vojake. Pridite na prihodnjo sejo, da se organiziramo v tem plemenitem delu.

Drage sestre! Lepo bi bilo, ako pripeljete kakšno novo članico, da se jo sprejme v to našo lepo organizacijo. Pristopnila za dekleta do 25. leta je vedno prosta.

Na svidenje na seji, da se zadovoljno dogovorimo, kar ni mogoče, kadar nas je malo.

Mary Lovše, tajnica.

Št. 89. Oglesby, Ill.—Dne 9. avgusta smo se odzvali za pomoč relifni akciji, slovenske sekcijske. Pridelili smo velik piknik, pri katerem so sodelovala vsa tukajšna društva. Piknik je uspel prav dobro, dasiravno je nagajal dež. Denar je bil poslan na glavni stan. Dokler je denar v Ameriki, ga potrebujemo za pomoč naši novi domovini, to je, da kupujemo vojne bonde. Po vojski se bo pa porabil za naše drage brate in sestre v stari domovini. Dolžnost je vseh ameriških Slovencev, da kaj storijo v ta namen in jim pomagajo olajšati gorje, katerega se ne da popisati.

V imenu vseh društev se v prvi vrsti zahvaljujem vsem trgovcem za darovter vsem, ki so pridno delali na pikniku, kakor tudi vsem, ki so se udeležili in še posebno rojakom iz bližnjih naselbin. Storili ste svojo dolžnost in prinesli ste dar domu na oltar. Lepa hvala sestram Mary Prijatelj in Terziji Luskovich ter Frances Kozel za potice, ki so prinesle lep skupiček. Prav pridni sta bili tudi sestri Julia Boh in Ollie Senica, ki sta nabrali vse, kar je bilo darovanega za naš piknik.

Lepo je bilo zopet letos v Lemontu. Mislim, da ga ni bilo očesa, ki bi bilo suho, ko je govoril pater Zakrajšek o naših ubogih ljudeh, kaj morajo pretrpeti v stari domovini. Poznalo se je, da je vojska v Ameriki. Niti enega avtobusa ni bilo na mestu, kakor prejšna leta. Bilo je mnogo privatnih avtomobilov in ljudstva je prišlo iz vseh krajev. Upam, da se drugo leto zopet snidemo na ameriških Brezjah.

Želim, da bi bile naše seje boljše obiskane. Vročina bo kmalu prešla in začele bomo zopet igrati po seji.

Rojstni dan sva obhajali z Bernie Buvkovic. Kot po navadi, so nama članice zapele za vesel rojstni dan in pogostile s prigrizkom in mrzlo pičajo.

Sestre, prosim plačujte redno asesment. Jaz moram poslati mesečino za vse vsak mesec in zakladati za vas po več mesecu je preveč zahtevano.

Pozdrav vsem sestram SŽZ.

Mary Meglich, tajnica.

Št. 90. Bridgeville, Pa.—Pretekle tri meseca nismo imele seje, ker ni bilo dovolj članic navzočih. Zakaj pa pri-

de naša spoštovana tajnica Mary Rupnik točno vsak mesec, akoravno stanejo daleč.

Čas je, da bi tudi pri naši podružnici napravile kakšno veselico v korist naše ročne blagajne. Zato pridite na prihodnjo sejo, da se domenimo in

V BLAG SPOMIN POKOJNIM SESTRAM, KI SO PREMINULE PRI SLEDEČIH PODRUŽNICAH

ŠTEV. 10—Victoria Blasko, 16015 Midland Ave., Cleveland, O., rojena 23. dec. 1883, pristopila 15. sept. 1928, umrla 8. julija 1942.

ŠTEV. 10—Josephine Peterlin, 722 E. 162 St., Cleveland, O., rojena 5. dec. 1876, pristopila 23. februar 1928, umrla 24. julija 1942.

ŠTEV. 15—Rose Skerl, 3551 E. 78 St., Cleveland, O., rojena 9. sept. 1896, pristopila 10. aprila 1939, umrla 5. julija 1942.

ŠTEV. 16—Mary Krmpotich, 9736 Escanaba Ave., Chicago, Ill., rojena 28. marca 1884, pristopila 1. aprila 1936, umrla 18. junija 1942.

ŠTEV. 23—Mary Otrin, 602 E. Camp St., Ely, Minn., rojena 2. februar 1883, pristopila 10. okt. 1928, umrla 5. maja 1942.

ŠTEV. 25—Frances Slapar, 6724 Bonna Ave., Cleveland, O., rojena 11. dec. 1878, pristopila 10. februar 1930, umrla 7. julija 1942.

ŠTEV. 41—Louise Milavec, 1137 E. 174 St., Cleveland, O., rojena 21. maja 1883, pristopila 7. marca 1929, umrla 9. julija 1942.

ŠTEV. 59—Frances Ferbezer, 3 Market St., Burgettstown, Pa., rojena 5. okt. 1884, pristopila 10. maja 1934, umrla 16. junija 1942.

ŠTEV. 81—Anna Brletich, Keewatin, Minn., rojena 15. avg. 1883, pristopila 22. aprila 1937, umrla 17. julija 1942.

ŠTEV. 85—Mary Modic, Box 161, De Pue, Ill., rojena 19. marca 1885, pristopila 19. dec. 1937, umrla 13. julija 1942.

Gospod sprejmi blage duše v Svoje nebesko bivališče!

sklenemo nekaj dobrega za našo podružnico. Seveda tri ali štiri članice ne morejo ukrepati za vso podružnico. Ako hočemo uspeh, se moramo vse potruditi. V Zarji beremo, kako pridno druge podružnice kupujejo vojne bonde in lepo bi bilo, ako bi tudi pri naši podružnici nekaj storile v ta namen, ampak naša ročna blagajna ni dovolj močna in jo bo treba podpreti, da bomo tudi me na tej častni listini. Na svidenje na seji v septembru.

Helen Robich.

SPOMINI

Zadnjič, pred štirimi leti, ko smo se nahajali v stari domovini, nekateri po dolgih let odsotnosti, takrat je bilo nekaj tednov veselja po preljubih domačih krajinah, katero ostane v naših žiljah, dokler bodo utripala srca. Kako lepi so spomini na domačo vas. Kakor vedno ob sobotih večerih, so peli tisti ste noči fantje na vasi. Saj kar ni bilo za spati; pesem za pesmijo se je vrstila, same ljube znanke, katerih melodijs so bile kot srebrni zvoki. Saj človek nikakor ni mogel misliti, da bo tam samo le nekaj takih sobotnih večerov. Vsak si je želel, da bi le nikdar ne minilo to veselje . . . Toda bilo je vse kot sanje in srce je bilo bolno, ko smo mislili na kratek čas, ki ga bomo tam uživali med starimi znanci in prijatelji.

In doma na domačih tleh, se je takoj videlo da na kmetih so vsi ena družina; nihče ni ob košnji in žetvi samo delodajalec in priganjač; še napsproto: domač sin kosi in domača hči žanje naprej in hiti da jima drugi ne bijejo s koso ali srpom za petami. In je domač gospodarjev otrok še vse bolj tesno zvezan z domačo zemljo. Saj pravijo naši kmetje: "Če pride snubec, sme dekla pustiti obvezan snop na njivi in se takoj poročiti; domača hči pa mora prej še zavezati snop." In če pride huda ura, tedaj ne trepeta za svoje polje samo gospodar, kateremu toča v nekaj trenutkih lahko uniči ves pridelek; tudi posel, ki bi svoje plačilo prav gotovo dobil vseeno izplačano, moli s istim zaupanjem, če zvoni "oblakom." Ljub' šmaren oblak, bod' pohleven krotak; kdor hoče čez naše polje teči, mora trikrat reči: Jezus, Marija, Jožef. Zdrava Marija . . . In potem, ko klasje srečno spravijo v kozolce in vsejejo ajdo, je v vsaki hiši požinkja. Vsi se vse dejajo za isto mizo in prav vsi, tudi dñnarji, ki so pomagali ob ajdovi setvi, so deležni cvrtja in vina. Pa se med vsem kosilom suče pogovor le okrog njiv in poljskih pridekov.

Tudi marsikatera izmed nas je šla za kratek čas na njivo, da pomaga plevicam in to zato, da bi lahko potem v Ameriki pokazala temno polt, katero je dobila na domači zemlji. In kako luštno je bilo poslušati stare ženice, ki vedo toliko narodnih običajev in rekov in pesmic, da je čas z njimi vse prehitro minil.

In kako nam je teknila latvica kislega mleka s črnim kruhom podroblega. Nobena pečenka se ne more priglihati k pravim kmetskim šegam in dobrotam.

Kako si zdaj želimo, da bi nam Bog dal še priliko obiskati tiste domače kra-

je, na katerih zdaj gospodari tujec. Toda Bog je pravičen in kar so si drugi po krivici pridobili, to bo enkrat moglo priti nazaj v roke pravih lastnikov. Bog čuvaj! — A. V.

Rdeči križ je ena najbolj zanesljivih dobrodelnih ustanov, ki nima meje, ne drugih očitkov temveč deluje samo za blagostanje in pomoč tistim, ki so v pomankanju in trpljenju!

Št. 92, Crested Butte, Colo. — Na svetu pravijo, da človek obrača, Bog pa obrne! In to je tudi resnica. Tako se je primerilo v naši družini, ko smo morali zapustiti naš skromni dom v Crested Butte, zapustiti očeta, brate, sestre in prijatelje in to zaradi zdravlja mojega soproga in se preseliti v Denver, kjer je nižji zrak. V Crested Butte je tekla moja zibelka in sem tam živila polnih 49 let. Moj soprog je najprvo sam šel v Denver, da se prepriča, ako je resnica, kar so mu zdravniki svetovali zaradi spremembe podnebjja in se je kmalu prepričal, da je to resnica, ker se je boljše počutil in tudi dobil delo, kjer dela vsak dan. In tako smo se moralni tudi ostali člani družine preseliti tja, da bomo skupaj.

Bilo je mnogo sitnosti, predno smo vse uredili. Namreč zaradi pohištva in sto drugih stvari, ki pridejo ob takih časih na vrsto. Toda sedaj sem vesela, da smo sem prišli, ker tam ni bilo dela za otroke in tukaj jih že pet dela, to so trije sinovi in dve hčerki.

V veselo dolžnost mi je poročati, kako so članice št. 92, Crested Butte, pripravile lepo presenečenje pred našim odhodom. K meni pride sestra Ana Težak in pravi, da me nekdo kliče na telefon in moram takoj že njo na dom njene hčerke Mary Yelenic. Ko pride dem tja se ponudi prijazna Mary, da bo ona dobila stranko na telefon zame, toda moram malo počakati in naj se vsedem v sobo, ker je "line busy." In ko vstopim v jedilno v sobo, pa slišim krik: "Surprise!" In okrog sebe vidim moje drage sestre od podružnice. Kar obstala sem, in nisem vedela, kaj se je zgodilo. Potem so me pa odpreljale v dvorano, kjer zborujemo in tam se imale prav dobro pozno v noč. In v spomin so mi izročile krasno darilo.

Zato se iz srca zahvaljujem vsem skupaj za lepo darilo in vso prijaznost. Lepa hvala sestri Ana Težak, ki se je največ pri tem trudila, da me je dobila iz doma. Želim, da bi imale pri podružnici vedno lep napredok in veseli čase. Meni je zelo dolgčas po vseh članicah in prijateljicah in če mi bo sreča mila, pridevam gotovo drugo leto na obisk.

Pozdrav vsem sestram!

Mary Volk,

2865 Lawrence St., Denver, Colo.

Št. 96, Universal, Pa. — Zadnja seja se je vršila pri Mary Klemencic in smo se prav zares lepo imele. Sklenile smo kupiti vojni bond za \$50 in ker je ostalo sedaj malo v blagajni, smo oddočile prirediti domačo zabavo v korist blagajne. Prošene ste, da prideite na sejo 13. septembra v Slovenski dom. Žal vam bo, ako zamudite to lepo priliko. Na zadnji seji smo imale tudi lep program s petjem slovenskih in angleških pesmi. Prihodnjih bomo zo-

pet imele petje.

Jean Strehar je prestala operacijo in zdravje se ji počasi vračuje. Vsem bolnim želimo skorajšno zdravje.

Sožalje sestri Mary Prevec nad izgubo soproga Tomaža. Naj počiva v miru.

Ponovno vas opominjam k veliki udeležbi na prihodnji seji. Pozdrav!

Pauline Kokal.

Št. 99, Elmhurst, Ill. — Zadnja seja je bila povoljno obiskana. Prav lepa hvala sestri Karolina Vertovec in sestri Ana Rebek za prijazen sprejem in postrežbo po seji.

V Zarji čitamo, kako podružnice kupujejo vojne bonde. Dasiravno nismo velike blagajne, vendar nočemo zaostati za drugimi, ker se zavedamo svojih dolžnosti, zato mi je v čast poročati, da je naša blagajničarka Emma Fisher investirala za nas sveto \$100 v vojne bonde.

Prihodnja seja je 6. septembra pri sestri Kristina Alberti, 2244 Augusta Blvd., Chicago, Illinois. Vse ste vladno vabljeni!

S pozdravom.

Victoria Volk, tajnica.

Kupujte vojne bonde in znamke!

Pomagajte Rdečemu križu izvesti svoje plemenite namene!

Dragi Jože:

Da imaš srce na pravem placu sklepam iz tega, ker si me vprašal, če hočem kak prezent za krizmus. Seveda ga hočem! Ali si že kdaj videl žensko, ki bi darilo odklonila? Cele tri dni in tri noči sem gruntala in ugibala za kakšen prezent bi Te vprašala. Končno sem prišla do dobrega zaključka. — En U. S. vojni bond hočem! Za to imam dva uržeha. Prvi je ta, da bi se rada prikupila naši gl. predsednici, ki v Zarji na vse srčne strune brenka in v vseh sprahah prigovarja našim podružnicam naj kupujejo vojne bonde. Gotovo bi ji Ti ustregel, če bi meni enega šenkal, ter tako pokazal svojo patriocičnost. Drugi je pa ta, da bi moral

en bond kupiti že iz same hvaležnosti, ko imaš dobro delo in še postranski biznus, zato ni več kot prav, da daš stricu Samu nekaj nazaj, zdaj ko rabi za soldate.

Tole si vzemi za mušter: V neki našelbini, kjer ima Zveza lepo rastočo podružnico, so farani prišli na pametno misel. Ko je njih priljubljeni župnik praznoval 25-letnico svoje ordinacije, so mu napravili surprize pardi in mu za darilo poklonili en bond, vreden tišoč dolarjev. — Saj ne rečem, da bi jaz tudi takega rada. Prvič nisem župnik, drugič me nima ničesar tako rad, tretjič pa tudi ne vem, če imaš Ti toliko novaca. Zadovoljna bom toraj z bondom čeprav ne bo za tavžent dolarjev.

Praviš, da si štiman odkar si se dal registrirati. To še ne pove Tvoje starosti. Registrirajo se zdaj "fanti" od 20 do 60 let. Koliko si star Ti? Ali toliko kot Tone Bobek, ali si kak mesec mlajši?

Ko že govorim o Mr. Bobeku, naj rečem to, da se mi njegove kavalirske manire jako dopadejo. Ko sem ga v prvič srečala, me je pozdravil z "gospodčino," se lepo po ljubljansko priklonil ter mi celo roko poljubil. Tako se mi je zdelo kot bi me s kurjim personom okrog srca mazal. V tej naši, drugače ravno ne napačni Ameriki, nismo ženske nič vajene poklonov. Najvišja čast je, če mož za kako inčo klobuk privzdigne, ko nas sreča. — Ali si Ti kaj poliran?

Te pozdravlja do prihodnjič, NEŽIKA.

Zahvala: Prisrčno se zahvaljujem te-ti Minki iz Colorade, ki mi je poslala lep firtoh za prezent. Firtoh mi prav paše. Hvala in pozdrav. — Nežika.

Tu je pa slika Urne Nežike, ko tajer čenča:

— CESA LJUDEM NIKOLI NE
PRIPOVEDUJ

Svojih sanj! — Nikogar ne zanima, razen učenjak, a tem imaš najmanj prilike jih pričevanje.

Svojega trpljenja! — Naj te navidezno sočutje ne moti, ker ti pomagati ne more! Poslušajo morebiti kvoje pričevanje, pa zraven misijo na lastno trpljenje.

Ne govori o trpljenju svojcev! To ljudi še manj zanima.

Ne pripoveduj nikomur, kaj rada ješ in česa ne maraš, ker to je le tvoja skrb.

Ne pripoveduj o filmih, ki si jih pred kratkim videla! Priporočaj, da je vredno iti pogledat, toda ne pripoveduj o zaključku, ker ves potek zmešaš.

Ne pripoveduj, kako prikupljiš si bila kot mlada deklica in kako sijajno si nastopala, posebno še, če si starejša. Nihče ti ne verjame, četudi kažejo, kakor bi verjeli.

Če misliš, da so ti nasveti pretirani, pa sama premisli, če pač ti druge, ki o tem govore, rada poslušaš!

NJENA PISMA

Snežniška

Prijetno je, kadar dobim pismo. Tako je človeku včasih samotno v teh daljnih krajinah . . . Pa pride pismo in tedaj je, kot bi posijal solnčni žarek na turbovno, zapuščeno pokrajino. Saj pismo je del one drage osebe same, ki ga je pisala. Ljubljene roke drže misli, ki zgibajo. Prijateljska roka, ki je tolikokrat počivala v naši piše misli, ki pridejo od srca in so še vse tople, lepe. In na črkah in besedah spoznamo, se je li roka tresla veselja, ali je trepetala v bolesti. Pismo je kot električni tok, ki gre od srca do srca.

Pišejo mi pisma bratje in sestre, znanke in tovarišice. Le ena roka je zastala in mi ne piše več — — — roka moje mamice.

Lepo, neskončno lepo je bilo tedaj, ko mi je tudi ona pisala, ko sem prebirala njena pisma. Najlepše izmed vseh je bilo vedno pismo materino. Iz nobenega drugega ni dihalo toliko toplotne, toliko dobrote in srčne ljubezni kot iz materinega. Ko sem prebirala njena pisma, sem vedela, da so pisana z ljubeznijo, močno, globoko in nesobicno.

Pa umrla je zame sreča in ljubezen materina. Nimam več mamice, ki bi se v pozrem večeru, utrujena od dela, sklanjala nad belim listom in izlivala vanj vso skrb in bolest, vso radost in vso neskončno ljubezen do otroka, ki je daleč, daleč od nje. Nimam več nje, ki me je v tihih urah obiskovala v pi-

smih in bila moj angel ljubezni.

Imam pa še njena pisma. Kadar mi je bridko in težko, kadar klonim pod težo trpljenja, tedaj odpiram njena pisma, ki mi govore kot nekdaj: "Otrok moj, ne omagaj! Tedaj, ko bo Tvoje srece najbolj razdvojeno in Tvoje življenje najbolj bičano, tedaj se spomini nje, ki Ti je dala vso svojo veliko ljubezen, ki Ti je posvetila vsak utrip svojega srca, ki je živelna in delala le zate."

Mati, bogata sem tvoje ljubavi — — ne bom še omagala pod težo trpljenja!

Mati, tvoja ljubezen prihaja še iz večnosti k meni! Moč tvoje molitve je opora mojemu življenju!

Zbira Frances Sušel:

GOSPODINJSTVO

KROMPIR

Kar težko si predstavljamo, da pred 150 leti krompirja še niso poznali in so se celo zoperstavliali, ko so jim svetovali, naj ga začno saditi. Danes pa si skoro ne moremo misliti obeda brez krompirja, ki ga pač moremo priraviti na premnoga načine.

Vsek gomolj sestoji iz lupine, pod katero je takoj beljakovina, nekaj raznih soli in vitamin. Jedro pa tvori škrob (starch), ki je zaprt v raznih celinah. Glavni dei pa tvori voda, skoro 80 odstotkov. Beljakovine je komaj 2 odstotka, škroba pa 18 do 20 odstotkov. Hranilna vrednost krompirja torej ni velika. Če pa pridenemo zadostno množino maščobe, mleka, stročnic, pa zadostuje za prehrano.

Malenkostna množina beljakovine se izgubi, če lupimo predebelo. Krompir, ki ga kuhamo v oblicah, je najhranilnejši. Ker ima krompir trda vlakna, ni lahko prebavljiv in ga je treba dobro zgristiti ali pa uživati zmečkanega.

Dober krompir je, ko je kuhan, lepo kašnat in ne steklen. Mladi krompir je že užiten tedaj, ko se mu kožica več ne lušči. Ako hraniš krompir v kleti, potem dotični kraj večkrat prezrači in dobro je za krompir, ako ga od časa do časa preložiš in pri tem odbiraš nagnite gomolje.

DOMA NAREJENO MILO

Varčna gospodinja zna vse porabiti in malo je odpadkov, ki jih vrže v smeti. Pri večjem gospodinjstvu se včasih nabere masti, ki je bila mogoče že par-

krat rabljena za pohanje in ni več priporočljiva za zabelo. Tako mast se prav lahko porabi za izdelavo domačega mila. Mast deni v lonec in priličen enak del vode, da se v njej mast raztopi. Ko je vsa mast raztopljen, vzemni lonec z ognja in deni hladit, da se mast zopet strdi. Ocvirki in druge mrve popadejo na dno, na vrhu pa ostane klopčič čiste masti. Ta klopčič masti položi v lonec (aluminjasta posoda ni za to, ker bi se pokvarila) in postavi zopet na majhen ogenj, da se raztopi. V drugi posodi pa raztopi sodo in sicer "caustic soda" ali "lye." To dobiš po trgovinah v kahanah po enajst unč. Torej če imaš dva in pol funta očiščene masti, raztopi pet in pol unč te sode v enajstih unčah vode. Zapomni si to razmerje, ker drugače bo milo ali preslabo ali premočno.

"Lye" ali "caustic soda" je huda in razje blago in kožo. Zato bodi nad vse previdna, da ti ne brizgne na roke, ko mešaš z leseno špico. Če pa le kaj ponesrečiš, pa hitro zmij in namaži prizadeto kožo z jesihom. Kakor hitro imas ta lug raztopljen, ga previdno zlij med raztopljenim masti. Razgrej to mešanico in mešaj z leseno ročo vselej od dna proti vrhu, da se vse enakomerno razdeli. Ko ni nobenih kepic več pa prilič ſe pet in pol unč vode. Tu do to dobro premešaj, da dobiš enakomerno raztopino. S tem je vse delo končano. Odstavi lonec in zlij to milnico v nizko papirnato škatlo, kjer naj se strdi. Čez 24 ur poglej, če je vsa gošča trda in če je, začni rezati v primerne kose. Spravi jih v suh in temen prostor in počakaj vsaj en teden, predno začneš rabiti domače izdelano milo.

Paziti moraš na natančno mero: masti, vode in luga, drugače je bolje, da se ne polotiš tega dela.

Če začutimo vnetje v grlu, nam grganje slane vode odzene prehlad in odstrani nabiranje gnoja.

Pri čebelnem piku (tudi vseh drugih žuželk) sol, ki jo potresememo na bolče mesto, bolečino zelo olajša. Isto tudi pri opekliah, če devljemo solne obkladke.

Kupujte vojne bonde in znamke!

DAROVI ZA RDEČI KRIŽ RED CROSS CONTRIBUTIONS

Glavni urad.....	\$ 100.00	Št. 30, Aurora, Ill.	4.00
Clevelandskie kadetke	265.00	Št. 47, Cleveland, O.	3.00
Št. 1, Sheboygan, Wis.	10.00	Št. 50, Cleveland, O.	5.00
Št. 2, Chicago, Ill.	10.00	Št. 54, Warren, O.	5.00
Št. 5, Indianapolis, Ind.	8.25	Št. 63, Denver, Colo.	5.00
Št. 6, Barberton, O.	10.00	Št. 71, Strabane, Pa.	5.00
Št. 10, Cleveland, O.	10.00	Št. 72, Pullman, Ill.	7.00
Št. 21, Cleveland, O.	10.00	Št. 73, Warrensville, O.	10.00
Št. 25, Cleveland, O.	150.00	Št. 89, Oglesby, Ill.	5.00
Št. 24, La Salle, Ill.	10.00	Št. 91, Verona, Pa.	5.00
Št. 28, Calumet, Mich.	5.00	Št. 97, Cairnbrook, Pa.	5.00
Št. 29, Broundale, Pa.	5.00	Št. 99, Elmhurst, Pa.	10.00
Št. 31, Gilbert, Minn.	2.00	Skupaj (Total)	\$ 658.25
		A. NOVAK,	

No. 9 — Vol. XIV.

The Dawn

September, 1942

OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN WOMEN'S UNION OF AMERICA

DISTRICT 1—Mrs. Albina Novak, 1135 E. 71st St., Cleveland, Ohio, president of Board

DISTRICT 2—Miss Molly Sumic, 222—57th St., Pittsburgh, Pennsylvania

DISTRICT 3—Mrs. Lillian Kozek, 2244 So. Wolcott Avenue, Chicago, Illinois

DISTRICT 4—Mrs. Frances Marinshek, 438 Sheridan St., Ely, Minnesota

DISTRICT 5—Mrs. Dorothy Meister, 332 Michigan Avenue, Pueblo, Colorado

DIRECTOR OF JUNIOR DEPARTMENT—Mrs. Albina Uehlein, 1686 E. 32nd St., Lorain, Ohio

MILENA:

HOW CANADIAN WOMEN ARE FACING THE FACTS

(Extracts from a speech by Mrs. Edgar Hardy, President of the National Council of Women of Canada, given at the Biennial Conference of National Council of Women of the United States of America.) *

"It is a privilege that I am able in person to bring greetings, from the National Council of Women of Canada to the National Council of Women of the United States at this—your Biennial Conference.

With the light gone out in Europe, the challenge comes to us on the very continent where was born the International Council of Women, for the National Council of Women of the United States and the National Council of Women of Canada to give leadership in holding high the ideals which were envisioned by Lady Aberdeen 48 years ago. These ideals are still the only hope of a democratic world.

I wish to say at the outset that I am American born and educated, but have lived 34 years in Canada. For a great many of those years I have carried proudly and, I trust, with honour, my British nationality, but the American side of me can say certain things and make clear certain facts which you may wish to know in a way no Canadian or Britisher could do . . .

In giving you a picture of How Canadian Women are Facing the Facts, it is impossible to estimate their place without an outline of the whole Canadian effort.

Canada is territorially larger than the United States and Alaska, and yet this great country is occupied by only 12,000,000 people. I ask you to keep in mind the huge distances with such a small population scattered across it from shore to shore as I give you a picture of Canada's determination to take her place with the Democracies.

In the last war, Canada fought with great valour, and came through with the honourable record of the largest per capita loss of any of the Allies.

When Great Britain declared war two years ago, all the members of the British Commonwealth of Nations, as free peoples, had the right to decide for themselves on their action. Within this right, Canada in emergent parliamentary session deliberated on the issues for which the Democracies stood, and one week after Great Britain's declaration of war, as a free people decided in her own right to take her place beside the Mother country.

Realizing that our freedom was imperilled, members of the House of Commons who previous to the crisis were all for peace eloquently gave expression to their purpose in supporting Canada's action. Canada did not want war. She had worked hard for peace . . .

The Canadian side of me asks you, how can we show our war effort, when with every breath we draw it is a part of our daily life. I have been asked to answer the question How Canadian Women are Facing Facts. The women are not lagging behind the men in a determination to be a mobilizing force. Our Government is emphasizing that, laudable as every effort is in definite war work, the Canadian housewife is still one of the strongest factors in the success of our country's defense movement. She is obliged to figure in dealing with the family budget how to give 50 cents out of every dollar to her country.

As President of the National Council of Women of Canada, I am in a position to speak for Canadian women as a whole. Our organization has federated with its 49 councils 20 of the largest national women's organizations, which gives us great power to mould public opinion in the country. We are sometimes called the unofficial parliament of Canada. We have reached the point where we can go freely to Government Departments on any problem, and these Departments on the other hand count on us to solve many of these problems in a country of many nationalities.

With all these nationalities, Canada is unique in that we have two dominant cultures, English and French, which, while they keep their individual entities, are completely united in one common ideal strengthening Canadian unity.

From September 1939, women, intuitively realizing the necessity for action, began first with the usual war work of knitting, raising money for supplies, clothing, comforts for soldiers, etc. Last year something like 26,000,000 dollars was raised by voluntary organizations throughout the country. This was in excess of what the Government has taken in taxes to carry on necessary war effort.

Without any lessening of this work, no appeal for relief to any of the invaded countries has gone unanswered . . .

Under the leadership of the Hon. Cairine Wilson, the Canadian National Committee on Refugees has not only settled refugees in various parts of Canada, but has been responsible for the establishment of 100 new refugee industries with a total estimated value of 25,000,000 dollars. Outstanding contribution to our war effort has been made by our large federated organizations.

The Canadian Federation of Business and Professional Women, acceding to a request for musical instruments for the armed forces, practically cornered the market on harmonicas so enthusiastic was the response. The Hadassah organization in Canada has established a military hospital in Palestine with assured maintenance, and the Jewish women as a whole have dedicated a thirty bed ward in a hospital in England. The French Canadian women are united under the leadership of Her Royal Highness, Princess Alice, in working for French refugees in Great Britain.

In spite of the heavily increased demand of war activities, women's organizations throughout Canada are not allowing important peace time social service, church and community work to be neglected. When I left Ottawa, the Community Chest Drive in our city was within 13,000 dollars of reaching its quota of 165,000 dollars with every prospect of going over the top. We are a City of only approximately 160,000.

During the past summer the Canadian Government recognized the request of women to be accepted for military service. The Army and Air Force are now enrolling women for auxiliary service, and the Navy has such a move under consideration. The Canadian Women's Auxiliary Corps expect to take on 2,000 women by next April, and the Canadian Women's Auxiliary Air Force will enlist more than 2,000 during the next six months. These women will perform administrative duties as well as light transport driving, cooking, messenger service and canteen work, thus releasing men for active duty.

All this is in addition to an estimated 10,000 Canadian women who are now wearing uniforms of volunteer organizations: The Canadian Auxiliary Territorial Service; The

Canadian Women's Service Force; The Women's Voluntary Reserve Corps; the Womens' Auxiliary Defense Corps; and the Womens' Reserve Corps.

In addition to this, the Canadian Red Cross Corps of some 3,800 women throughout the country are taking over nursing, office and food administration, and are affiliated with the Royal Canadian Army Medical Corps.

Canadian homes and schools are taking care of 6,000 children evacuees from Britain. If the British Government scheme for evacuating children to this country had not had to be abandoned temporarily, it is estimated that 100,000 children would have been taken care of in our Canadian homes. I am only one of the Canadian women here who is giving a home to a British war guest. Our little girl has adopted us in every sense of the word, and talks about "our" car, "our" cottage, and what "we" are going to do.

In addition to this, women's part in war activities has taken the following forms: collection of medical supplies, clothing and food for British civilians; sale of war savings certificates; the collection of national salvage; raising money for mobile canteens and ambulances; establishing hostess houses in military camps and training centres; providing food and comforts for British prisoners of war in Germany, for whom 11 tons of food leave Canada every day. The Queen's Canadian Fund for air raid victims recently raised more than 500,000 dollars within a period of about four months.

All this voluntary work is being carried out in accordance with the provisions of the War Charities Act. Within the past week the Government has stipulated what percentage can be used for the expense of putting on a War benefit.

No appeal to Canadian women goes unanswered. South Africa has asked for 300 nurses to meet their additional needs. Already Canadian girls are volunteering to answer this call . . .

The Canadian Government, empowered by its War Measures Act has set up War Boards to control war time economy. The Foreign Exchange Control Board gave us permission to come to this meeting. The War Time Price and Trade Board has the power to control the supply of all goods and services other than certain specified war commodities. They can control the price of all goods and service of whatever kind. When Canada was asked to reduce its consumption of bacon and ham, the response to this re-

quest was so overwhelming that pork almost became a glut on the market. This shows what co-operation the Canadian housewife is giving to the Government's request.

The Dominion of Canada has just announced the introduction of a policy of Consumer Economic Control, which is more far-reaching and more drastic than any such policy ever enacted by any Democratic country anywhere.

The policy, in brief, places a ceiling on prices of all goods manufactured and sold in Canada for domestic use. By placing this ceiling on all commodities, the Government automatically checks the rise in the cost of living.

Since the Government has already established a ceiling on wages for industry by checking the cost of living, it also will establish a level of wages. Article 7440 of the law which previously effected only industry through the cost of living bonus, is now extended to effect everything. Among the things stabilized are rents all over the country. This policy established complete control, theoretically, of the cost of living and of wages, but practically has to be worked out. Therefore a definite check on inflation has been made.

While the price ceiling effects materials sold for domestic consumption, it does not effect the price of foreign exportation. For example, in setting the ceiling on prices or wages, the price of bicycles, for instance, was taken as follows: If the bicycle sold for 25.50 dollars on October 16, and that was the highest price obtainable for a bicycle, no matter if the demand exceeds the supply, which automatically it must, since many of the factories making bicycles will have to change over to war materials, no price exceeding 25.50 dollars can be charged for a bicycle, no matter how great the demand.

The Act becomes operative about November 17.

Our Government is now emphasizing that every woman no matter what her outside war work is, has got to bring her home into line with economy of effort and efficiency of management. We are told by the Department of National War Services that on us rests the decisive factor in the success of our whole financial obligation. To this end, an educational program is being planned to bring home to every woman, regardless of her income, what she as an individual must face. In the carrying out of a big nutritional program for defense, the Canadian woman will link up her effort with the one tremendous undertaking which Canada has set for us."

HUGE FESTIVAL HONORING BISHOP BARAGA

The Most Rev. Frederic Baraga, first bishop of the diocese of Sault Ste. Marie and Marquette, whose cause for beatification is being actively promoted in this country, was honored by a dramatization of his life and work in the first of a series of giant festivals under the auspices of the large nationality groups of Cleveland, Ohio. This first of the series, under the direction of the Jugoslavs, presented the life and work of Bishop Baraga in Cleveland's Slovenian National Home on Aug. 16. Many thousands attended the opening festival.

Cleveland's nationality groups will demonstrate in this series of six festivals their adherence to the cause of the United Nations. The programs of music drama and pageantry which will symbolize the Four Freedoms as enunciated in the Atlantic Charter will be conducted by the Cultural Garden League and the Fifth Region Office of Civilian Defense.

Statesmen will be present at the festivals. Leaders in radio stage screen, and opera will take part. Original dramatic sketches are being written by script writers of Hollywood and will

be dramatized by professional actors and actresses. A radio orchestra under the direction of a distinguished director will furnish appropriate music for the dramatizations.

Bishop Baraga came to America from Jugoslavia in 1830 and thereafter spent the remaining 37 years of his life among the Ottawas and Chippewas of the Northwestern Territory. His successful missionary labors, patterned after the famous "Reductions" of the Jesuits in Paraguay and Canada and of the Franciscans in California, extended to Lower and Upper Michigan, to northern points in Wisconsin, to eastern portions of Minnesota, and to parts of Ontario, Canada. In recognition of his contribution to the religion and culture of the Indians in the Great Lakes region, the State of Michigan has attached his name to a county and to a state park while the city of Marquette has named one of its principal thoroughfares after him.

The cause for Bishop Baraga's beatification is being promoted in Jugoslavia, South America, and by the Bishop Baraga Association in this country.

— 0 —

Happiness waits for no man. We must take it where we find it.

HISTORY OF SZZ STATES

INDIANA

The "Hoosier State" has as its state flower the Zinnia. Indiana has as yet only one SZZ branch but that branch has 166 members. With its area of 36,354 square miles and population of 3,429,000 it is sure to have more branches in the years to come. This state is 37th in rank.

Indiana is bounded on the north by Michigan, on the east by Ohio, on the south by Kentucky, and on the west by Illinois. The Ohio River is the boundary line to the south, and the Wabash forms almost half the western boundary. These rivers, and the White and Whitewater Rivers, were important in the early settlement of the state. The Ohio is now used considerably for freighting. Lake Michigan forms almost one-fourth of the northern boundary. The ports at Gary and Indiana Harbor are centers for Great Lakes commerce: the freight is largely iron ore for the steel mills of the Calumet region.

There are hundreds of small lakes in the northern half of the state. The state is a large maker of steel and oth-

er rolling-mill products, automobiles, furniture, glass, soap, refrigerators, farm implements, pumps, and grain mill products.

Coal coke, petroleum, and natural gas are produced in large amounts. Corn is the big agricultural crop, with wheat and tomatoes following. The dairy products are led by cheese and butter. Limestone is a chief quarry output.

State supported institutions of higher education are Indiana University, Purdue University, specializing in engineering and agricultural courses, Indiana State Teachers' College, Ball State Teachers' College. Other well known schools are Depauw, Notre Dame, Wabash College. Indiana has a State Library and 223 local libraries. Indiana long has ranked with Ohio as a Midwest politically minded state which is always intensely interested in what goes on in the councils of the Democratic and Republican leaders. William Henry Harrison was the first territorial governor, and among his successors were Oliver P. Morton and Thomas A. Hendricks. The State's United States Senators have included David A. Trupie, Henry S. Lane, Hendricks Morton, Daniel W. Voorhees, and Benjamin Harrison.

Vincennes was settled as early as 1702; Fort Wayne in 1794. The seat of the government was at Corydon, Harrison County, in 1813; in 1821 it was moved to a place which was named Indianapolis by the legislature.

Josephine Bradach, No. 50.

GRATEFULNESS

God bless you for the kindness
You have always shown to me;
For every act of kindness
And loving sympathy;
For all the joy you've scattered
Along my rugged way
Has really, truly mattered
Far more than I can say.

Milena: LOOK ONLY AT THE BRIGHT SIDE OF THINGS

This is not easy nowadays. It is especially hard for mothers, who keep up the home, bring up their children and also work for their country in some way or another, to do so, particularly if they are obliged to entrust their children to other persons several hours a day. However, it is very important that we, women who have educational duties (and which of us has not?), should try to see the good in all things and teach our children that every cloud has a silver lining.

The woman who is a mother, has, these days, a heavy task to fulfil. She is the most obscure of all soldiers; she very often lacks the feeling of solidarity which facilitates a man's life, whether soldier or civilian. The man who works with others, finds himself quite naturally placed under a discipline, following a rhythm of work which is a duty yielded to with more or less facility. The woman is alone at home; she must learn to master and discipline herself. This discipline consists first

of all in facing her children with a bright countenance, even if her heart is heavy, even if she feels anxiety concerning her dear ones who are far away. The children must certainly take their part of her worries, but they have nevertheless the right to expect a cheerful mother as educator, a mother who knows how to discipline herself in order to teach discipline, for only he who knows how to discipline himself can exact discipline from others.

Are we always disciplined? Do we not concede unjustified advantages to ourselves (unjustified though they do not transgress the laws)? Are we not inclined to think "Bah! I am of little importance, what I do does not weigh much in the balance." Yet indeed, it does weigh in the balance, for what one person thinks, a thousand others think it too, a 100,000 also. Millions, finally, do the same. When a mother thinks and acts thus, her children think and act in the same way; it is the same in the whole world; examples matter more than words. Children follow examples. Nowadays the mother is often alone to set good examples; she can no longer rely upon her husband's help.

Can we keep it up? Not all the time, to be sure. At times we shall give way; we may stumble and fall. But we need not work alone; in our loneliness, in our struggle, we can seek help from Him who is always there, who never fails us, God who is our Father and in whom we can, like children, confide, to whom we can always ask anew for discipline, strength and joy. Times are hard, they will become even more difficult. The young generation, growing up today, should realize it. We shall have a hard life, we shall be poor, we shall have to adapt ourselves and to economize. Let us teach our children to accept this difficult life, in what I should like to term as a sporting spirit, and to put their pride in always seeing things from the better angle. We grown ups, who have more difficulty in adapting ourselves, have a great and noble task before us. Remember once more that it is from our example that will depend the attitude of the young people of to-day who will become to-morrow's responsible generation. That is the contribution we may make in order to change what is now a curse into a blessing.

The American Flag

The American flag means, then, all that the fathers meant in the Revolutionary War; it means all that the Declaration of Independence meant; it means all that the Constitution of a people, organizing for justice, for liberty and for happiness meant.

HITLER PHONES THE DEVIL

Hitler called the Devil on the Telephone one day.

The girl at central listened to All they had to say.

Hello: "Twas Hitler speaking: Is Old Man Satan home?

Just tell him it's the Dictator

Who wants him on the phone.

The Devil said: "Howdy Dolf."

And Hitler said, "How are you?"

"I'm running your Hell on Earth,

So tell me what to do."

"What can I do?" the Devil said,

"Dear old pal-o-mine?"

"You don't need any help from me

You're doing mighty fine."

Yes, I was doing fairly well until

Some time ago.

When a man called Uncle Sam,

Told me to go slow.

He said to me: Dear Hitler, we

Don't want to be unkind,

But you've raised Hell enough,

So you better change your mind.

I thought his lend-lease plan was all bluff;

He'd never get it thru.

But soon he put me on the spot.

When he told me what to do.

So that's why I called you Satan,

I need advice from you.

For I know that you can tell me

Exactly what to do.

Satan said: Dear partner, there

Is not much left to tell:

For Uncle Sam will make it hotter

Than I can here in Hell.

I have been a real old devil,

But not half as mean as you,

So the minute you get down here,

The job is yours to do.

I'll be ready for your coming and

I'll keep the fires all bright,

And I'll get your room all ready,

As soon as Sam begins to fight.

For I know your days are numbered,

And there's nothing left to tell,

Hang up your phone — put on your

hat —

And come on down to Hell!

— o —

Why There Is A "Man in the Moon"

THE "FACE" WHICH WE SEE ON THE MOON is caused by the sun shining on the moon's mountains and craters, thus throwing huge shadows across the surface. There are ten thousand ranges on the side of the moon that always faces us. One of these mountains is estimated to be over five miles in height. The moon is nearest of all heavenly bodies, the distance being only 238,000 miles from the earth. The moon is much smaller than the earth. It revolves around us once in every twenty-seven and one-third days. The "man in the moon" appears upside down when viewed from the Southern Hemisphere.

— o —

Moonlight and Roses

Moonlight and roses,
Bring wonderful mem'ries of you;
My heart reposes,
In beautiful thoughts so true,
June light discloses
Love's olden dreams sparkling anew;
Moonlight and roses,
Bring memories of you.

ACTIVITIES OF OUR BRANCHES

THANKS TO MR. CHAMPEAN OF LEADVILLE, COLO.

I am, in a small way, a collector of stones — picking them up myself on visits to various sections of the country. I possess a stone from each of the Great Lakes I have visited, as well as specimens from the Atlantic and Pacific Oceans and the Gulf of Mexico.

In my collection is a stone out of the Savinja River in Slovenia, where I tried to swim as a small girl. I also have a stone from Jadransko morje, picked up in Split, and a stone from Postojnska jama and from the river which flows through Ribnica, the birthplace of our Editor and many members of our Union.

I have some rare species of iron from Minnesota, copper ore from Michigan, silver and gold ore from Colorado, quartz from Arkansas, and a piece of coal from a Slovenian mine near Canon City, Colo., which I picked up deep down in the mine on my first visit there in 1936. A sample of the stone from which the famous Mormon Temple in Salt Lake City, Utah, is built is also present in my collection.

To this assortment, Mr. Champean, husband of the secretary of our Leadville branch, has added three new, rare species from the Climax mine, which we could not obtain at the time of our visit. They are molybdenum, fluorspar and iron pyrites.

I am also preserving sprigs of flowers given me as supreme officer of the K. S. K. J. and president of the S. W. U. on different festive occasions. In my collection is a California poppy received from Mayor Rossi of San Francisco at the time of my visit, three flowers from the bouquet presented me by "banica" of Slovenia at the time of Zvez'a's excursion to Europe and flowers from the garden of my birthplace in Rečica.

This month I received a new kind of flower that will never wither and will not be difficult to preserve — a corsage made of war stamps. Thanks a million to the gracious lady who sent it to me!

MARIE PRISLAND.

INVEST IN VICTORY!

Our boys can take the War to the enemy, if we back them up with ships and tanks and guns! But that takes money!

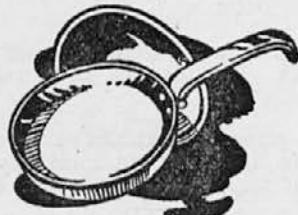
Help your Government to put the tools of war into the hands of our soldiers by purchasing War Savings Bonds and Stamps. And remember . . . just one Bond can't lick the Axis any more than just one gun! It takes millions of Americans buying War Savings Bonds and Stamps every pay day!

Bonds cost \$18.75 and up . . . and they pay you back one-third more in only 10 years! Stamps cost 10¢, 25¢, and up . . . soon total the price of a Bond if bought regularly.

Help our boys on the fighting fronts wherever they may be! Buy War Savings Bonds as an investment for yourself and your country.

What You Buy With WAR BONDS

The mess kit is one of the most important items in the Soldier's equipment. It consists generally of a pan, a plastic canteen and cup, a fork, knife and spoon, all in a canvas pack cover. The total cost runs up to about \$2.00.

Canteens and other items such as handles on knives and forks, formerly made of aluminum, are now plastic. Alloy has replaced stainless steel. You can buy many of these mess kits for our boys with your purchases of War Bonds and Stamps. Invest at least 10 percent of your income in War Bonds or Stamps every pay day and top the quota in your county. *U. S. Treasury Department*

No. 1, Sheboygan, Wis. — Now that the summer is almost over, we know the members will attend the meetings in larger numbers, therefore it was decided to play games and have a social time after meetings.

Mrs. Prisland mentioned about the new campaign which opens in October. We hope this will be as successful as all the previous campaigns.

At our next meeting bowling will be discussed. All members interested, please come.

Several of our members donated blood towards the Red Cross for the present emergency.

We were all glad to see our recording secretary back again and looking so well after a recent illness.

MARGARET FISCHER.

No. 10, Cleveland, O. — Our team spent a very pleasant Sunday on July 19 at Cedar Point on the Lake. We packed our lunches in the morning and took the excursion by boat. The weather was perfect and we certainly enjoyed sunning ourselves and taking snapshots on deck.

After a full afternoon of enjoying the amusements at the park, eating a picnic lunch, buying souvenirs, and writing post cards we set for home. On our return trip we met two quartermasters of the ship (Joe H. and Duke Sinclair) who related their experiences at sea in such an interesting fashion that quite a large group gathered to hear them. After the ship docked they invited us to the pilot house for a very interesting explanation of the ship's

steering mechanism. They explained the various compasses, signal codes, beams, and fog horns used in case of fog. They exhibited their gas masks, life boats and everything else connected with the ship. We even took turns handling the ship's steering wheel. In return for the favor of visiting the pilot house and meeting the ship's captain we promised to send them the snapshots that we took of them aboard.

Since more and more people are taking to skating and since it is great fun for both young and old, we wish to announce that our newly formed skating club (The SWUA No. 10 Rollerettes) is sponsoring a skating party on Saturday, Sept. 19, 1942. The affair will be held at Skateland on E. 90th and Euclid Ave., within easy access of all. The tickets may be purchased from any cadet; all must be purchased in advance. The admission is 42 cents (tax included). Those who wish to spend an enjoyable evening of skating and meeting friends and acquaintances should plan to attend the skating party at Skateland on Sept. 19, when the Rollerettes are sponsoring their first affair — and remember to purchase your tickets in advance from any cadet or from the team secretary, Miss Ann Sustarsic, 673 E. 160th St., Tel. LI 0682.

At this time I wish to welcome three new honorary members into our team, namely, Josephine Rogelj, Mary Lokar, and Elsie Zalar. Welcome, girls, we're glad to have you among us.

Three of our members are celebrating their birthdays in September: Lilian Karis on September 4th, Antoinette Gospodarich on September 12th, and our industrious team secretary on September 16th. Happy birthday to all of you and many happy returns of the day.

FRANCES SUSEL.

No. 16, So. Chicago, Ill. — Our last few meetings have not been attended as well as they should have been. It's true that it is warm, but isn't it possible to sacrifice just an hour or two each month? We urge all members to make it a point to attend all coming meetings as many important things are to be discussed.

We extend our deepest sympathy to the relatives and close friends of the late Mrs. Mary Vidic and also to the family of the late Mrs. Mary Krmpotic.

A party is going to be held on September 11th at St. George's Church Hall. The proceeds are to go for the new uniforms purchased by the cadets. All members can show their interest in the drill team by appearing at the party. So please don't forget to come — the date is Sept. 11, 1941.

GLADYS BUCK, secretary.

No. 17, West Allis, Wis. — Our last meeting was poorly attended, we therefore urge all members to be present on Sunday, Sept. 13, at 2 p. m. We have very important things to discuss and it is impossible to do a good job if only a few attend.

All our members by now know that our new drill team, the Victory Cadets, will present a Slovenian operetta on Saturday evening, October 3, at 8 p. m. in Labor Hall, 64th and National Ave.

Mr. and Mrs. Sezon will play for the dance which will follow the music festival.

The proceeds will go towards the fund for new uniforms for the drill team. The committee is urging all members, also new members, to bring their friends, relatives and acquaintances to this affair and we assure everyone a wonderful time. Please attend and help in making the team dreams come true. Let us give this affair our 100 per cent co-operation.

We wish a speedy recovery to our sick member Mrs. Sophie Tusch.

Greetings to all the members!

MARIE FLORYAN, secretary.

A CARD OF THANKS

I wish to extend my sincere appreciation to my friends and members of No. 20, for the many congratulations received at the time of my victory in the recent campaign.

Especially do I wish to thank our Supreme President Mrs. Marie Prisland for the gift she sent me from Colorado and for the corsage of war stamps, presented me on Zvezda Day in behalf of our organization. To the Supreme Vice President Mrs. Frances Rupert for her lovely gift and also to Mrs. Agatha Dezman and Agnes Mahovlich. Thanks also to our Supreme Secretary Mrs. Josephine Erjavec for the gift presented me at the June meeting. It was hard work to win in this campaign as our

branch is large, therefore the field for new members is so much smaller. It was my dear wish to bring our branch once more to victory which would make it the third victory in succession. I am grateful to my friends who became members of this great organization.

I also wish to thank everyone who remembered me on my birthday, especially Mrs. Josephine Muster and Mrs. Josephine Erjavec for their gifts. I will always cherish your friendship.

MRS. MARY TERLEP, treasurer,
No. 20, Joliet, Ill.

"YOU" AND "I"

The hardest word to avoid saying is the simplest in the language, the little one letter word, "I."

There is no disgrace in making a mistake. The disgrace is in refusing to admit it.

The person who thinks he is too big for the little job will some day find himself too little for the big job.

No matter how loudly he voices it, one man's opinion is still one man's opinion.

Never throw a stick at the other person unless you first examine the stick closely. It might be a boomerang.

HELEN CIMPERMAN

Helen Cimperman, member of No. 21, Cleveland (West Park), O., graduated from St. John's Hospital in September and received a degree as registered nurse.

Congratulations and a very happy future!

No. 20, Joliet, Ill. — Within the last year the cadets of Branch No. 20 made seventeen public appearances. Our first appearance for the new year was on July 4, and our second July 19 in Soldiers Field where a rally for United Slavs was held. To an assemblage of important officials as Postmaster Walker, Mayor Kelly of Chicago and high-ranking Slav ministers and a crowd of 40,000 Slavic peoples, the cadets drilled. From my place on the bleachers every formation was beautifully executed. For every new formation the cadets received an avalanche of applause. To prove their wonderful performance the following letter is submitted:

AMERICAN SLAV CONGRESS
Midwest Division
Chicago, Illinois

July, 1942.

Mrs. Josephine Erjavec
527 N. Chicago Street
Joliet, Illinois

Dear Mrs. Erjavec:

We wish to thank you and your Cadet Women for coming to Chicago on July 19, 1942, in joining our Jugoslav group for the successful All Slav Victory Rally at Soldiers Field.

Your team has performed such a wonderful drill that whoever saw you do it thought if the prizes were to be awarded your team would have captured the first prize. We all were so proud of you. It really was the nicest drill that we had ever before experienced.

May we thank you once more for coming over to accommodate us on that memorable day.

Very sincerely yours,

JUGOSLAV ORGANIZATION FOR THE
ALL SLAV DAY IN CHICAGO
Misko Daljanin, President,
Mark Basis, Secretary.

Prior to group exhibitions a grand parade was held in which every Slavic nation was represented. Our Slovene

group was led by a number of men and women in national costumes from Chicago. Behind the sign "Joliet Slovenian Womens' Union" marched the women from our branch in the Slovenian costume. Your reporter was one among them. Then came the juniors in their costumes and finally the cadets. It was a grand advertisement for the Slovenian Women's Union of America and a boost of spirit for the cadets. There exists only one regret, that among the spectators we did not find our supreme president, Mrs. Marie Prisland, and our colonel Mrs. Albina Novak.

Our third appearance took place July 26th on Zvezda's Day. On that day we heard Father Zakrajsek, just as many of us heard him in 1938 while stopping at the real Brezje during the tour through Slovenia.

Ohio's Field Day was completed in one evening. But its preparations exacted much time from every cadet. There were those strenuous rehearsals. There were those fittings of uniforms and leveling of hems, which task was undertaken by our vice president Marie Popek, a genius in the art of dressmaking. She was loyally assisted by Frances Ancel and Agnes Schmidberger. There was also the cleaning of uniforms, washing of belts, shining of buckles and a hundred and one other things. But by this time all Cleveland and Joliet knows who the winners are. May I be the first to extend my hearty congratulations?

Again this year we have been invited to participate in the Joliet High School - Herald-News Music Festival. It is to be held Friday evening, September 25 in the Richard's Street Field.

Undetermined is the day for our banner and staffs blessing. For that occasion every girl is expected to cooperate to the utmost by selling banquet and dance tickets and by obtaining patrons. Only in this manner will we be able to pay the loan made to us by Branch No. 20 for our trip to Cleveland. It will entail much work, but it will, I am sure, produce remarkable results both financially and socially.

The hour of the deadline for reporters' articles is drawing near and so I remain as ever your cadet reporter,

OLGA ERJAVEC.

MR. AND MRS. PHIEL

Mrs. Phiel, former Rose Kozuh is a member of No. 21, Cleveland (West Park), O., and was married May 2, 1942. Congratulations!

No. 25, Cleveland, O. — St. Vitus Cadets Report. There isn't much to report because many of our cadets are on vacations. Last month birthdays were celebrated by Mary Bunyavac and Elsie Hraster. Many happy returns!

I would like to let you know that I'm resigning from the team. For the last three years I have enjoyed working in the team and I thank the cadets for trying to help me whenever it was necessary and to carry on the responsibilities of being in charge of the team and acting as captain.

I also thank Jean Paik for her fine assistance in every way. I hope she'll continue to help the girls also in the future. I also hope the girls will co-operate and attend the drill practice and meetings. We are also looking forward for new members. We need five new cadets.

Now I'll sign off and so long!
ELSIE HRASTER.

No. 38, Chisholm, Minnesota.

Veda Ponikvar, daughter of Mr. and Mrs. John Ponikvar of Chisholm, Minn., was born in Chisholm, May 26, 1919. Her parents are simple mining people. Veda graduated from the Chisholm High School in 1937. Granted a scholarship in journalism at the University of Minnesota and one in radio-journalism at Drake University in Des Moines, Iowa. Went to work for one year in Cleveland, Ohio. Very close to Antonia Tanco and editor Albina Novak.

Returned to Minnesota in August of 1938 and left immediately for Drake University where she studied radio-journalism and political science for four years. Was graduated with cum laude honors June 5, 1942 with a bachelor of arts degree in the college of liberal arts. While at Drake, she became the first woman business manager of the college newspaper in the history of the university. Was a var-

sity debater and debate manager representing Drake University in 1939 on a 60,000 mile tour of the entire west and winning every debate for the University. It was during this time that she began to campaign for the election of President Roosevelt and the third term. In the field of journalism she belonged to the national fraternal society for women journalists known as Theta Sigma Phi and was elected vice president. In her last year at college she was editor in chief of the yearbook called the Quax which has been acclaimed by the National Scholastic Press Association as the most beautiful book yet printed in the history of Drake.

During this time Miss Ponikvar gained national recognition by selecting the cadets at Randolph Field to do the judging of Drake University beauties. Being the first editor in the nation to ask a branch of Uncle Sam's armed forces to participate in such a contest, the captain of Randolph Field requested President Harmon of Drake University to send a picture of Miss Ponikvar. A 11 x 14 portrait now hangs in the reception lobby of Captain Seil's office at the "West Point of the Air."

Veda Ponikvar

In the fall of 1940, Miss Ponikvar again gained national recognition when she went over the president's word and obtained Franklin D. Roosevelt, Jr., to speak at a mass meeting before all Drake University students. It was the first time on Roosevelt's national tour that he was refused admittance, but Miss Ponikvar was willing to risk her rights of remaining at the University. President Morehouse, who has since died, made it difficult for her, but she went through with the mass meeting, and gained the confidence and popularity of many people. She is a very close friend of the president's son and they correspond regularly.

She is also the organizer of Sigma Tau Sigma, national yearbook fraternity and is the president of the Drake chapter as well as the national chapter. Also a member of Pi Kappa Delta,

Sigma Tau Delta, Psi Chi and the International Relations Club.

Is a member of the state Yugoslav association and chairman of the resolutions committee. Has been active on the Yugoslav radio hour picnics and has helped the Yugoslav people in all their enterprises.

Miss Ponikvar is the first woman in the history of the Iron Range to file for state representative. Primary election is September 8th. Her fine qualifications entitle her to a vote from every Slovenian on Iron Range who should also urge all their friends to cast their vote for Veda Ponikvar for state representative in that district.

Good luck, Veda!

MRS. ANNA TRDAN, president.

ATTENTION BOWLERETTES!

No. 43, Milwaukee, Wis. — The bowling season is fast approaching. Only a few more weeks and we'll be rolling again. Members who are interested in bowling should attend our next meeting on September 13, 2 p. m. in Tominsek's place. After the meeting, if you wish, we can have a practice game.

On the sick list are the following members: Mary Huday, Anna Gorchar, Josephine Zemlan, and Mary Koroshetz. We wish them a speedy recovery. Congratulations to families of Elizabeth Grainer and Marion Ureda, to whom the stork left healthy baby girls.

Our secretary is again complaining about the lack of co-operation in paying of dues on time. Surely, now that work is plentiful, a quarter a month could be paid on time. Please attend the meetings more regularly and pay the dues before the amount accumulates and becomes harder topay.

J. VERBICK, reporter.

No. 50, Cleveland, O. — Our meeting was held on August 5 for the benefit of all absentees. Due to the illness of our president's daughter the vice president presided. She's Mary Palcic, you know. Mary, you did a very smooth job.

New members were initiated at the meeting. It was an impressive scene.

We're sorry to say that Mary Slogar and Anna Tinn are on our sick list. Speedy recovery!

Here's a date to be marked in red on your calendar. We are having a card party on September 24 at Knaus' Hall for the sum of 25 cents. All are invited. Now here's an appeal: If anyone has card tables that we may use for this occasion, please call EN 6913 after 5 and we'll arrange to get them. They would be greatly appreciated.

It was nice to see more people at our meeting. To top it off they were all

new members! What credit to the old members.

For the theatre party held on July 25 all went to see "Moontide" and said they enjoyed it.

As I take leave I'll leave a reminder — September 2nd is the meeting date. Remember about the card tables and the party.

MARY MISLEJ, reporter.

Marie Prisland Cadets Report

Our new girls are just grand! I mean it. They drill just as veterans. They enjoy their work. I'm referring to the new cadets. What we're all looking forward to is Field Day. All details of the grand day will be reviewed in the next edition.

On August 9th we were present at Euclid, Ohio, for the ceremonies of the flag-raising. It was the Jugoslav American Day. It was the first parade for our new cadets. We all had a good time even though we were threatened with rain.

Briefs (Aug. 9)

Betty Mlakar consuming two ice cream cones while waiting for the Euclid bus . . . Dot Skully forgetting her extra car fare money . . . Missed Julie Buchar . . . Mollie Palcic there minus her uniform . . . Mary Andolsen on the side lines cheering us . . . Our manager Frances Kurre, on the side, looking very pert in her yellow hat . . . Ann Globokar has that certain cadet touch. She's good.

To Major Kurre (our beloved manager): We wish to thank you from the bottom of our hearts for your generous task of altering the uniforms. We appreciate your wonderful interest in our team and hope we will make you feel proud in all our activities. Thank you again, Frances, and God bless you! We're proud to have you as our manager.

MARY MISLEJ.

— O —

One never has to apologize for an unspoken rebuke.

No. 55, Girard, O. — Members who were not at the last meeting certainly missed a treat. We had some of that delicious apple strudel for which our ladies are famous.

Our treasury is practically empty but we wanted to do our bit in co-operating with our headquarters so at the last meeting it was unanimously decided that our president and secretary would call on our members for donations to buy a war bond in the name of our branch. Our drill team is also buying a bond.

The secretary asked me to remind the members to be more prompt in the payment of dues. Also to those in arrears — please make it a point to pay up before another month rolls around.

At our last meeting plans were discussed to hold a card party on Tuesday, Sept. 15th. Our local branch has been rather inactive and this should give each of us an opportunity to come forward with any ideas to make this a success. One assurance that it will be a success is that we have for our chairlady none other than Dorothy Knouse who always comes up smiling — but nobody can work alone, so let's all cheerfully do our share when we are asked. Plans will be completed at the next meeting. Will you be there?

STEPHIE TURK, rec. sec'y.

ROSES

In your garden are many roses—
Some of them are white and some are red;

Really, I am very fond of roses—
But I want them now—not when I'm dead.

Don't wait to show me your affection
When the earth is piled above my head;
In your garden are many roses,
But I want them now—not when I'm dead.

Why wait until my labor's ended?
Don't you think it better if you said:
"Please accept this little bunch of roses—
You want them now—not when you are dead."

For in your garden are many roses,
And their blossoms, like our prayers,
are sped;
Really, I am very fond of roses
But I want them now—not when I'm dead.

No. 57, Niles, O. — On July 16th, we held a stork shower for Mrs. Barbara Churazzi. Games were played during the evening and everyone had a nice time. Mrs. Churazzi received many lovely gifts.

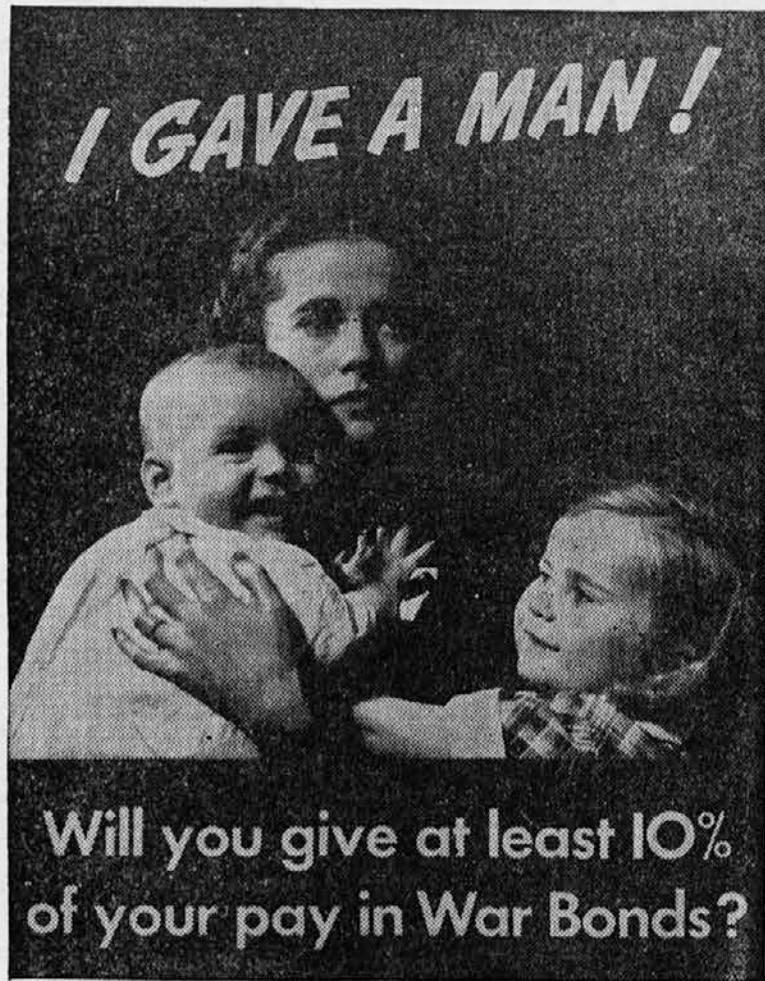
At our last meeting we were all very proud when it was announced that a \$100.00 war bond had been purchased. Let's hope that we may purchase another one in the near future.

Mrs. Jennie Logar received the award this month.

After the meeting games were played and the following went home with prizes: Mrs. Mary Shirkman, Mrs. Jennie Logar, and Mrs. Johanna Prinz.

As a final reminder again: Please pay up your dues. Our secretary does not like to suspend any of you, so help her out.

A Story of War—And War Bonds

This new color poster, which soon will be used in all parts of the country to promote the sale of War Bonds and Stamps, is one of our recently created to emphasize new themes in the War Bond sales campaign.

U. S. Treasury Dept.

Next meeting will be held Sept. 1st at the Midway Tavern Club Room. Will I see you there?
M. MOLLICA, reporter.

No. 73, Warrensville, O. — Most of our members must have forgotten about our regular meeting on August 2nd. It was a very important meeting as you probably heard of the Spaghetti dinner we are having on Thursday, September 24th, at the Slovenian National Home in Maple Heights. The price is only 65 cents which includes the dinner and dancing. It is hoped the members will work hard to sell tickets for we are anxious to make this affair a success. Please come to the meeting on September 6th, when we will discuss the plans more thoroughly. We hope to see every member present at this meeting. Let's surprise our president and show her we are 100 per cent behind her. The SWU No. 73 needs your support.
ROSE SAMARGE, reporter.

No. 96, Universal, Pa. — The July meeting was held at the home of the president, Mary Klemencic, where it was decided that we would purchase a \$50.00 war bond.

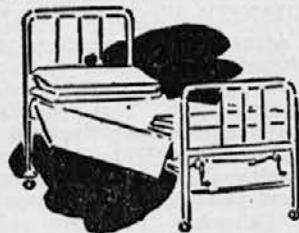
All our members wish a speedy recovery to Mrs. Jean Strehar, who has been absent from the last few meetings because of illness.

The members are requested to attend the September meeting, as plans will be started to have some form of entertainment in October.

MARY HABJAN, rec. sec'y.

What You Buy With WAR BONDS

It's not a pleasant picture to contemplate, but War calls for "blood and sweat and tears." And the Army Medical Corps, with its efficient nurses and its volunteer Red Cross "Angels of Mercy," needs thousands of surgical beds for field and base hospitals on every front.

These beds cost approximately \$22 each. They are the latest thing in modern hospital beds, with elevating springs. In some instances surgical cots are used in temporary field hospitals and there is a folding bed which may be used in ambulances. Your purchase of War Bonds and Stamps can buy many of these beds for the Army. You'll sleep better if you know our boys have every hospital comfort. Buy War Bonds every pay day. Invest ten percent of your income.

U. S. Treasury Department

Selected by Emma Shimkus:

Fashion News

It's no trick to keep in style with the full slim looking dirndl dress. Trimmed with grosgrain ribbon in the same color it has the right look. Dirndl skirts are scoring a big triumph either with pouch or slashed pockets, and are causing a lot of excitement when teamed with the new side buttoned jersey shirt.

Wool gabardine frocks appear in many unusual color combinations. One that wears well under a brown coat is made of deep green wool with the front part of the waist made of chamois colored corduroy. A nice thought to keep in mind if you find a remnant that does not have the required amount of material in it, to make the dress of one color.

Jumper dresses help the budget, and one made of brown jersey will go right to your heart. Remember to wear it with a lime green blouse.

Black dresses are lavishly trimmed with soft shimmering sequins.

A Jacket Dress answers all the fashion questions. It's new, smart and young looking, and almost a whole wardrobe in itself. Colors most popular are black, pine green, violet blue, cinnamon tan, brown, or sand color.

Violet blue takes on a new air of smartness with cinnamon colored accessories. And for smooth harmony add a touch of cherry red to an all brown ensemble.

Cotton sweaters to take the place of wool garments, are made with convertible necklines and team with the 1942 boyish made plaid jackets.

There is fresh gaiety in the fingertip length coats made of black velveteen with turquoise blue lining.

The beret is the current favorite for your choice of a fall hat. Whether you are young or old there is a beret on the market for you. Some lie flat on your head, while others push back to take care of your pompadour. A few berets are small, but many are large and carefully draped into flattering shapes.

Sequin butterflies, rhinestone clips, satin covered buttons, feathers, and velvet bows are just a few of the suggestions for ornaments to be used on these popular hats.

Bike days are here, too, and so we find clothes appropriate to wear while pedaling along on highways and city streets. Longer shorts and shorter culottes are taking place of slacks. The proper underclothes for these sport garments is the brassiere attached to shorts.

Solid cologne is easy to carry around in your purse or to keep in the top drawer of your desk if you work in an office. The fragrance is lasting and it

is greaseless. After a trying day rub a small amount on your arms and at the base of your ears. It gives you relief from that tired feeling.

PHRASES IN CONVERSATION

Disagreement or Doubt

I hardly think so.

Are you sure about that?

I don't follow you.

I'm not sure I understand.

I can't see it that way.

I'm sorry to disagree.

It doesn't look so to me.

Responses

Perhaps you're right.

Let me think it over.

I like the way you put it.

You always do something original.

Do go on; what happened?

Then you agree with me!

I'd love to hear about it.

I hadn't thought of it that way.

What a jolly way to travel!

You certainly made no mistake.

URNA NEŽIKA

LOOK

I'm all done with dames, they cheat and they lie;
They prey on us males to the day that we die.
They tease and torment us and drive us to sin—
Say—Look at the blonde that just came in.

City Siren—You're certainly bashful, my man. You drop your eyes when I gaze into them.

Country Fellow — Bashful, nothin', I'm looking at your legs.

I Don't Show

A small girl was pounding away on the settlement piano, when the head worker entered. The little girl paused and glanced uncertainly at the lady, who nodded and said:

"Keep right on playing, Annie, if you are sure your hands are clean."

"I'm careful, Miss Emily," answered Annie, with a contented sigh. "I'm using only the black keys."

Love starts when she sinks in your arms and ends with her arms in the sink.

Father: "Who broke that chair in the parlor last evening?"

Daughter: "It just collapsed, all of a sudden, father, but neither one of us was hurt!"

Tenderfoot: "Say, do you know what they do with the holes in stale doughnuts?"

First-Class Scout: "They break 'em up and use them to stuff macaroni."

Kindness adds sweetness to everything. It is kindness which makes Life's capabilities blossom, and paints them with their cheering hues, and endows them with their invigorating presence.

Juniors' Page

MONTHLY MESSAGE

Albina Uehlein,
President Juvenile
Department

DEAR JUNIORS:

Looks as if school is here already, and it doesn't seem but only a couple of weeks ago that I wrote of picnics and vacations! How time does fly! At least we have a consolation of knowing that we'll have some more warm weather before winter because the fall is one of the most beautiful seasons of the year.

The Juniors of Lorain had a wonderful gathering at their last meeting when the officers of the senior branch met with them and all enjoyed games and refreshments. Let's all come in such big numbers so that we can all have gobs of fun.

The Tekakawitha Cadets of Pueblo, Colorado, are an active group and are "rarin to go" as they say. Why not all follow in their footsteps? They are a good example of an interesting group.

Well, did everyone meet their friends at the annual Field Day at Euclid Beach Park last month and also renew their acquaintances? Everyone enjoyed the games and dancing that took place and we are already looking forward to the next one.

How's our Defense Program coming along? Seems as if the juniors are all buzzing around like bees trying their best to do their part. Just remember that all of you will be rewarded in some way or other for doing your part, so try hard to do all you can. Freedome means a lot!

Bye now and I'll be with you next month again.

CALLING ALL SWU JUNIORS!

Vacation days are over and I know all the juniors are ready to start fall activities with a determination to make the most of everything.

I have been thinking a great deal about the fall work and I believe that there won't be much trouble to create new interest because you are all ready to help me. Remember that a big job can best be done if everyone does just a little bit. That way all of us have a part to do and we do not get tired so quickly and the results are also pleasant.

Do you know that now is a good time to organize a junior drill team or renew practice of your old one? No doubt you have read the wonderful reports from juniors of Nos. 3, 10, 14, 15, 21 and 25 where they have drill teams, baton twirlers, dancing groups and also drum-majorettes. It would be great if the juniors in every branch of our Union would get enthusiastic

about organizing a new drill team, we know you would have a lot of fun taking part in the different parades, processions and other big events that come up from time to time in your town. It is impossible to do big things in a hurry, that is why it would be remarkable if the officers of our adult branches would pave the way for our juniors and offer their help wherever needed. We could really have so much fun together!

And this isn't all, for if we would have our juniors organized in teams, many things could be done in our communities in war efforts. Everywhere, these days, they are trying to organize teams which will go from house to house and salvage all metals, rubber, fats and greases and other things that the government needs so badly these days. It is so easy for juniors to do these chores for Uncle Sam, and believe me, it would be one of the most effective, patriotic duties that you could offer to your country.

Do not be idle and let your neighbor do everything or expect your friend to do more than you would do yourself, because that is un-American. We have no members in our Union who would hesitate to join the army on the home front.

I shall be expecting enthusiastic reports from the juniors regarding the progress you are making in this respect.

A. N.

Your editor is very anxious for new reports and other items of interest for the Junior's Page. Remember, there is a reward for all good juniors in the form of war stamps. Start being a regular contributor and your stamp book will soon be filled. Mail all your articles, poems and jokes to the Zarja office:

1135 E. 71st St., Cleveland, Ohio.

LITTLE THINGS

"Aw, it can't make any difference if I leave a little bit of meat and potatoes," complained Mary when her mother told her she shouldn't waste food by taking too much at a time.

"Look here, Mary!" said her father. "Today times are serious and we must all save on everything. Tell me, Mary, how many people are there in the United States?"

"I don't know, but I guess about a hundred twenty-five million," said Mary.

"That's near enough for our purpose. Now suppose every one of those people should waste one small potato every day, and one small piece of meat like that which you are leaving on your plate. Can you imagine what that would be?"

"Gee, dad, a hundred million potatoes! Why, that would be more than we could stack in our whole house!" Mary gasped.

"Yes, I'm sure it would. But, not only that, it would be enough to feed a lot of people for a long time. Now, you understand, don't you, that farmers are important to our winning the war because they raise the food that we eat? How many farmers do you think

it would take to plant, raise and dig that many potatoes?"

Mary shook her head. It was too much for her to imagine.

"Well, Mary, just remember that every other person in this country has a right to do it, just as you can if you want to. If they all did it, then we would need just that many more farmers, and we aren't going to have that many more farmers. But if every person is careful to waste nothing, to use everything to the best possible good, then we will need less of everything, and we can save all that is left over for the time when the farm boys will be in the army and other people who used to work on farms will be working in other places. Can't you see that we must save in order to protect ourselves for the future?"

Mary looked at her plate and turned to her mother and said: "I'm sorry I answered like I did, mother. But now I understand better why you wanted me to either eat the food or not take so much of it."

CHANGE OF DIET"

First moth: "I see by the paper that we are going to have a change of weather."

Second moth: "Oh, I'm glad you told me. I'll have to stop eating that spring coat and find a winter one."

Auntie: "What's wrong, Bobby? You look mournful."

Bobby (just after dinner): "That's right. I am more'n full."

I WANT TO BE A FRIEND OF YOURS (Song submitted by a No. 25 Junior)

I want to be a friend of yours,
M-m-m and a little bit more,
I want to be a pal of yours,
M-m-m and a little bit more,
I want to be a little flower
Growing at your door,
I want to give you all I've got
M-m-m and a little bit
M-m-m and a little bit
M-m-m and a whole lot more.

ORGANIZE A "COMB BAND"

Ask several of the members to join in forming a Comb Band. Each member of the band folds a piece of writing paper over a comb. This comb is then placed flat against the lips and sung through. Impossible to describe, but try it and you'll soon work it out and your band will win loud applause as it plays "Columbia, the Gem of the Ocean" and other patriotic tunes.

HAPPY BIRTHDAY-

September 15th is Rev. Milan Slade's birthday. Supreme officer Mrs. Mary Lenich will celebrate her day on September 7; Mrs. Josephine Seelye, alternate officer will celebrate on September 28th and Mrs. Dorothy Meister, member of Youth and Recreation Board on September 14. Many happy returns!

**BRIEFS TAKEN FROM THE MINUTES OF THE BOARD
OF DIRECTORS SEMI-ANNUAL MEETING HELD
IN JOLIET, ILLINOIS, JULY 27-29, 1942**

The Board of Trustees upon examination of records highly praised the fine order in which they found the books of the secretary, treasurer and managing editor. A complete report on the finances was published in the last edition on pages 290 and 291.

Total income, the first half of 1942, was \$19,482.86, and the disbursements amounted to \$13,033.12, making a balance of \$6,449.74 for the first six months of 1942.

The campaign for new members brought the Union 1,035 new members. Mrs. Agatha Dezman and the advisory committee with the active workers among our branches deserve most sincere appreciation from all of us. No. 20, Joliet, and their diligent worker Mrs. Terlep are in first place.

New Campaign. October first is the date set for the opening of the new campaign for members. It will close March 31, 1943, thereby giving the secretary ample time to make a complete report on the results before the next National convention which takes place in May, 1943, at Pittsburgh, Pa.

The campaign will be managed by the Publicity Committee of which editor Albina Novak is chairman. The committee will seek assistance from all the drill teams and other educational clubs of the branches.

Campaign Awards. Individual workers will receive the beautiful emblem brooch for securing three new members. Two dollars in cash will be paid for every five new members. The winner will be awarded the distinguished title of "Convention Queen" with traveling expenses paid to and from the Convention during which there will be a special coronation program and the "Queen" will be officially presented. The next six winners will each be given the title of "Princess" and will receive special recognition if present at the Convention.

Branch Awards. First prize will be a beautiful trophy and ten dollars in cash; second prize \$7.50; third prize \$5.00 or charter.

Honor Degree. The campaign workers are classed in three honor degrees. First degree are workers who have 200 or more new members to their credit. Second degree are workers with a hundred or more members on their record, and third degree are workers who secured more than fifty members during the history of the organization. Supreme secretary will submit the standings of all workers for publication in one of the coming editions.

Investments. Another four thousand dollars is to be invested in War bonds, thereby making a total of twenty thousand dollars purchased by the Headquarters. It is highly recommended to all branches to purchase as many bonds as their funds allow.

National "Zveza" Days. The Directors complimented Colorado branches on uniting for a National "Zveza" Day which was held in Pueblo, Colorado, on Sunday, June 21, 1942. It is hoped that it will be an annual event.

On July 26th, the Illinois branches, namely Nos. 2 and 20, sponsored the Pilgrimage to the Shrine of Our Lady of Lourdes in Lemont, Illinois. The attendance was very good in spite of the shortage on traveling facilities.

Minnesota held the second annual "Zveza Day" on Sunday, August 16, 1942, at Ely, Minnesota, at which time the main attraction was the outstanding drill team of No. 23, known as the Northland Cadets.

August 29th, the Cleveland drill teams and branches sponsored their sixth annual Field Day and competitive drill work for all SWUA drill teams.

Jugoslav Relief. A total of \$1,029.85 was contributed by branches for the Jugoslav Relief, Slovenian Section up to June 30, 1942. A thousand dollars from this amount, plus two hundred dollars from the Headquarters, making a total of \$1,200.00 was taken to Mr. Leo Jurjevec, treasurer of the Jugoslav Relief Committee. Branches are urged to continue sending their contributions to our Headquarters.

It was decided that our Supreme President is the offi-

cial representative of our Union at all Jugoslav Relief meetings, also those of political nature.

We are to suggest to the Jugoslav Relief Committees that a National Jugoslav Congress be called in the near future and steps be taken to the proper authorities in regard to instituting a united Slovenia after this horrible war and that we want America, England and Russia to help our people in Jugoslavia redeem themselves from the persecutions and tyranny of Germany and Italy.

Red Cross. Editor Albina Novak who is in charge of the promotion of interest among the members for Red Cross work explains that satisfactory work has been thus far devoted to this great institution and she hopes that it will not be too long before the goal of a thousand dollar fund is reached and mailed to the National Red Cross office in Washington, D. C. The fund has \$658.25 up to July 1. She will also mail questionnaires to all branches on Red Cross activities and thereby have a complete record of the great work being done by our members throughout the nation.

Supreme President reports that an invitation was received by the Headquarters to be present at the reception of King Peter of Jugoslavia which was held in Washington, D. C., during his visit in June. Mrs. Prisland was in Colorado at the time and it was impossible for her or other officers to attend. A letter of greetings was sent to the King which was acknowledged by the Jugoslav Legation in Washington.

Supreme President explains several incidents which occurred during the recent months which were settled with the best of understanding.

Slovenian Song Book. The Directors considered it a nationality duty to do something about keeping the Slovenian language alive as long as humanly possible. Since every Slovenian loves Slovenian songs, it was decided that song booklets with Slovenian text be published in the near future, thereby spreading somewhat of an interest among the younger generation for our mother tongue.

Greetings were received from Mrs. Frances Raspet, Supreme Vice President of Pueblo, Colorado. Supreme Vice President Mrs. Frances Rupert of Cleveland, Ohio, pleasantly surprised the members and officers with her visit at the Headquarters during the meeting.

It was decided that an annual award, such as paid to the drill teams be also given to the singing clubs of the Union providing they always appear as SWU members thereby promoting our cultural program.

Changes to the By-Laws which will be recommended to the coming convention for approval were discussed very thoroughly. Supreme President is to prepare and revise the By-Laws accordingly for the Convention.

The meeting was closed with prayer and words of appreciation to the Board members for the co-operation and wishing of good health by the President.

A. N.

On page 360 of this issue is a coupon which will release our obligation in mailing more than one issue of Zarja to families where there are more members at the same address. Please mail coupon with name and address to Zarja office.

For important information on your government order the

**SLOVENE - AMERICAN
CITIZENS' HANDBOOK**

Price 50 cents

Arranged and for sale by

LEO ZAKRAJSEK
302 East 72nd Street

New York, N. Y.

USE LESS SUGAR TO CAN FRUITS NO WIN SEASON

Part of the fruit canning season is over. You will have made your jams and jellies with the small early fruits—the strawberries, raspberries, currants and blackberries. Perhaps the abundance of fruit was too tempting and you used more of your sugar allowance than you planned.

Now the remaining fruits for preserving will be coming along shortly—peaches, plums, pears, crab apples. You will still want to put up as near your regular quota as you can, so perhaps a few reminders of ways to do this on a limited sugar ration will be appreciated. Most of these suggestions come from the United States Department of Agriculture, and are the result of careful research into the problems at hand.

Stretch Your Sugar

One of the easiest ways to stretch your sugar allowance is to use the smallest amount of sugar suggested in the recipe. You will find that many recipes call for $\frac{3}{4}$ to one part of sugar to each part (by measure) of fruit juice. Where this choice is given, use always the smallest amount. Even where the recipe definitely states equal parts of sugar and fruit, $\frac{3}{4}$ as much sugar can be used with good results.

In making jellies, you will get good results by substituting honey and corn syrup for part of the sugar. You can use honey for up to $\frac{1}{2}$ of the sugar called for in the directions. With corn syrup, replace only $\frac{1}{4}$ of the sugar called for. An important thing to remember is that when either of these substitutes are made, the mixture should be cooked slightly beyond the jelly stage.

Measure by Weight

If your family likes preserves, you can make a very satisfactory product for them by using $\frac{3}{4}$ pound of sugar to every pound of fruit. In making preserves, the sugar is measured by weight rather than cupfuls. One pound of white sugar is about two cups. Fruits, of course, vary in weight, so that it is difficult to say exactly what any given fruit will measure in cupfuls, but for general use you can count on one pound of freshly prepared fruit to measure three cups. And by a little simple arithmetic, you will find that $\frac{3}{4}$ of a pound of sugar is $1\frac{1}{2}$ cups. When sugar is short, don't use any more than this. In fact, good preserves may be obtained by using only one cup of sugar to three cups of fruit. Made this way, preserves will still have a fine fruit flavor, although the syrup will be thinner than that to which you have been accustomed. Fruit preserved in this way must have extra caution used in the sealing—it must be very tightly sealed.

This recipe for peach butter will be enjoyed by all the family during the winter months to come—and it's easy on your sugar supply.

Peach Butter

Wash firm ripe peaches. Peel them, or rub with a cloth to remove the fuzz. Remove the seed, and cook the peaches until soft, in their own juice if possible or in just enough water to prevent them from sticking to the kettle. Press the cooked peaches through a sieve,

measure the pulp, and for each cup of pulp add $\frac{1}{4}$ cup of sugar and $\frac{1}{4}$ cup of honey. Or you may use $\frac{1}{2}$ cup of honey or $\frac{1}{2}$ cup of maple sugar, and no white sugar at all. (In this case, you must be prepared for a slightly darker color and a different flavor than if sugar is used.) Boil the mixture rapidly until it is thick, and pour it into hot clean jars. Seal jars according to the type of closing used, and process 10 minutes in a hot water bath.

Orphans of Life

by Miss Mary C. Miskulin

THE period immediately following the Treaty of Vienna was not one of prosperity or one of national happiness for England, as the expenses of the war had expanded the national debt enormously and taxes were as a consequence greatly increased; and the poor were heavily laden. The coming of peace threw the soldiers and sailors out of work. The corn laws and import duty on wheat, prevented its importation and therefore kept the price of food high. Two or three bad successive seasons made the price rise still higher. Not as many goods could be shipped as hitherto, now that the ships of other countries could sail on the seas, and commerce and manufacturing suffered correspondingly.

As in the past, this difficult period focused attention to the old abuses in the functioning government, which to a great extent had been either forgotten or neglected, lying dormant under the pressure of war. Again, agitation began and a party of radicals was organized which revived the cry for the immediate reform of parliament. The lower classes became most violent; broke out in riots; held mass meetings; formed societies, and even gathered arms and drilled.

In parliament where the Tory Party was in overwhelming majority its leaders true to party policies were opposed to reforms of any kind. The French Revolution had just passed and they feared that reforms would lead more and more toward such an overthrow in England. Safety was to be had in resistance to any change and the maintenance of conditions just as they were—without change. When agitation became more widespread the government acted to forbid seditious meetings, suspended the writ of habeas corpus for six months, and provided for the speedy trial of violators of the peace. Popular writers were persecuted for expressions used in their writings, and every repression was practiced.

A huge meeting was summoned by the leaders of the reformers in Manchester to listen to addresses by popular speakers. The major and justices of the peace declared the meeting illegal and prohibited the holding of it. The leaders, however, determined to proceed notwithstanding the ban. On the appointed day an immense crowd gathered in the city's park.

Among those who arrived was Dr.

John, a remarkable personality, who impressed all those with whom he came in contact. A tall man, blonde, with beautiful blue eyes reflecting intelligence and brilliancy; however, they reflected a child-like expression of kindness and goodness. Among his friends he was known for his unusual intellectual capacities, having a living aptitude for natural sciences and was the living embodiment of the temperament of a gifted scholar. However, the securing of the necessities of life obliged him to practice medicine; still, he continued such research as his means permitted. In search of plants and animals necessary to his experiments, and this habit, as well as his love of Nature, gave him a marked preference for country life.

His father had married an American girl from whom he had garnered some of his pronounced political convictions. Temperamentally he was an idealist; but he embraced with ardor all those doctrines which would better conditions for his fellow man. His wife, Claire, daughter of a prominent manufacturer, whose fortune had been reversed; accepted with tranquil courage the precarious conditions which life had to offer and gave proof of a deep devotion, as she made life easier for her husband, by her activity and good will. They lived in a modest little house of ancient construction half concealed amid the verdure of a country garden. Life was peaceful and complete there. They brought with them some of the peacefulness of the country-folk to the city park that calm and beautiful morning. But despite the fact that no special act was committed or seemed likely to be committed, the magistrates summoned a considerable military force and were determined to enforce their prohibitions by the arrest of the speakers. The crowd sensed something was amiss, but they proceeded quietly, listening with intense interest until some constables were ordered to make their way through the crowd to the speakers' stand. The quietude was broken by the jeering and jostling of the disturbed peoples, whereupon the magistrates lost their heads, shouted: "Ride them down!", ordering the cavalry to trample upon the crowd. The result of their charge were several dead and many more wounded.

Dr. John and Claire after the tumult subsided attended to those in need, working relentlessly. They proceeded late that evening to their quiet home stopping at the Widow's to tell her of the incident and that her beloved son was one of the victims.

"And he was destined to accomplish so much with that brilliant mind, only—" and Dr. John paused in confusion at the futility and uselessness of all that had transpired. Such was the obituary of those that died in vain.

The unnecessary and violent action of the authorities aroused much anger in the country. On the other hand, the prince regent and the minister sent messages of exaggerated praise to the magistrates and military officers concerned in the affair, while parliament immediately passed still more repressive laws. For a time it seemed that

the country was divided against itself—the mass of people on the one hand who were demanding reform, and the governing classes who were determined to silence their clamor.

The violence of the agitation became somewhat less as time passed, as more liberal measures came under prime minister Canning, as acknowledgement of independence of the Span-given, and as liberalism popularizedish colonies in America was readily the government.

Yet, all this did not appease nor quench the fire of the fierce flame of wrath born in the breast of Dr. John on the day of the massacre.

He became one of the most enlightened of men who attempted to bring about reforms and as he went about his daily work he incited those with whom he came in contact with some of his beliefs. Efforts had long been made to obtain a reduction in punishment for small offenses, and at this time the ministry gave its full-hearted support. Hitherto, misdemeanors of the most petty character were punishable by death. Picking pockets if the value of what was taken was as much as one shilling, shop-lifting if the article stolen was of the value of five shillings, sheep stealing, forgery, counterfeiting, and a great many other offenses of all descriptions were by law punishable by death.

This severe code drew no distinction between a slight offense as petty thieving and such a horrible crime as murder. The smaller offense was punished by hanging and the greater one could not be punished to a greater degree. So unreasonable and so harsh was the system that juries often declared culprits innocent directly in the face of the evidence of their guilt, or declared very valuable articles worth less than five shillings, rather than inflict such a heavy punishment for a slight crime. Punishment was uncertain; crime and its punishment were certain. Hangings at Tyburn in London and at corresponding places of execution in other towns were a frequent occurrence, and attendance at them was a common and demoralizing form of diversion for the populace.

Some of these evils were removed soon after the abolition of the slave trade which was later followed by reforms in the field of religious toleration.

"Catholic emancipation," had long been recommended by the more liberal members of the ministry and of parliament; but it was still strongly opposed by the stricter Tories and the King. The "Catholic Association" was formed in Ireland under the leadership of Daniel O'Connell, a Roman Catholic lawyer and a very powerful orator. Without actually violating the laws this association with branches all through Ireland, kept up an active agitation, drawing repeated petitions to parliament and holding meetings where addresses were given by O'Connell and other leaders.

In 1828 when a special election for a member of parliament from the Irish county of Clare was to be held, the Association decided to put up their pres-

ident, O'Connell, as a candidate against the man favored by the ministry. Thirty-thousand peasants attended the election without disorder, without threats, with discipline, with a unanimous determination to win their way. The only reason the voting farmers were orderly was because they firmly believed that their leaders were about to obtain their political emancipation. However, they would have been just as willing to obey orders, if these orders had been to fight to gain their ends. The English ministry realized this and perceived that they must either give them the representation demanded or to be called upon to overcome another Irish rebellion. They chose the former alternative.

On the eve of the election a second son was born to Dr. John and Claire, and they named him Daniel after the liberator Daniel O'Connell; the eldest having been named after the doctor.

After the death of the king, who had been a man of low principles, dissolute habits, always deeply in debt, and taking little part in government except to interpose his influence in opposition to reforms; parliament was dissolved and there followed a critical period of decisions and indecisions. There were internal disruptions and sympathy toward the French people, victims of the Revolution, rose to a high fever. Popular associations were formed, riots broke out, and attacks were made upon men who were prominent in their opposition to reforms. For a time the country stood on the brink of war.

Dr. John in writing of this period to a friend wrote in part:

"Orphans of life are those unfortunate of us regardless of race, creed, nationality, and religion, who have been conceived in the womb of uncivilized civilization; born in unwanted want and poor poverty; nursed on the soured milk suckled from the breast of man-made laws and institutions; baptised in the unholp and unclean waters of prejudice with temptations lurking in their bottomless depths; cradled and lulled to sleep, closing their eyes to all that is good; weaned from wholesome living; teething on all that is vicious; nourished on such reforms as vitaminize a selected few; growing, communing, confirmed, married, aging being anointed, dying, being buried in squalor and contemptability; begetting others like themselves; living a wholly lifeless life divorced from stability of purpose."

The Reform Bill was forced by the people, led by a group of liberal ministers, upon a reluctant House of Commons, and opposing House of Lords and a king who would have refused to sign it if he had power to do so. It was the political unions, the mass meetings, the petitions, the popular and common excitement, and even the riots, and above all the unyielding fight of a united people for a united purpose that obtained the passage of the bill and removal of the yoke of oppression. The quiet, unassuming nature, and the will of a foresighted people as Dr. John ever-flowing under the waves of oppression like a quiet stream won and calmed the tumult.

A short time later Dr. John accepted, with his wife's encouragement, a post in Bengal which many suspected was given him because of his reformatory tendencies and mainly because he was considered a dangerous influence to those who would get ahead at the cost of the people's welfare. However, he accepted the offer primarily as he felt that he could accomplish a great deal among a needy people. He knew the annals of Bengal to be stained with blood and that the long list of Muslim kings contained the names of monsters of cruelty steeped in stagnant administrations, also other rulers to be welcomed as deliverers and who were described in popular poetry as gods who came down to earth to punish the wicked Brahmins.

Upon his arrival he found the English had poor information concerning their subjects. He met with inadequacy and ineffectiveness everywhere. A long and ill-conducted campaign against the Burmese was in progress. Fighting was being resorted to, mostly of the jungle variety, in which the regular troops lost much of their technical advantage.

Since both the policy of friendship and the policy of guidance had proven ineffective, the last resort was the policy of annexation. With the formation of a regular system of government, with the improvements which the needs and circumstances of the other British provinces introduced into the system devised by Cornwallis for Bengal, with the growing knowledge of the customs and the life of the people, with the increasing activity of missionary effort, with the formation of the educational policy; large and influential classes in England began to hold that India would benefit by every extension of British territory. Therefore, the dislike with which all annexations had been regarded did not wholly vanish but unquestionably began to abate.

He saw victims of deplorable existing conditions housing souls in dehydrated bodies, flesh growing wrinkled, sullen eyes, noses pinched, sunken cheeks, prominent cheek bones. Among others he found a growing mental depression, langour, and malaise; preceding the characteristic manifestations of the man-eating disease, leprosy. Patients lost all semblance of their former selves, presenting a terrible and repulsive picture of disfigured humanity. After the healing some possessed deformed stumps of the hands and feet as a mark of the dreaded disease. Oddly enough, many did not die of the disease but most often died from lung, kidney, or intestinal complications. Thus, Dr. John, at an early stage found that his work not only made it necessary to combat diseases—be they cholera, leprosy, plague, or malaria—but also to overcome dissatisfaction, economic discontent, want, and misery brought about through discord and the continual battle of the two civilizations at variance with each other.

Every autumn at the "Dasara" festival, the auspicious time at which to begin a campaign, the thugs would

meet in bands ranging from a dozen men to a large company, conduct their thieving activities over a great tract of country, and return about the beginning of the next hot weather to their homes, where they usually followed some ostensible occupation. These bands were elaborately and well organized. Some among them were chosen as spies to precede the rest to find travelers with valuables; some were appointed to prepare graves for the intended victims near the place designated for their murder; others, more expert were picked to strangle the victims with a handkerchief—only on rare occasions was any instrument used. The thugs plied their work under the special protection of the Hindu goddess Devi. At the beginning of each campaign appropriate ceremonies in honor of the goddess were held, the omens carefully studied to see if proving favorable; the traveler was regarded as delivered over by the goddess to death, and the thugs believed if the selected one were not killed the goddess would never again be propitious. The customary process was for the band to mingle, as by accident, with travelers selected by the spies; the place of murder would be selected and the grave-diggers sent ahead; when nearing the place designated the thugs would distribute themselves so that stranglers would be posted beside each victim, and on the appointed signal all would be put to death.

They seem to have been regarded with resigned fatalism, by the populace, like the famine or cholera, to be feared, to be avoided, but not to be resisted, or witnessed.

The rulers were engaged in constant intrigues which were hostile though generally thought not in themselves dangerous. Insurrections broke out and the task, therefore, for such men as Dr. John was not merely of reforming the government, taking care of those in want and sickness, but the

more delicate one of reforming the practices of men bred in the traditional methods of corruption.

A governor was appointed who when drunk would threaten to torture and behead the whole population of the town. One day there chanced that a British barque ran aground near the town. The pilot jumped overboard and swam ashore. The governor accused the captain of throwing the pilot overboard, detained him and the crew for eight days, and fined him. In another instant a lascar died on board a British vessel on the day she anchored on the outskirts of the town. The governor accused the captain of murder, threatened to behead him, detained him for three weeks, and in the end fined him an exorbitant sum. A ship was sent to request the removal of the unjust governor and that compensation be given for the two English captains who had suffered as a consequence of his exactions. Due to misunderstandings in this event a wider breach was constructed between the two diverse peoples.

Dr. John foresaw that the foreign government was no longer content, as it once had been, to leave affairs to follow their traditional course, that it was being driven forward by ideals and purposes unquestionable by the modern world but strange, dubious, and alarming in the eyes of a people belonging to the world of the past. The British government was by its western outlook, bound to give a series of shocks to the world of Hinduism, which was bound to react sharply and convulsively to their external impulses.

India was afflicted by a great number of causes making for unrest and uncertainty; schools and mission-houses, the maintenance or disgrace of undesired widows, family bitterness over conversions, none of these conditions in themselves were likely to produce more than a sporadic movement; but collectively they gained momentum toward alarming possibilities.

The civil population could not bring about an outbreak since it lacked organization being divided as to race, creed, and sects; however, the Bengal army had for years stood on the brink of mutiny.

One day in January a low-caste lascar employed at the Dum-Dum arsenal demanded the use of his water-vessel from a high-caste sepoy. The latter refused with disgust. The lascar then taunted him with being already defiled by the cartridges which, he declared were greased with the fat of the sacred cow. The story of the incident ran through the army like wild-fire. A new version, that the grease contained pig's fat, was used to excite the Muslim sepoys; men began to refuse to touch the cartridges; and it was rumored that the government had laid a plot to destroy Islam and Hinduism at once. Disorder followed. Huts were fired. A punishment parade was held. The delinquents were stripped of their uniforms, fettered, and imprisoned under a sepoy guard. The next evening a regiment of native cavalry broke into open mutiny. They broke into the jail, released the prisoners, and were joined by others of the native infantry. European officers were cut down, houses fired, bazaars looted, and the sepoys in confusion and alarm marched off along the Delhi road. For two years the evident unrest continued; finally, to settle in the light of an armed truce.

Thus, during these many turbulent years Dr. John found himself struggling between two civilizations.

The people remembered his many years of labors as the work of a man who in this strange land had amid shhhhhhooorrrr I etaoin shrdlu cmfw discord brought harmony, attempted to answer unkindness with kindness, and thied to ease the uneasiness of a troubled people.

His sons, however, remembered that he always advised them "to always remember to be as parents to the orphans of life."

NOVE ODRASLE ČLANICE V JULIJU, 1942 NEW ADULT MEMBERS IN JULY, 1942

Podr.	Ime nove članice	Ime agitatorice
3	Clemens Mollie	Frances Raspet
3	Germ Mary	"
3	Grebenc Rose	"
3	Gruden Mary	"
3	Lukanick Johanna	"
3	Mesojedec Olga	"
3	Okey Mary	"
3	Perko Christine	"
3	Roger Frances	"
3	Starr Theresa	"
3	Zakrasick Angela	"
41	Ermakora Mildred	Mary Jane
41	Prisel Mary	"
41	Navoda Theresa	Ella Starin
41	Potočnik Louise	Anna Grajzar
41	Russ Lillian	"
41	Stakich Anne	"
63	Jelnikar Mary	Martha Popovich
63	Simsick Mary	Angeline Modic
63	Tanko Jennie	"
78	Fink Mary	Rose Champean
86	Urbick Lucy	Mary Roberts
87	Skerjanec Emma	Angela Skerjanec
87	Vidmar Elsie	Mary C. Dolgan
95	Perpich Frances	Catherine Kovacevich
95	Perry Lillian	Agatha Mesin

NOVE MLADINSKE ČLANICE NEW JUNIOR MEMBERS

Podr.	Ime nove članice	Ime agitatorice
3	Medved Audrey Ann	Mary Kocman
3	Perko Shirley Mae	Margaret Kozjan
3	Gorsche Barbara Jean	Antonia Miklich
3	Miklich Betty Lee	"
3	Mutz Matilda	Matilda Mutz
3	Clemens Rose Marie	Frances Raspet
3	Mesojedec Erma Jean	"
3	Mesojedec Joan	"
3	Mramor Patricia	"
17	Fierst Sylvia	Marie Floryan
17	Bojantz Janet	"
17	Bratanic Emily	"
26	Siljak Anna	Katherine Sneller
26	Siljak Helen	"
28	Strauss Dorothy	Mary Bracco
28	Strauss Helen	"
28	Strauss Rose Marie	"
41	Prisel Eileen	Mary Jane
49	Kapudja Betty	Mary Kapudja
49	Mihelich Dolores	Rose Mihelich
63	Simsick Joan	Angeline Modic
63	Svigel Virginia	"
87	Perko Virginia	Bernadine Ursick
87	Ragulsky Dorothy	Caroline Petros
91	Lonack Barbara	Mary Lonack

FINANČNO POROČILO S. Ž. Z. ZA MESEC JULIJ, 1942
Financial Report of the SWUA for the month of July, 1942

DOHODKI:

Št.	Podružnica	Mesečnina		Družab.		Zarja		Razno	Skupaj	St. članic		
		Redni	Mlad.	Prist.	članice	članice	Redni			Redni	Mlad.	
1	Sheboygan, Wis.	\$ 44.50	\$ 1.10	\$ —	\$ —	\$.10	\$.10	\$ 45.70	178	11		
2	Chicago Ill.	79.85	1.20	—	—	—	—	72.15	287	12		
3	Pueblo, Colo.	54.85	4.70	—	—	.10	—	59.55	234	47		
4	Oregon City, Ore.	9.50	—	—	—	.10	—	9.60	39	—		
5	Indianapolis, Ind.	36.75	1.70	—	—	—	—	38.45	150	17		
6	Barberton, Ohio	53.50	.80	—	—	.30	—	54.60	214	8		
7	Forest City, Pa.	41.25	.60	—	—	.10	.10	42.05	166	6		
8	Steelton, Pa.	—	—	—	—	—	—	—	83	—		
9	Detroit, Mich.	15.75	—	—	—	.10	—	15.85	64	—		
10	Collinwood, Ohio	161.75	7.50	—	—	.10	—	170.10	649	75		
12	Milwaukee, Wis.	99.65	2.50	—	—	—	—	102.40	396	25		
13	San Francisco, Cal.	46.00	.30	—	—	—	—	46.30	184	3		
14	Nottingham Ohio	109.85	5.40	—	—	.10	.40	.20	115.95	440	54	
15	Newburgh, Ohio	100.70	6.60	—	—	—	—	107.30	403	66		
16	South Chicago, Ill.	58.65	1.70	—	—	—	—	60.35	234	17		
17	West Allis, Wis.	45.25	1.90	—	—	—	—	47.15	181	19		
18	Cleveland, Ohio	26.25	1.20	—	—	—	—	27.45	105	12		
19	Eveleth, Minn.	40.00	1.30	—	—	.20	—	41.50	162	13		
20	Joliet, Ill.	154.50	10.60	—	—	.50	—	165.60	623	106		
21	Cleveland, Ohio	33.50	1.10	—	—	—	—	34.60	134	11		
22	Bradley, Ill.	7.25	—	—	—	—	—	7.25	29	—		
23	Ely, Minn.	77.25	3.60	—	—	—	—	80.85	303	36		
24	La Salle, Ill.	53.25	3.40	—	—	.10	—	56.75	214	34		
25	Cleveland, Ohio	275.70	7.20	.75	.50	—	—	284.15	1,094	72		
26	Pittsburgh, Pa.	49.50	1.40	—	—	—	.10	51.10	196	14		
27	North Braddock, Pa.	22.75	.30	—	—	—	—	23.05	91	3		
28	Calumet, Mich.	29.75	1.90	—	—	—	—	31.65	119	19		
29	Brownsville, Pa.	10.50	.30	—	—	—	—	10.80	42	3		
30	Aurora, Ill.	10.40	.50	—	—	.10	—	11.00	44	5		
31	Gilbert, Minn.	31.15	—	—	—	.40	.25	31.80	126	—		
32	Euclid, Ohio	47.75	1.70	—	—	—	—	49.45	191	17		
33	New Duluth, Minn.	18.25	.70	—	—	—	—	19.45	73	7		
34	Soudan, Minn.	9.00	—	—	—	.30	—	9.30	39	—		
35	Aurora, Minn.	22.75	.20	—	—	.40	—	23.35	91	2		
36	McKinley, Minn.	6.50	—	—	—	.10	—	6.60	27	—		
37	Greaney, Minn.	12.75	1.30	—	—	.20	—	14.25	49	13		
38	Chisholm, Minn.	55.50	.10	—	—	.30	.10	56.00	225	1		
39	Biwabik, Minn.	10.50	—	—	—	.10	—	10.60	43	—		
40	Lorain, Ohio	39.00	2.50	—	—	.10	.60	42.20	157	25		
41	Collinwood, Ohio	85.50	1.40	2.25	—	—	—	89.15	349	14		
42	Maple Heights, Ohio	11.25	—	—	—	—	—	11.25	45	—		
43	Milwaukee, Wis.	33.50	1.80	—	—	—	—	35.55	134	18		
45	Portland, Ore.	15.50	—	—	—	.20	—	15.70	57	—		
46	St. Louis, Mo.	10.75	.30	—	—	—	—	11.05	43	3		
47	Garfield Heights, Ohio	42.75	.50	—	—	—	—	43.25	171	5		
48	Buhl, Minn.	5.25	—	—	—	—	—	5.25	21	—		
49	Noble, Ohio	26.70	.40	—	—	.20	—	27.30	106	4		
50	Cleveland, Ohio	36.75	.30	—	—	—	1.00	38.05	147	3		
51	Kenmore, Ohio	6.00	.40	—	—	—	—	6.40	24	4		
52	Kitzville, Minn.	13.75	—	—	—	—	—	13.75	54	—		
53	Brooklyn, Ohio	13.25	—	—	—	—	—	13.25	53	—		
54	Warren, Ohio	19.50	1.70	—	—	—	—	21.20	78	17		
55	Girard, Ohio	22.50	.60	—	—	—	—	23.10	90	6		
56	Hibbing, Minn.	46.25	1.00	—	—	—	—	47.25	181	10		
57	Niles, Ohio	12.00	.90	—	—	—	—	12.90	48	9		
59	Burgettstown Pa.	7.25	.10	—	—	—	—	7.35	28	1		
61	Braddock, Pa.	—	—	—	—	—	—	—	38	6		
62	Conneaut, Ohio	6.50	—	—	—	.10	—	6.60	26	—		
63	Denver, Colo.	17.60	.90	—	—	.30	—	18.80	76	9		
64	Kansas City, Kans.	20.50	.10	—	—	—	—	20.60	82	1		
65	Virginia, Minn.	24.75	—	—	—	—	—	24.75	99	—		
66	Canon City, Colo.	12.75	1.10	—	—	—	—	13.85	51	11		
67	Bessemer, Pa.	21.75	.30	—	—	.30	—	22.35	78	3		
68	Fairport Harbor, Ohio	4.50	—	—	—	—	—	4.50	18	—		
70	West Aliquippa, Pa.	5.55	—	—	—	.20	—	5.75	21	—		
71	Strabane, Pa.	24.00	—	—	—	.20	—	24.20	96	—		
72	Pullman, Ill.	13.50	1.40	—	—	.20	—	15.10	54	14		
73	Warrensville, Ohio	16.25	—	—	—	—	—	16.25	63	—		
74	Ambridge, Pa.	18.25	—	—	—	.10	—	18.35	73	—		
77	N. S. Pittsburgh, Pa.	16.70	.30	—	—	—	—	17.00	68	3		
78	*Leadville, Colo.	25.40	.60	—	—	.20	—	26.20	51	3		
79	Enumclaw, Wash.	7.25	—	—	—	.80	—	8.05	29	—		
80	Moon Run, Pa.	9.25	—	—	—	—	—	9.25	37	—		
81	Keewatin, Minn.	16.00	.30	—	—	—	—	16.30	62	3		
83	Crosby, Minn.	6.00	—	—	—	—	—	6.00	24	—		
84	New York City, N. Y.	25.50	—	—	—	.60	—	26.10	98	—		
85	De Pue, Ill.	9.25	—	—	—	.10	—	9.35	36	—		
86	Nashwaik, Minn.	8.50	—	—	—	.10	—	8.60	35	—		
87	**Pueblo, Colo.	28.45	7.40	—	—	—	—	35.85	56	37	—	

DOHODKI:	Redni Št.	Mlad. Podružnica	Mesečnina	Prist. Družab.	članice članice Zarja	Razno	Skupaj	Redni Št.	Mlad. članic
88 Johnstown, Pa.	27.00	1.00	—	—	1.40	.50	29.90	107	10
89 Oglesby, Ill.	24.00	1.60	—	—	.20	—	25.80	96	16
90 Bridgeville, Pa.	23.25	.20	—	—	.40	—	23.85	93	2
91 Verona, Pa.	13.75	1.00	—	—	—	—	14.75	55	10
92 Crested Butte, Colo.	8.25	—	—	—	—	—	8.25	33	—
93 Brooklyn, N. Y.	14.50	—	—	—	—	—	14.50	58	—
94 Canton, Ohio	7.50	.40	—	—	—	—	7.90	30	4
95 South Chicago, Ill.	37.25	1.70	.75	—	—	—	39.70	149	17
96 Universal, Pa.	13.75	—	—	—	.40	—	14.15	53	—
97 Cairnbrook, Pa.	9.25	.60	—	—	—	—	9.85	36	6
99 Elmhurst, Ill.	6.50	—	—	—	—	—	6.50	26	—
100 Ottawa, Ill.	4.00	.40	—	—	.50	—	4.90	16	4
101 Duluth, Minn.	5.25	.10	—	—	—	—	5.35	21	1
102 Willard, Wis.	—	—	—	—	—	—	—	23	1
104 Johnstown, Pa.	6.25	.60	—	—	—	—	6.85	24	6

Skupaj \$2,939.70 \$104.70 \$ 3.75 \$ 2.80 \$ 9.20 \$ 3.90 \$3,064.05 11,799 1,014

Obresti od City of Philadelphia, Pa. 4 1/4 % Bond \$1,000.00 — \$21.25

Obresti od State of North Carolina, 4 1/4 % Bond 2,000.00 — 45.00

Obresti od State of North Dakota, 5 % Bond 3,000.00 — 75.00 — \$ 141.25

Skupni dohodki za mesec julij \$3,205.30

*Asesment za junij in julij — **Asesment za maj in junij.

STROŠKI:

Za umrlo Mary Zupancich, podr. št. 3 (rojena 6. jan. 1900, pristopila 16. marca 1935, umrla 23. jun. 1942)	\$ 100.00
Za umrlo Victoria Blasko, podr. št. 10 (rojena 23. dec. 1883, pristopila 15. sept. 1928, umrla 8. julija 1942)	100.00
Za umrlo Katherine Rossman, podr. št. 10 (rojena 23. aprila 1880, pristopila 3. maja 1934, umrla 20. jun. 1942)	100.00
Za umrlo Frances Hrovat, podr. št. 15 (rojena 15. julija 1893, pristopila 12. jun. 1935, umrla 6. maja 1942)	100.00
Za umrlo Rose Skerl, podr. št. 15 (rojena 9. sept. 1896, pristopila 10. aprila 1939, umrla 5. julija 1942)	100.00
Za umrlo Mary Krmpotich, podr. št. 16 (rojena 28. marca 1884, pristopila 1. aprila 1936, umrla 18. jun. 1942)	100.00
Za umrlo Mary Vidic, podr. št. 16 (rojena 7. sept. 1874, pristopila 18. okt. 1928, umrla 5. jun. 1942)	100.00
Za umrlo Mary Otrin, podr. št. 23 (rojena 2. febr. 1883, pristopila 10. okt. 1928, umrla 5. maja 1942)	100.00
Za umrlo Frances Slapar, podr. št. 25 (rojena 11. dec. 1878, pristopila 10. febr. 1930, umrla 7. julija 1942)	100.00
Za umrlo Louise Milavec, podr. št. 41 (rojena 21. maja 1883, pristopila 7. marca 1929, umrla 9. julija 1942)	100.00
Za umrlo Frances Ferbezer, podr. št. 59 (rojena 5. okt. 1884, pristopila 10. maja 1934, umrla 16. jun. 1942)	100.00
Za umrlo Mary Modic, podr. št. 85 (rojena 19. marca 1885, pristopila 19. dec. 1937, umrla 13. julija 1942)	100.00
Američka Domovina, za tiskanje, pošto in raznašanje julijске Zarje	779.18
Varščine za glavne uradnice	84.45
Za cerkvene obrede na Zvezin dan v Lemontu	25.00
Amerikanski Slovenec, za polletni oglas	15.00
Nagrada načelnici kampanje	50.00
Za vodstvo zapisnika	6.00
Dnevnice in potni stroški gl. odbornic ob priliki letne seje	528.18
Pisateljski fond	100.00
Poslovni stroški	141.60
Sv. maša za pokojno Louise Milavec, prejšnjo gl. podpredsednico	5.00
Oglas za programsko knjižico Slovenske dobrodelne zveze ob priliki konvencije	8.50
Prispevek za United Slav Day v Chicago in Clevelandu	30.00
Predsednici odbora za Mladino in razvedrilo za pol leta	30.00
Social Security davek od 1. aprila do 30. junija 1942	21.00
Najemnina za urade	30.00
Uradne plače	350.00

Skupni stroški \$3,403.91

Ostalo v blagajni 30. junija 1942 (Balance June 30, 1942) \$119,936.60
Dohodki v juliju (Income in July) 3,205.30

Skupaj (Total) \$123,141.90
Stroški v juliju (Disbursements in July) 3,403.91

Preostanek v blagajni 31. julija 1942 (Balance July 31, 1942) \$119,737.99

JOSEPHINE ERJAVEC, glavna tajnica.

IZJAVA ČLANICE

(Ko podpišete, pošljite takoj na uredništvo Zarje, 1135 East 71st St., Cleveland, Ohio)

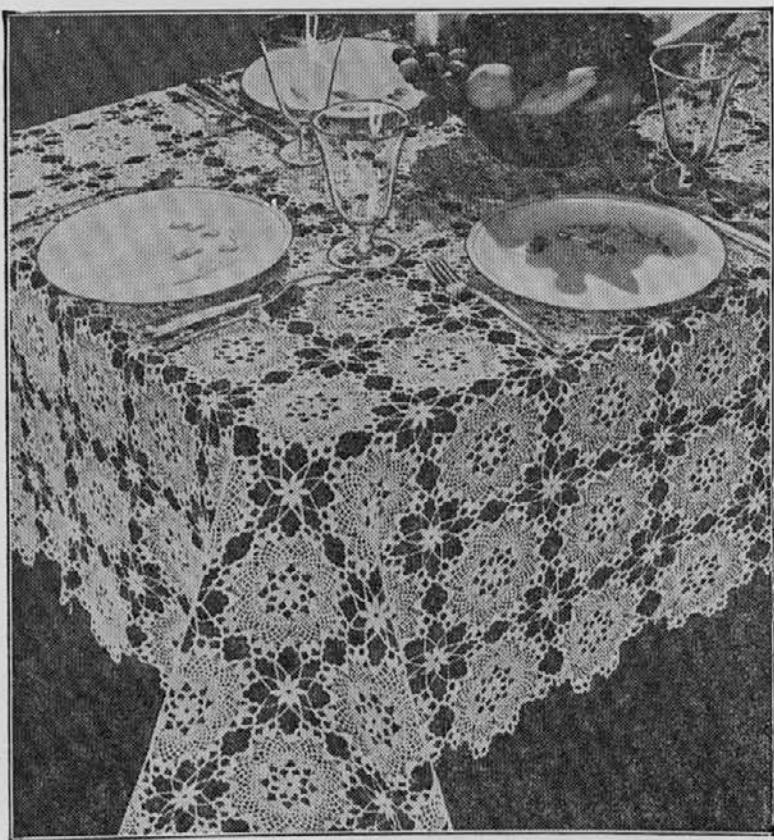
Jaz, članica podružnice št. SZZ

v , dovoljujem, da se do nadaljnega obvestila ne pošilja "Zarje" sledečim članom v naši družini, ker je prav, da v vojnih časih hranimo, kjer nam je mogoče:

Naslov

Mesto in država

Podpis članice

A HANDBOME lace cloth strikes a luxury note for your table. When you crochet it yourself, it becomes a priceless heirloom and yet a cloth costs so little to make! Charming lacy medallions joined together by delicate interlacings form this exquisite cloth, called "Enchantress". Make it of mercerized crochet cotton and enter it in the Sixth Annual Nation-Wide Crochet Contest, which annually selects the National Crochet Champion and 43 "ranking crocheters" for national honors and cash prizes. Directions for making this handsome dinner cloth and details of the Crochet Contest may be obtained by sending a stamped, self-addressed envelope to the Needlework Department of this paper, specifying design No. 7297.

ENCHANTRESS

Materials:

Clark's O.N.T. or J. & P. Coats Big Ball Best Six Cord Mercerized Crochet, size 30:

Clark's O.N.T.—26 balls of White or Ecru.

J. & P. Coats—26 balls of White or Ecru, or 35 balls of any color.

Milward's Steel Crochet Hook No. 10.

Gauge:

Each motif measures 5 inches from point to opposite point. Completed tablecloth measures about 70x90 inches.

First motif . . . Starting at center, ch 10, join with sl st. 1st rnd: Ch 1, 16 s c in ring; join. 2nd rnd: Ch 5 (to count as d tr); make 4 d tr in same place as sl st, holding back on hook the last loop of each d tr; thread over and draw through all loops on hook (a

cluster made). * Ch 10, skip s c, make 5 d tr in next s c, holding back on hook the last loop of each d tr; thread over and draw through all loops on hook (another cluster). Repeat from * around. Join last ch-10 to tip of 1st cluster made. 3rd rnd: In each ch-10 loop around make 5 s c, ch 5 and 5 s c. 4th rnd: Sl st in each of next 5 s c in and in next ch-5 loop, s c in loop, ch 6 (to count as d tr and ch-1). In loop make 7 d tr separated by ch-1. In each loop around make 8 d tr separated by ch-1; join. 5th rnd: * S c in next sp; (ch 5, s c in next sp) 6 times; ch 1, skip next 2 d tr. Repeat from * around; join.

6th rnd: Sl st in 1st 2 sts of next loop, s c in loop. * (Ch 5, s c in next loop) 5 times; ch 3, s c in next loop. Repeat from * around; join. 7th rnd: Sl st in 1st 2 sts of next loop s c in loop; * (ch 5 s c in next loop) 4 times; ch 5 skip next ch-3 s c in next loop. Repeat from * around; join. 8th rnd:

Sl st in 1st 2 sts of next loop s c in loop * ch 5 s c in next loop. Repeat from * around; join. 9th rnd: Sl st in 1st 2 sts of next loop, s c in loop; (ch 5, s c in next loop) twice, ch 6, s c in next loop, s c in next s c, s c in next loop, ch 6, s c in next loop. Repeat from * around; join. 10th rnd: Sl st to center of next loop, s c in loop; * ch 5, s c in next loop, ch 8, s c in next loop, s c in next 3 s c and in following loop; ch 8, s c in next loop. Repeat from * around; join.

11th rnd: S c in next loop, ch 5 (to count as d tr); make 4 d tr in same loop, holding back on hook the last loop of each d tr, and complete cluster as before. Ch 10, in same loop make two 5-d tr clusters separated by ch-10. * Ch 5, s c in next loop, s c in next 5 s c and in following loop, ch 5; in next loop make 3 clusters separated by ch-10. Repeat from * around; join. 12th rnd: * In each of next two ch-10 loops make (3 s c, ch 3) 3 times and 3 s c. In next ch-5 loop make 3 s c, ch 3 and 3 s c; s c in each of next 7 s c. In next ch-5 loop make 3 s c, ch 3 and 3 s c. Repeat from * around. Join and fasten off. This completes one motif.

Second motif . . . Work 1st 11 rnds as for first motif. 12th rnd: In next ch-10 loop make (3 s c, ch 3) 3 times and 3 s c. In next loop make 3 s c, ch 3 and 3 s c. Ch 1, s c in corresponding ch-3 picot on first motif, ch 1, 3 s c back in same loop of second motif. Ch 3, 3 s c in same loop. In next ch-5 loop make 3 s c, ch 3 and 3 s c; s c in next 7 s c. In next ch-5 loop make 3 s c, ch 3 and 3 s c. In next ch-10 loop make 3 s c, ch 3 and 3 s c. Ch 1, s c in corresponding picot on first motif, ch 1, 3 s c back in same loop of second motif; complete rnd as for first motif (no more joinings).

Make 13x17 motifs, joining 2 picots of each motif to 2 picots of adjacent motifs as second motif was joined to first (see illustration).

Fill-in Lace . . . Starting at center, ch 10, join. 1st rnd: 16 s c in ring; join. 2nd rnd: Ch 5 (to count as d tr) and make a cluster as before in same place as sl st was made; ch 7, sl st in center picot on a free ch-10 loop of a motif. * Ch 7, skip 1 s c on ring, make a 5-5 tr cluster in next s c, ch 7, sl st in center picot on next ch-10 loop on motif. Repeat from * around. Join, and fasten off. Fill in all spaces in this manner. Block cloth to measurements given.

Abbreviations

ch	chain
s c	single crochet
d tr	double treble
sl st	slip stitch
st(s)	stitch(es)
sp(s)	space(s)
rnd	round

* (asterisk)—When this symbol appears, continue working until directions refer you back to this symbol.

FOR YOUR PORTRAIT OR GROUP PICTURE
go to
BUKOVNIK STUDIO
762 E. 185th St. Phone KENmore 1166
CLEVELAND, OHIO.

Za simpatično postrežbo se obrnite na
ZAKRAJŠEK FUNERAL HOME, Inc.
6016 St. Clair Avenue. Cleveland, Ohio.
LICENZIRANI POGREBNI ZAVOD
Invalid Car Service. Postrežba noč in dan
Avtomobile za vse prilike. Tel.: ENDicott 3113

“Ameriška Domovina”

NAJBOLJ VIMIV SLOVENSKI
DNEVN. DRŽAVAH
Erjavec Josephine Chicag. No. 2027
Največja jugoslovačka tiskarna v Ameriki.

Se prijazno priporoča za vsa tiskarska dela po jako zmernih cenah
6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Tel.: HEnderson 0628.

DR. JOHN J. ZAVERTNIK
PHYSICIAN and SURGEON
OFFICE HOURS AT 3724 W. 26th STREET
1:30 — 4:00; 6:30 — 8:30 Daily, Tel. Crawford 2212
Wednesday and Sunday by appointment only
Residence 2219 S. Ridgeway Ave.
Tel. Crawford 8440
IF NO ANSWER—CALL AUSTIN 5700

A. Grdina & Sons

ZA POHIŠTVO IN ZA POGREBE

Za veselje in žalostne dneve

Nad 39 let že obratujemo naše podjetje v zadovoljnost naših ljudi. To je dokaz da je podjetje iz — naroda za narod.

V vsakem slučaju se obrnite do našega podjetja; prihranili si boste denar in dobili stoprocentno postrežbo.

Glavna prodajalna: 6019 St. Clair Ave.
Tel.: HEnderson 2088

Podružnica: 15303 Waterloo Rd.
Tel.: KEnmore 1235

Pogrebni zavod: 1062 N. 62nd St.
Tel.: HEnderson 2068

CLEVELAND, OHIO

Personal Loans

Na razpolago za financiranje nakupa

- avtomobila
- gospodarskih predmetov

Za:

- družinske in hišne potrebščine
- popravo posestva
- plačilo zavarovalninske premije
- poravnava računov

—To je nekaj tipičnih namenov—

Pridite in povejte nam o vaših potrebah.

Ni treba, da bi bili vlagatelj.

THE NORTH AMERICAN BANK COMPANY

6131 St. Clair Ave.
15601 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio

BOLEZEN . . NESREČA . . SMRT

so tri težke skrbi, ki se jih ne more nihče ubraniti. Danes ali jutri, bolj ali manj bo vsak prizadet. Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, pristopi v

KRANJSKO-SLOVENSKO KATOLIŠKO JEDNOTO

Najstarejša slovenska podpora
organizacija v Ameriki

Članstvo: 37,500 Premoženje: \$4,950.000

Sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

Za pojasnila o zavarovalnini vprašajte tajnike ali tajnice krajevnih društev KSKJ ali pa pišite na:

G L A V N I U R A D
351-353 N. Chicago Street, Joliet, Ill.